

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α.ΔΙ.Π.
ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

HELLENIC REPUBLIC
H.Q.A.A.
HELLENIC QUALITY ASSURANCE AGENCY
FOR HIGHER EDUCATION

Σχέδιο Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης**

Ακαδημαϊκό έτος 2009-2010

Αθήνα

18/11/2010

Πίνακας περιεχομένων

Πρόλογος	2
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	3
2. Παρουσίαση του Τμήματος.....	6
3. Προγράμματα Σπουδών.....	13
4. Διδακτικό έργο	37
5. Ερευνητικό έργο	43
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς.....	48
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	50
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	52
9. Συμπεράσματα	54
10. Σχέδια βελτίωσης.....	56
11. Πίνακες.....	58
12. Παραρτήματα	

Πρόλογος

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης θεωρεί ότι η αξιολόγηση αποτελεί ζωτικό και αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για το λόγο αυτό, ιδιαίτερα την τελευταία δεκαετία, υλοποίησε μια σειρά από δράσεις που ως στόχο είχαν την αποτίμηση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και κοινωνικού έργου του Τμήματος, τη βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών και την ενεργό συμμετοχή του στα εκπαιδευτικά πράγματα.

Από την άποψη αυτή, η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης αντιμετωπίζεται ως μια ακόμη ευκαιρία για την παράθεση των στοιχείων που αφορούν στη λειτουργία αλλά και στο σχεδιασμό της ανάπτυξης του Τμήματος, αλλά και ως βάση για την εκκίνηση ενός ευρύτερου διαλόγου, κατ' αρχήν εντός της ακαδημαϊκής κοινότητας, για τη βελτίωση της διαδικασίας αξιολόγησης, ώστε αυτή να αποτυπώνει κατά τρόπο έγκυρο και αξιόπιστο το ευρύ φάσμα των παραμέτρων που επηρεάζουν την εκπαίδευση και την έρευνα στα πανεπιστημιακά Τμήματα, και να αποτελεί ουσιαστική και τεκμηριωμένη συμβολή στη διαδικασία ανάπτυξης της Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στη χώρα

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος ξεκίνησε ουσιαστικά πριν από την ψήφιση του Ν. 3374/2005, με αφετηρία τη συμπλήρωση είκοσι χρόνων λειτουργίας του Τμήματος και με σκοπό την υιοθέτηση των θεσμικών αναδιαρθρώσεων που υπαγορεύουν οι νέες συνθήκες που είχαν διαμορφωθεί στην εκπαίδευση και στο ευρύτερο κοινωνικό-οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον. Στο πλαίσιο της Αναμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών του ΠΤΔΕ, όλα τα μέλη ΔΕΠ συμμετείχαν σε Ομάδες Εργασίας, οι οποίες εξέτασαν όχι μόνο τα γνωστικά αντικείμενα αλλά και την ίδια τη φυσιογνωμία του Τμήματος καθώς και πολλές άλλες πτυχές της λειτουργίας του. Η λειτουργία των Επιτροπών και ο εσωτερικός διάλογος συνεχίστηκε και τα επόμενα έτη, για να πάρει την απαιτούμενη από το νόμο θεσμική μορφή με τον ορισμό της ΟΜΕΑ το Χειμερινό Εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008 – 2009 και να συνεχιστεί το επόμενο (Εαρινό) Εξάμηνο, οπότε ολοκληρώθηκαν τα περισσότερα τμήματά της.

Παρά ταύτα, ορισμένα τμήματα της αξιολόγησης, όπως για παράδειγμα η αξιολόγηση του διδακτικού έργου από την πλευρά των φοιτητών, δεν ολοκληρώθηκαν λόγω «εγγενών δυσκολιών» και συνεπώς τα παρατιθέμενα στη σχετική ενότητα στοιχεία μόνο ως δειγματοληπτικά πρέπει να θεωρηθούν, αφού οι σχετικές αξιολογήσεις αφορούν περιορισμένο αριθμό υποχρεωτικών μαθημάτων. Μια νέα προσπάθεια που θα αναληφθεί κατά το Εαρινό Εξάμηνο 2009 – 2010 αναμένεται να αποδειχθεί περισσότερο επιτυχής.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

Στην Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, ορίστηκαν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης το Τμήματος οι:

1. Δημήτριος Ματθαίου, Καθηγητής
2. Άντα Κατσίκη Γκίβαλου, Καθηγήτρια
3. Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Καθηγητής

Επίσης ορίστηκαν ως αναπληρωματικά μέλη οι:

1. Ηλίας Μασαγγούρας, Καθηγητής
2. Γεώργιος Καλκάνης, Καθηγητής

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Για τη διαμόρφωση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με (α) τη Διοίκηση του Τμήματος, (β) τους Διευθυντές και τις Γραμματείες των Τομέων, (γ) τους Διευθυντές των Εργαστηρίων, (δ) τη Γραμματεία του Τμήματος, (ε) τα μέλη των προαναφερθησών Επιτροπών του Τμήματος (Επιτροπή

Προγράμματος Σπουδών, Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών) και (στ) τους υπευθύνους πρακτικών και εργαστηριακών ασκήσεων, για τη συλλογή των στατιστικών δεδομένων που ήταν απαραίτητα για την συμπλήρωση των σχετικών πινάκων της Έκθεσης αλλά και για να καταγράψει τις απόψεις και τις προτάσεις τους για τη σημερινή δομή και λειτουργία, καθώς και για τη μελλοντική ανάπτυξη του Τμήματος. Συνεκτιμήθηκαν επίσης τα πρακτικά των εκτεταμένων συζητήσεων που προηγήθηκαν του ορισμού, αλλά και συνεχίστηκαν με τον ορισμό της ΟΜΕΑ. Συνεργάστηκε τέλος με κάθε μέλος ΔΕΠ ξεχωριστά, στο πλαίσιο της απογραφής των στοιχείων που αφορούσαν το επιστημονικό και το διδακτικό έργο τους, αλλά και για να καταγράψει γνώμες και απόψεις ου θεώρησε ότι θα έπρεπε να εμφανίζονται στην Έκθεση.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Βασικές πηγές για την άντληση των στοιχείων που καταγράφονται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ήταν, (α) το μηχανογραφικό σύστημα του Τμήματος, (β) το αρχείο της Γραμματείας του Τμήματος, (γ) οι οδηγοί προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, (δ) ο κανονισμός μεταπτυχιακών σπουδών (ε) ad hoc αναφορές των Διευθυντών των Εργαστηρίων για τον εξοπλισμό και την υλικοτεχνική υποδομή τους (στ) οι επετειακές εκδόσεις για τα 20 χρόνια λειτουργίας του Τμήματος.

Η κατηγοριοποίηση των θεματικών της εσωτερικής αξιολόγησης έγινε κατά κύριο λόγο με βάση το πρότυπο σχήμα που προτείνεται από την ΑΔΙΠ, και η κωδικοποίηση των στατιστικών δεδομένων έγινε με βάση τους Πίνακες της Α.Δ.Π. του Νοεμβρίου 2009 που αφορούν «Στοιχεία και δείκτες της λειτουργίας των Τμημάτων».

Τα μέλη της ΟΜΕΑ επέβλεψαν κάθε φάση της συλλογής των στατιστικών στοιχείων από τα αρμόδια όργανα, και αποδελτίωσαν τα στοιχεία που περιέχονταν στα έντυπα που χρησιμοποιήθηκαν.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Η διαδικασία αποτίμησης της λειτουργίας του Τμήματος ξεκίνησε με την ευκαιρία της επετείου των 20 χρόνων από την ίδρυσή του, το 2004, καθώς προαναφέρθηκε. Σε αυτό το πλαίσιο αποτυπώθηκαν, και κυκλοφόρησαν σε ειδική έκδοση, πολλές από τις δραστηριότητες του Τμήματος σε διάφορους τομείς, όπως τη διδασκαλία, την έρευνα, τις σχέσεις με άλλους φορείς, αλλά και η γενικότερη παρουσία του στα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας. Το 2007 αποφασίστηκε η σύσταση Επιτροπής για την αξιολόγηση της φυσιογνωμίας του Τμήματος και του Προγράμματος Σπουδών, οι εργασίες της οποίας κράτησαν περίπου ένα χρόνο. Τα πορίσματα των εργασιών της Επιτροπής συζητήθηκαν εκτενώς στα συλλογικά όργανα, χωρίς όμως να ληφθούν αποφάσεις στη βάση δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων εφαρμογής. Αυτό έγινε και γιατί εν τω μεταξύ είχαν ξεκινήσει οι διεργασίες για τον ορισμό της ΟΜΕΑ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν. 3374/2005.

Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι το Τμήμα είχε ξεκινήσει, πολύ πριν τη σύνταξη της παρούσας Έκθεσης τις συζητήσεις και τις διεργασίες εσωτερικής αξιολόγησής του. Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης συνέβαλε στην οριοθέτηση και επίσπευση αυτής της διαδικασίας.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα, με ιδιαίτερα υψηλές ανάγκες ενασχόλησης του εμπλεκόμενου ανθρώπινου δυναμικού, ενώ αποδείχθηκε ιδιαίτερα απαιτητική η διαδικασία σύνθεσης των απόψεων και των προτάσεων για τη λειτουργία και την ανάπτυξη του Τμήματος. Η επιτυχής υλοποίησή της οφείλεται αποκλειστικά στη διάθεση όλων των εμπλεκόμενων, των μελών της ΟΜΕΑ, των μελών ΔΕΠ, και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού, να συμβάλλουν χωρίς ιδιοτέλεια στη διαδικασία.

Ταυτόχρονα, η έλλειψη «κουλτούρας αξιολόγησης» συμβατής με τις απαιτήσεις της Έκθεσης, κυρίως από τη μεριά των φοιτητών, δημιούργησε εγγενείς δυσκολίες στην αποτίμηση της διδακτικής διαδικασίας. Για παράδειγμα, η απροθυμία τους, σε πολλές περιπτώσεις, να συμπληρώσουν και να παραδώσουν τα ερωτηματολόγια των μαθημάτων, αλλά και η εμφανής προχειρότητα στη συμπλήρωσή τους στο πλαίσιο πολλών μαθημάτων, ανάγκασε την ΟΜΕΑ να χρησιμοποιήσει με περίσκεψη, και ενδεικτικά, μόνο τα δεδομένα που καταγράφονταν σε αυτά.

Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης έδωσε στο Τμήμα την ευκαιρία, μέσα από μια υποχρεωτική και συστηματικοποιημένη διαδικασία, δομημένη στις αρχές της SWOT ανάλυσης, να καταγράψει, έστω και με τρόπο όχι πάντοτε ικανοποιητικό, τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία των προγραμμάτων σπουδών, της διδασκαλίας, της έρευνας και της διοικητικής λειτουργίας του, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας σε όλους αυτούς τους τομείς, στο πλαίσιο της σημαντικής για την Ελληνική κοινωνία αποστολής του.

1.2. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης των Τμημάτων βασίζεται σε στοιχεία και δεδομένα που θα πρέπει να καταγράφονται, να συλλέγονται και να επεξεργάζονται σε μόνιμη βάση. Η ίδρυση και επαρκής στελέχωση μιας σχετικής υποστηρικτικής μονάδας, στο επίπεδο του Τμήματος, θα συνέβαλε τα μέγιστα τόσο στην ύπαρξη αξιόπιστων και πληρέστερων δεδομένων, όσο και στη σταδιακή ανάπτυξη της «αξιολογικής κουλτούρας» σε όλα τα μέρη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών βρίσκεται στο Δήμο Αθηναίων του Νομού Αττικής. Η έδρα του Τμήματος είναι στην Οδό Ναυαρίνου 13^Α, στο κέντρο της πόλης, και για τη λειτουργία του χρησιμοποιεί εγκαταστάσεις που βρίσκονται σε ακτίνα περίπου 1 χλμ. από την έδρα του.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ιδρύθηκε με βάση το Άρθρο 46 του Νόμου 1268/1982, όπου αναφέρεται:

«Κατ' εξαίρεση της διαδικασίας της παραγράφου 6 του άρθρου 6 ιδρύονται Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης. Τα τμήματα αυτά έχουν διάρκεια σπουδών τουλάχιστον οκτώ εξαμήνων και διέπονται από τις διατάξεις αυτού του νόμου και γενικά τη νομοθεσία για τα Α.Ε.Ι.»

Ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 1984-1985 στο πλαίσιο που τέθηκε από το Π.Δ. 320/1983 «Οργάνωση και Λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», οπότε και εισήχθησαν οι πρώτοι προπτυχιακοί φοιτητές.

Η πρώτη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΠΤΔΕ έγινε στις 21 Σεπτεμβρίου 1984, στην οποία εκλέχθηκε Πρόεδρος του Τμήματος ο καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής Α. Δανασσής – Αφεντάκης. Τα πρώτα τέσσερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εκλέχτηκαν και ανέλαβαν υπηρεσία το πρώτο εξάμηνο του 1985, και το Δεκέμβριο του 1986 εκλέχτηκαν και ανέλαβαν υπηρεσία τρία ακόμη μέλη ΔΕΠ. Έχοντας πλέον επτά μέλη ΔΕΠ, το ΠΤΔΕ κατέστη αυτοδύναμο, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΠΔ 320/1983, και λειτουργεί αυτοδύναμο από τις 28 Ιανουαρίου 1987.

Από το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995 το Τμήμα λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και από το 1995 εποπτεύει το Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης, κύριο φορέα μετεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

- Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 11-1.

Στις αρχές του 2010 το Διδακτικό και Εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος αριθμούσε 36 μέλη (19 Καθηγητές, 9 Αναπληρωτές Καθηγητές, 5 Επίκουρους Καθηγητές, 3 Λέκτορες). Έχουν εκλεγεί ακόμη 3 μέλη ΔΕΠ οι δύο εκ των οποίων στη βαθμίδα του Λέκτορα και ένας στη βαθμίδα του Αναπλ. Καθηγητή και αναμένονται οι διορισμοί τους. Στο Τμήμα δίδαξαν επίσης το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 με σύμβαση που προβλέπεται από το ΠΔ 407/27 μέλη και υπάρχουν έξι μέλη ΕΤΕΠ /τρία μέλη ΕΕΔΙΠ.

Η εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος εμφανίζεται στον Πίνακα 11-1.

Η σημερινή κατανομή του προσωπικού του Τμήματος στους τομείς έχει ως εξής (τα μέλη αναφέρονται κατά σειρά ένταξης στην αντίστοιχη βαθμίδα):

1. Τομέας Επιστημών της Αγωγής Καθηγητές

1. Ιωάννης ΒΡΕΤΤΟΣ
2. Δημήτριος ΜΑΤΘΑΙΟΥ
3. Αθανάσιος ΤΡΙΛΙΑΝΟΣ
4. Μαρία ΤΖΑΝΗ
5. Ηλίας ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Καθηγητής

6. Κωνσταντίνος ΜΑΛΛΑΦΑΝΤΗΣ
7. Εμμανουήλ ΦΥΡΙΠΠΗΣ
8. Κωνσταντίνος ΦΑΣΟΥΛΗΣ

Επίκουροι Καθηγητές

9. Ηρώ ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ – ΚΕΚΕ
10. Λαμπρινή ΣΚΟΥΡΑ
11. Θωμάς ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ

3. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών Καθηγητές

1. Αναστασία ΚΑΤΣΙΚΗ-ΓΚΙΒΑΛΟΥ
2. Θεόδωρος ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ
3. Αθανάσιος ΝΑΚΑΣ
4. Δημοσθένης ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ
5. Λουίζα ΚΑΚΙΣΗ – ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
6. Βασιλική ΠΑΤΣΙΟΥ

Αναπληρωτές Καθηγητές

7. Γεωργία ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
8. Μενέλαος ΓΚΙΒΑΛΟΣ
9. Χαράλαμπος ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ

Επίκουρη Καθηγήτρια

10. Ρέα ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ
11. . Ευγενία ΜΑΓΟΥΛΑ

5. Τομέας Φυσικών Επιστημών

2. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Καθηγητές

1. Ιωάννης ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
2. Γεώργιος ΔΡΑΚΟΣ
3. Σταυρούλα ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

4. Ευαγγελία ΓΑΛΑΝΑΚΗ

Λέκτορας

5. Αλέξανδρος-Σταμάτιος ΑΝΤΩΝΙΟΥ

4. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής Καθηγητές

1. Ιωάννης ΡΑΣΣΙΑΣ
2. Αγγελική ΒΟΥΔΟΥΡΗ-ΑΡΤΙΚΗ
3. Ανδρονίκη ΜΠΟΥΦΗ

Αναπληρωτής Καθηγητής

4. Γεώργιος ΔΗΜΑΚΟΣ

Λέκτορας

5. Γεώργιος ΜΠΑΡΑΛΗΣ

Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος**Καθηγητές**

1. Γεώργιος ΚΑΛΚΑΝΗΣ
2. Κωνσταντίνος ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

3. Κρυσταλλία ΧΑΛΚΙΑ

Λέκτορας

4. Ευαγγελία ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ

Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος είναι οι:

1. Κωνσταντίνος ΠΑΣΣΑΚΟΣ
Καθηγητής Ψυχοπαιδαγωγικής (31 Αυγούστου 1993)
2. Ανδρέας ΚΑΖΑΜΙΑΣ
Καθηγητής Συγκριτικής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 1996)
3. Μιχάλης ΜΕΡΑΚΛΗΣ
Καθηγητής Λαογραφίας (31 Αυγούστου 1999)
4. Δημήτριος ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Φυσικής (31 Αυγούστου 1999)
5. Κωνσταντίνος ΜΑΝΟΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής Ψυχολογίας (31 Αυγούστου 2000)
6. Γεώργιος ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ
Καθηγητής Θρησκευολογίας (31 Αυγούστου 2001)
7. Αθανάσιος ΠΑΠΑΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2002)
8. Παναγιώτης ΚΟΚΚΟΤΑΣ
Καθηγητής Διδακτικής Φυσικών Επιστημών (31 Αυγούστου 2003)
9. Αθανάσιος ΤΣΙΠΛΗΤΑΡΗΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2004)
10. Θεόδωρος ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ
Καθηγητής Μαθηματικών (31 Αυγούστου 2004)
11. Εμμανουήλ ΚΟΛΙΑΔΗΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής Ψυχολογίας (31 Αυγούστου 2007)
12. Γεώργιος ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ
Καθηγητής Ιστορίας (31 Αυγούστου 2008)
13. Ιωάννης ΣΑΛΒΑΡΑΣ
Καθηγητής Παιδαγωγικής (31 Αυγούστου 2008)

Επίσης, έχουν ανακηρυχθεί επίτιμοι διδάκτορες του Τμήματος οι:

1. Hansjosef BUCHKREMER, Καθηγητής του Τμήματος Θεραπευτικής και Κοινωνικής Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, 6 Οκτωβρίου 2004.
2. Αναστάσιος Μ. ΤΑΜΗΣ, Καθηγητής Κοινωνιογλωσσολογίας και Ιστορίας της Ελληνικής Διασποράς – Διευθυντής του Εθνικού Κέντρου Ελληνικών Μελετών και Έρευνας του Πανεπιστημίου La Trobe Μελβούρνης Αυστραλίας, 23 Ιουνίου 2006

3. Γεράσιμος ΡΗΓΑΤΟΣ, Άμισθος Επίκουρος Καθηγητής Ιατρικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Α΄ Παθολογικής-Ογκολογικής Κλινικής και του Τομέα Παθολογίας του Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας» - ειδικός στην ιστορία και στον πολιτισμό της Ιατρικής, 25 Οκτωβρίου 2006
4. Βαγγέλης ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Μουσικοσυνθέτης, Τομέας Επιστημών της Αγωγής, 12 Μαΐου 2008
5. Mackridge Peter, Καθηγητής Πανεπιστημίου Οξφόρδης, 26 Νοεμβρίου 2008
6. ΉΤάσος ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, πρώην Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας, 15 Μαΐου 2009

- Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.²

Η εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών όλων των επιπέδων παρουσιάζεται στον Πίνακα 11-2

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

- 2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Η ίδρυση και λειτουργία Παιδαγωγικών Τμημάτων ενταγμένων στα Πανεπιστήμια ικανοποίησε το μακροχρόνιο αίτημα των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για ουσιαστική αναβάθμιση του επιπέδου μόρφωσής τους. Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης γινόταν από το 1933 στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες, διετείς σχολές με πρόδηλο επαγγελματικό παρά επιστημονικό χαρακτήρα, χωρίς ακαδημαϊκή αυτοτέλεια –και ως εκ τούτου ευάλωτες στην πολιτική βούληση της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας–. Η περιορισμένη χρονικά φοίτηση και το ασφυκτικό, άνωθεν προσδιορισμένο, πρόγραμμα σπουδών είχε ως αποτέλεσμα να αμφισβητείται τόσο η επαγγελματική επάρκεια όσο και η επιστημονική πληρότητα των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αποφοίτων των ακαδημιών.

Το ΠΤΔΕ ξεκίνησε να λειτουργεί το ακαδημαϊκό έτος 1984-1985 στο πλαίσιο που τέθηκε από το Π.Δ. 320/1983 «Οργάνωση και Λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων», το οποίο προσδιόρισε τη γενικότερη αποστολή τους:

«Άρθρο 2:

Τα Παιδαγωγικά Τμήματα στα πλαίσια του άρθρου 1 παρ.2 του Ν.1268/82 έχουν ειδικότερα ως αποστολή:

- α) Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.
- β) Να παρέχουν στους πτυχιούχους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 11-2.1 και 11-2.2

γ) Να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ό,τι αφορά ζητήματα Παιδαγωγικής.

δ) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει.

Άρθρο 3:

Τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και τα Παιδαγωγικά Τμήματα Νηπιαγωγών χορηγούν αντίστοιχα πτυχία, τα οποία παρέχουν στους κατόχους τους τη δυνατότητα να διορίζονται ως εκπαιδευτικοί λειτουργοί σε σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης και σε νηπιαγωγεία, αντίστοιχα.»

Όπως φαίνεται από το Άρθρο 3, τα ΠΤΔΕ, πέραν της συμβολής τους στην προώθηση των επιστημών της αγωγής, έχουν ως σημαντική αποστολή την αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών που στελεχώνουν την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και που αποτελούν ένα από τους σημαντικότερους συντελεστές του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας.

2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Κατά τη συζήτηση για τη φυσιογνωμία του Τμήματος, η ακαδημαϊκή κοινότητα συμφώνησε ότι σκοπός του Τμήματος είναι η διαμόρφωση του επιστήμονα και ερευνητή εκπαιδευτικού, και συγκεκριμένα, η εκπαίδευση υποψηφίων εκπαιδευτικών οι οποίοι, θα διαθέτουν ευρείες γνωστικές, συνεργατικές και επικοινωνιακές δεξιότητες και ικανότητες αυτοβελτίωσης· θα μπορούν να δίνουν βιωματικό χαρακτήρα στη μάθηση· θα καλλιεργούν τις πανανθρώπινες αξίες· γνωρίζουν πώς να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις μαθησιακών δυσκολιών· θα επιδιώκουν τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωσή τους· θα μπορούν να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους στην εκπαίδευση.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Η ακαδημαϊκή κοινότητα θεωρεί ότι οι στόχοι που αναφέρονται στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος εξακολουθούν σε μεγάλο βαθμό να εκφράζουν την αποστολή του. Ταυτόχρονα επισημαίνει το γεγονός ότι στις σύγχρονες συνθήκες των πολυπολιτισμικών Ευρωπαϊκών κοινωνιών της γνώσης, οι αρχικές, βασικές πανεπιστημιακές σπουδές δεν αρκούν για να είναι σε θέση ο εκπαιδευτικός να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες απαιτήσεις του επαγγέλματός του και του κοινωνικού συνόλου. Γι' αυτό επισημαίνει τη ανάγκη να αποτελέσει το Τμήμα ένα διακριτό κρίκο σε μια ευρύτερη συνεργατική αλυσίδα μεταξύ των εκπαιδευτικών φορέων, των θεσμικών οργάνων της πολιτείας και των κοινωνικών εταίρων, ώστε να εδραιωθεί η αντίληψη ότι ο εκπαιδευτικός του 21^{ου} αιώνα είναι ο συνεχώς εξελισσόμενος επιστήμονας και βασικός παράγοντας της κοινωνικοποίησης των νεαρών ατόμων και του μετασχηματισμού της κοινωνίας.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Το Τμήμα σήμερα επιδιώκει όχι απλώς να ανταποκριθεί στην αποστολή του, να επιτελέσει με επάρκεια και υπευθυνότητα το έργο που του έχει ανατεθεί από την πολιτεία, αλλά και να παρέχει ποιοτική εκπαίδευση τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, σύμφωνη με τις σύγχρονες (“state-of-the-art”) προσεγγίσεις, να αποτελεί αποτελεσματικό πόλο ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και των στελεχών της εκπαίδευσης και να βρίσκεται στην πρωτοπορία της εκπαιδευτικής επιστημονικής έρευνας. Για να το επιτύχει κάνει μέγιστη χρήση των υποδομών του και των δυνατοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού του. Η επιτυχής συνέχιση αυτής της αποστολής όμως επιβάλλει την ενίσχυση και στους δύο τομείς.

- 2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Η ακαδημαϊκή κοινότητα δεν θεωρεί ότι υπάρχει σήμερα λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων στόχων ίδρυσης του Τμήματος.

2.3. Διοίκηση του Τμήματος.

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης λειτουργεί ως αυτοτελές Τμήμα και δεν ανήκει σε Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος, η σύνθεση και η λειτουργία των οποίων καθορίζεται από τις διατάξεις του Ν. 3549/2007. Ζητήματα που αφορούν στις μεταπτυχιακές σπουδές, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008, εξετάζονται από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύστασης, τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (τα μέλη της οποίας ορίζονται από τη ΓΣΕΣ) και τον Διευθυντή του ΠΜΣ.

Το Τμήμα διαρθρώνεται διοικητικά σε πέντε Τομείς (Υ.Α. Β1/442/12-9-1994 και Β1/142/29-3-1995):

- Επιστημών της Αγωγής.
- Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.
- Ανθρωπιστικών Σπουδών.
- Μαθηματικών και Πληροφορικής.
- Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος.

Όργανα του Τομέα είναι η Γενική Συνέλευση και ο Διευθυντής.

Στο Τμήμα λειτουργούν επίσης τα ακόλουθα Εργαστήρια, τα οποία λειτουργούν με βάση του θεσμοθετημένους, και δημοσιευμένους την Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Εσωτερικούς Κανονισμούς τους:

Στο Τμήμα λειτουργούν 13 θεσμοθετημένα Εργαστήρια:

1. Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
2. Μαθηματικών, Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Μαθηματικών

3. «Βιοφυσικό Περιβάλλον : Νευροεπιστήμες και Μάθηση»
4. Συγκριτικής Παιδαγωγικής Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας
5. Κοινωνικών Επιστημών
6. Εικαστικής Αγωγής
7. Φυσικών Επιστημών και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
8. Διδακτικής και Επιστημολογίας των Φυσικών Επιστημών και της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
9. Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής
10. Τέχνης και Λόγου
11. Λογοθεραπείας
12. Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης
13. Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και Διδακτικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας.

2.4.1. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Η μοναδική θεσμοθετημένη Επιτροπή που λειτουργεί στο Τμήμα είναι η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος ορίζει επίσης την εκάστοτε Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, και τον Υπεύθυνο Βιβλιοθήκης.

2.4.2. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Το Τμήμα λειτουργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΠΔ.160/3-11-2008). Έχει επίσης θεσπίσει, από το 2002, κανονισμό λειτουργίας Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2.4.3. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Η σημερινή διάρθρωση του Τμήματος ανταποκρίνεται στην αντίληψη για την αποστολή του.

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος καταρτίζεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1268/82, άρθρα 24 και 25, του Ν. 2083/92, άρθρο 9 και του Ν. 2188/94 άρθρο 1 παράγραφος 5. Το ΠΤΔΕ έχει διαμορφώσει συστηματικά, στα 24 χρόνια της λειτουργίας του ένα Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών που έχει ως στόχο να υπηρετεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την αποστολή του Τμήματος. Να το καθιστά, δηλαδή, ικανό να αποδίδει στην ελληνική κοινωνία και στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ολοκληρωμένους εκπαιδευτικούς λειτουργούς της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι (α) θα έχουν λάβει άρτια επαγγελματική κατάρτιση που θα τους βοηθήσει να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας, να εφαρμόσουν με αποτελεσματικότητα τα σύγχρονα αναλυτικά προγράμματα, να επιλύσουν πρακτικά ζητήματα της καθημερινής σχολικής πρακτικής, να είναι σε θέση να επιδιώξουν τη συνεχή επαγγελματική τους βελτίωση και να ενσωματώσουν στο ρεπερτόριό τους καινοτομικές μεθόδους και προσεγγίσεις, υπερβαίνοντας τη ρουτίνα της παραδοσιακής διδασκαλίας και την αδράνεια του εκπαιδευτικού συστήματος και, (β) θα έχουν τα επιστημονικά εφόδια τα οποία απαιτούνται για την προαγωγή από μέρους τους των επιστημών της εκπαίδευσης, τη διεξαγωγή ακαδημαϊκής και εφαρμοσμένης έρευνας, τον αναστοχασμό, την αναζήτηση και υλοποίηση λύσεων ευρύτερων εκπαιδευτικών προβλημάτων και τη συνεχή βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Υπάρχει μια ποικιλία μαθημάτων τα οποία επιτρέπουν στο φοιτητή να αποκτήσει μια βαθιά και πολύπλευρη μόρφωση από ένα ευρύτερο φάσμα επιστημών. Το περιεχόμενο των μαθημάτων είναι κατάλληλα επιλεγμένο ώστε να διασφαλίζεται η διεπιστημονική προσέγγιση, η οργανική σύνδεση των καθαρά επιστημονικών γνωστικών πεδίων με την Παιδαγωγική και την Ψυχολογία, η

σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και η σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων το Τμήμα παρακολουθεί τις απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας και του εκπαιδευτικού συστήματος (α) ευρισκόμενο σε άμεση επαφή με την εκπαιδευτική κοινότητα και (β) αξιοποιώντας κάθε ευκαιρία διαλόγου με τους υπόλοιπους κοινωνικούς εταίρους (γονείς, τοπικές κοινότητες, επιστημονικές ενώσεις, πολιτικούς σχηματισμούς, θεσμικούς φορείς) που βρίσκονται στον περίγυρο του εκπαιδευτικού συστήματος και συνθέτουν το συγκείμενο λειτουργίας της εκπαίδευσης. Όλα τα μέλη του Τμήματος, μέλη ΔΕΠ, διδάσκοντες με το π.δ. 407/80, μέλη ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ καθώς και μέλη της Γραμματείας συμβάλλουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ώστε να μην υπάρχει απόκλιση ανάμεσα στους επίσημα διατυπωμένους στόχους του Τμήματος και σε αυτούς που το Τμήμα συνεχίζει να επιδιώκει. Το Προσωπικό του Τμήματος είναι σε συνεχή επικοινωνία με τους φοιτητές και επαναξιολογούν διαρκώς την ανταπόκριση του Προγράμματος Σπουδών. Επίσης το Τμήμα δέχεται σε αρκετές περιπτώσεις γραπτές παρατηρήσεις, σχόλια και ιδέες φοιτητών και καθηγητών για το Πρόγραμμα Σπουδών.

Έτσι, ενώ δεν έχουν συγκροτηθεί ειδικές δομές για την παρακολούθηση της συμβατότητας των στόχων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τις ευρύτερες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, το Τμήμα είναι πάντα σε θέση να γνωρίζει τα δεδομένα που διαμορφώνονται, τόσο στην εκπαιδευτική πράξη όσο και στον κοινωνικό περίγυρο.

Ωστόσο, οι επιτροπές που συγκροτήθηκαν για τη μελέτη ακριβώς αυτής της ανταπόκρισης και την διερεύνηση της ανάγκης αναθεώρησης διαπίστωσαν επικαλύψεις μεταξύ ορισμένων μαθημάτων, γεγονός που χρειάζεται αντιμετώπιση. Επίσης διαπιστώθηκε επικάλυψη μεταξύ υποχρεωτικών και επιλογής μαθημάτων εξαιτίας του γεγονότος ότι οι φοιτητές δεν ακολουθούν πάντοτε το προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών.

Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία ελέγχου της ανταπόκρισης του Προγράμματος Σπουδών κρίνεται απαραίτητο να ενισχυθεί η κεντρική διαδικασία ελέγχου και μέτρησης της επίτευξης της και να αποκτήσει μια συστηματική βάση που θα έχει ως αποτέλεσμα τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων για τις όποιες τροποποιήσεις και αναμορφώσεις μαθημάτων.

Διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Η συνήθης διαδικασία αναθεώρησης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ξεκινά μέσα στους Τομείς του Τμήματος, όπου κατατίθενται τεκμηριωμένες οι απόψεις των διδασκόντων και των εκπροσώπων των φοιτητών για την ανάγκη αλλαγών στο Πρόγραμμα Σπουδών και γίνονται εκτεταμένες ζυμώσεις ως προς την αναγκαιότητα, τις δυνατότητες και την αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μεταβολών. Αφετηρία της διαδικασίας είναι είτε η διαπιστωμένη αναντιστοιχία του status ενός μαθήματος (υποχρεωτικό, κατ' επιλογήν) με την αναγκαιότητά του σε σχέση με την ολοκληρωμένη εκπαίδευση των φοιτητών, είτε η διαπιστωμένη ανάγκη προσθήκης ή αφαίρεσης ενός διδακτικού αντικειμένου με στόχο την επικαιροποίηση, αναβάθμιση, καινοτομικότητα ή / και την αποτελεσματικότερη

διάρθρωση του προγράμματος σπουδών. Η διαδικασία αυτή έχει ως αποτέλεσμα περισσότερο την εισαγωγή οριακών αλλαγών στα μαθήματα κάθε τομέα παρά την ευρύτερη αξιολόγηση και αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών. Η ανάγκη επικαιροποίησης και εκσυγχρονισμού των σπουδών στο ΠΤΔΕ, οδήγησε το Τμήμα (α) στην υποβολή πρότασης χρηματοδότησης της Αναβάθμισης του ΠΠΣ στο 2ο ΕΠΕΑΕΚ και (β) στο να θεσμοθετήσει το 2006 επιτροπή που ανέλαβε να μελετήσει συνολικά το πρόγραμμα σπουδών και να υποβάλλει προτάσεις για την ουσιαστική αναθεώρησή του.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Το έντονο ενδιαφέρον για σπουδές στο ΠΤΔΕ τόσο των υποψηφίων φοιτητών, οι οποίοι προσβλέπουν στη σύντομη επαγγελματική τους αποκατάσταση στη δημόσια ή την ιδιωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση, όσο και των ήδη υπηρετούντων εκπαιδευτικών, οι οποίοι είτε επιδιώκουν την ακαδημαϊκή αναβάθμιση των πτυχίων τους (διαδικασία «εξομοίωσης») είτε την ενημέρωσή τους στις νέες εξελίξεις των επιστημών της εκπαίδευσης (και την επιδίωξη συμμετοχής στις μεταπτυχιακές σπουδές του Τμήματος ή τη διαδικασία της μετεκπαίδευσης), καθιστά σημαντική την ευρεία δημοσιοποίηση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Τμήμα (α) αναρτά σε ετήσια βάση τον πλήρη οδηγό σπουδών του στο διαδίκτυο και, (β) συμβάλλει στην οργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με μαθητές των τελευταίων τάξεων των Λυκείων της Αττικής, όπου εντεταλμένοι ομιλητές από το Τμήμα ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους τόσο για το πρόγραμμα σπουδών που προσφέρει το Τμήμα, όσο και για τις επαγγελματικές αλλά και τις επιστημονικές προοπτικές των αποφοίτων.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η σχεδόν πλήρης απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος κατά την τελευταία δεκαετία καθιστά σχετικά εύκολη την παρακολούθηση της επαγγελματικής τους εξέλιξης. Οι απόφοιτοι εργάζονται είτε σε μόνιμες θέσεις στη δημόσια εκπαίδευση (παλαιότεροι απόφοιτοι) είτε σε θέσεις αναπληρωτών / ωρομισθίων οι οποίες οδηγούν στη μονιμοποίηση, μετά την επιτυχία των αποφοίτων στις σχετικές εξετάσεις του ΑΣΕΠ ή τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου προϋπηρεσίας, είτε σε προστατευόμενες από την νομοθεσία θέσεις στην ιδιωτική εκπαίδευση.

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων μετά το διορισμό τους είναι επίσης εφικτή ως ένα βαθμό μέσω της εποπτείας από το Τμήμα της διαδικασίας μετεκπαίδευσης των μόνιμων εκπαιδευτικών αλλά και μέσω του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

Πριν από την περίοδο πλήρους απορρόφησης των αποφοίτων, κατά τη δεκαετία του 1990, το Τμήμα είχε διεξάγει έρευνα ανίχνευσης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, τα αποτελέσματα της οποίας γνώρισαν σημαντική δημοσιότητα

στον τύπο και αποτέλεσαν απαρχή συζητήσεων για την αναθεώρηση του τότε ισχύοντος προγράμματος τόσο προπτυχιακών όσο και μεταπτυχιακών σπουδών.

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.³

Το Πρόγραμμα του Τμήματος αποτελείται κατά το 40% από μαθήματα Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας καλύπτοντας τις ανάγκες των φοιτητών για παιδαγωγική συγκρότηση και κατάρτιση. Επίσης ένα ποσοστό περίπου 40% του Προγράμματος καλύπτεται από μαθήματα ειδικότητας. Το υπόλοιπο 20 % αποτελείται από μαθήματα Ειδικής Διδακτικής και Πρακτικές Ασκήσεις. Τα μαθήματα διδακτικής καλύπτουν τα γνωστικά αντικείμενα που έχουν κυρίαρχη θέση στο Πρόγραμμα Σπουδών και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Δημοτικού Σχολείου, όπως Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία, κ.λπ.

Από την κατανομή των μαθημάτων διαφαίνεται ότι αυτό που χαρακτηρίζει το Πρόγραμμα Σπουδών είναι η επιστημονική πολυμέρεια και η συναίρεση θεωρίας και πράξης. Εξαιτίας της φύσης του επαγγέλματός του Δασκάλου απαιτείται η γνώση της παιδαγωγικής επιστήμης και της διδακτικής μεθοδολογίας αλλά επίσης και η κατάρτιση σε συγκεκριμένα γνωστικά πεδία που συνδέονται με το εκπαιδευτικό του έργο.

Τα μαθήματα που προσφέρονται διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής. Πιο συγκεκριμένα:

1. Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε.

Η παρακολούθηση των παραδόσεων και της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνον υποχρέωση του φοιτητή, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται σύστημα καταχώρησης απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή και στην πλειονότητά τους οι φοιτητές ανταποκρίνονται σε αυτή τους την υποχρέωση.

Ο αριθμός των διδακτικών μονάδων που προσφέρει κάθε υποχρεωτικό μάθημα καθορίζεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος με βάση την κείμενη νομοθεσία.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Στα αυστηρώς υποχρεωτικά και στα κυμαινόμενα. Από τα κυμαινόμενα μαθήματα κάθε φοιτητής υποχρεούται να πάρει έναν αριθμό μαθημάτων που καθορίζεται από τη Γ.Σ. του Τμήματος. Ο φοιτητής δεν μπορεί να αντικαταστήσει τα κυμαινόμενα μαθήματα που επέλεξε.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα κατανέμονται στους Τομείς του Τμήματος ως εξής:

A. Τομέας Επιστημών Αγωγής: 11 μαθήματα (7 υποχρεωτικά και 4 κυμαινόμενα)

B. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας: 9 μαθήματα (5 υποχρεωτικά και 4 κυμαινόμενα)

(Από τα κυμαινόμενα μαθήματα των τομέων A και B οι φοιτητές επιλέγουν συνολικά 4 μαθήματα).

³ Πολλές από τις ερωτήσεις αυτές μπορούν να απαντηθούν συγκεντρωτικά συμπληρώνοντας τους Πίνακες 7.1.1 και 7.1.2.

Γ. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών: 10 μαθήματα (9 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο)

Δ. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής: 6 μαθήματα (5 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο).

Ε. Τομέας Φυσικών Επιστημών Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος: 5 μαθήματα (4 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο).

2. Επιλεγόμενα μαθήματα

Ως επιλεγόμενα μαθήματα (ή μαθήματα επιλογής) χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, από τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει ορισμένα, ώστε να συμπληρώσει τον απαραίτητο αριθμό μαθημάτων και ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων, που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου, ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό δ.μ. κάθε μαθήματος επιλογής ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Τα μαθήματα επιλογής που πρέπει να επιλέξουν οι φοιτητές είναι 12 και είναι ανεξάρτητα από τους Τομείς.

Οι φοιτητές, για να πάρουν πτυχίο, πρέπει να έχουν συμπληρώσει 188 διδακτικές μονάδες (δ.μ.), οι οποίες προέρχονται από τους Τομείς ως εξής:

- Από τον Τομέα Επιστημών της Αγωγής: 28
 - Από τον Τομέα Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας: 20
- (Από τα κοινά κυμαινόμενα των δύο αυτών Τομέων: 16)
- Από τον Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών: 40 δ.μ. (36 από τα υποχρεωτικά και 4 από το κυμαινόμενο μάθημα).
 - Από τον Τομέα Μαθηματικών και Πληροφορικής: 24 δ.μ. (20 από τα υποχρεωτικά μαθήματα και 4 από το κυμαινόμενο μάθημα)
 - Από τον Τομέα Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος: 20 δ.μ. (16 από τα υποχρεωτικά και 4 από το κυμαινόμενο μάθημα).
 - Από την εβδομαδιαία διδασκαλία στα σχολεία οι φοιτητές παίρνουν 4 δ.μ.
 - Από τα 12 επιλεγόμενα μαθήματα 36 δ.μ. (καθένα από τα μαθήματα επιλογής παίρνει 3 δ.μ.)

Οι φοιτητές υποχρεούνται να εξετασθούν επιτυχώς σε 49 μαθήματα: 37 υποχρεωτικά και 12 επιλογής. Τα επιλογής είναι ανεξάρτητα Τομέων, ενώ τα υποχρεωτικά κατανέμονται στους Τομείς ως εξής:

A : 7 μαθήματα (7 υποχρεωτικά)

B : 5 μαθήματα (5 υποχρεωτικά)

(Σημείωση: Και από τους δύο αυτούς Τομείς οι φοιτητές επιλέγουν 4 κυμαινόμενα)

Γ : 10 μαθήματα (9 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο)

Δ : 6 μαθήματα (5 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο)

Ε : 5 μαθήματα (4 υποχρεωτικά και 1 κυμαινόμενο)

Όσοι φοιτητές έχουν εξετασθεί επιτυχώς σε μαθήματα που διαφοροποιήθηκαν στον τίτλο τους ή και έχουν ενταχθεί σε άλλη κατηγορία (π.χ. από επιλογής σε κυμαινόμενα) κατοχυρώνουν το μάθημα στην κατηγορία που αυτό ανήκε και με τον τίτλο που αυτό είχε.

Ορισμένα από τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών προσφέρονται σε φοιτητές άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου όπως το ΤΕΑΠΗ, το Τμήμα Πληροφορικής, το ΜΙΘΕ κ.λπ.

Στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα καθώς και η διδασκαλία Ξένων Γλωσσών.

Στο πλαίσιο της διερεύνησης της φυσιογνωμίας του Τμήματος οργανώθηκε συστηματική συζήτηση για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος και την προοπτική του. Στόχος ήταν να αποτιμηθεί η ως τώρα λειτουργία του και να αποφασιστούν τυχόν αλλαγές. Συγκροτήθηκε η Επιτροπή Αναμόρφωσης Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών η οποία, μεταξύ των άλλων πρότεινε:

- την καθιέρωση «προαπαιτούμενων» ή «προπαρασκευαστικών» μαθημάτων.
- τη μείωση ή κατάργηση (εφόσον δεν προβλέπονται από το νόμο) των Κυμαινομένων μαθημάτων σε μια προοπτική μείωσης του συνολικού αριθμού τους.
- την περικοπή των μαθημάτων Επιλογής που δε διδάσκονται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.
- τη θέσπιση ελάχιστου αριθμού πέντε (5) φοιτητών και ανώτερου αριθμού πενήντα (50) φοιτητών σε κάθε μάθημα Επιλογής.
- την εκκαθάριση, με απόφαση των Τομέων, των μαθημάτων που παρουσιάζουν επικαλύψεις ή ταυτότητα περιεχομένου.

Το εξεταστικό σύστημα.

Οι εξετάσεις στο Τμήμα βασίζονται σε τρεις διαφορετικούς τρόπους αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών:

- γραπτές εξετάσεις
- προφορικές εξετάσεις
- εκπόνηση εργασίας

Αναλυτικότερα, η μέθοδος αξιολόγησης που χρησιμοποιείται στην πλειονότητα των μαθημάτων είναι η τελική γραπτή αξιολόγηση, η οποία σε πολλά από αυτά αποτελεί και την μοναδική μέθοδο. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει ένας συνδυασμός γραπτών εξετάσεων και πρωτοδοτικής εργασίας. Η επιλογή του τρόπου αξιολόγησης γίνεται από το διδάσκοντα σε σχέση με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ύλη. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε(5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξέτασης. Εάν ο φοιτητής αποτύχει και στη συμπληρωματική εξέταση, τότε θα πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Το εξεταστικό σύστημα κρίνεται ικανοποιητικό ενώ υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσής του. Το γεγονός αυτό επισημάνθηκε στο πλαίσιο της

συζήτησης για τη φυσιολογία του Τμήματος. Επίσης, διαπιστώθηκε ένας σημαντικός βαθμός διαφοροποίησης της επίδοσης των φοιτητών κατά μάθημα, όπως αυτή αποτυπώνεται στην βαθμολογία τους, γεγονός που προϋποθέτει περαιτέρω διερεύνηση.

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών διασφαλίζεται με τη δυνατότητα που δίνεται στους φοιτητές να συζητήσουν με τον καθηγητή το περιεχόμενο των απαντήσεων τους.

Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

Στη διδασκαλία μαθημάτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών δεν συμμετέχουν διδάσκοντες του εξωτερικού εξαιτίας του σημαντικού κόστους που συνεπάγεται η μετακίνηση ενός επιστήμονα αλλά και του προβλήματος της γλώσσας. Ωστόσο, ακόμη κι αν κάτι τέτοιο δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε συστηματική βάση, θα μπορούσαν επισκέπτες-επιστήμονες, να δίνουν ορισμένες διαλέξεις στους προπτυχιακούς φοιτητές.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών λειτουργεί πρόγραμμα ERASMUS το οποίο δίνει τη δυνατότητα στους προπτυχιακούς φοιτητές να έρθουν σε επαφή με ξένα πανεπιστήμια, το πρόγραμμα σπουδών τους και γενικότερα με τις εξελίξεις (επιστημονικές, μεθοδολογικές κ.λπ) των γνωστικών αντικειμένων που τους αφορούν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει περιορισμένη συμμετοχή των φοιτητών στο συγκεκριμένο πρόγραμμα η οποία μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι αυτοί επείγονται να ολοκληρώσουν τις σπουδές του και να εργαστούν λόγω της άμεσης επαγγελματικής αποκατάστασης που παρατηρείται στο χώρο των Δασκάλων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των μαθημάτων οι διδάσκοντες επιχειρούν να εξοικειώσουν τους φοιτητές με τις νέες τάσεις και αναζητήσεις στο γνωστικό τους αντικείμενο. Ενδεικτική της σημασίας που αποδίδεται στη διεθνή διάσταση της Εκπαίδευσης είναι η παρουσία στο Πρόγραμμα Σπουδών αυτοτελών μαθημάτων όπως *Συγκριτική Παιδαγωγική, Εκπαιδευτικά Προβλήματα και Εκπαιδευτική πολιτική και Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση* που αναφέρονται στη διεθνή διάσταση της Εκπαίδευσης.

Τέλος, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2007, 2007-2008 και 2009-2010 λειτουργεί κύκλος μαθημάτων – σεμιναρίων Jean Monnet με τίτλο «Σπουδές, εργασία και καθημερινότητα σε μια ενωμένη και συνεκτική Ευρώπη. Συγκριτική θεώρηση». Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευση και Πολιτισμός απευθύνεται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ. Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και εντάσσει στις θεματικές του ζητήματα διεθνούς ενδιαφέροντος.

Πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Στο Τμήμα λειτουργεί ο θεσμός της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Μάλιστα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της όλης εκπαίδευσης και κατάρτισής τους και βασική δραστηριότητα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Βασικός σκοπός της είναι να φέρει σε άμεση επαφή τους φοιτητές με τη διδακτική πράξη, όχι μόνο σε επίπεδο ανάλυσης διδακτικών σχημάτων και προσεγγίσεων αλλά και σε επίπεδο εφαρμογής τους.

Η εξοικείωση των φοιτητών με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου, η ενεργός συμμετοχή τους στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των μαθησιακών δραστηριοτήτων, καθώς και η ευαισθητοποίησή τους απέναντι στο πολυπαραγοντικό φαινόμενο της διδασκαλίας είναι καθοριστικής σημασίας για την εκπαίδευση και την κατάρτισή τους, καθώς και τη διαμόρφωση της επαγγελματικής τους ταυτότητας.

Οι δύο πρώτες φάσεις της πρακτικής άσκησης των φοιτητών συνδέονται άρρηκτα με τα μαθήματα Διδακτική Μεθοδολογία I και II. Αυτές πραγματοποιούνται κατά το Ε' και ΣΤ' εξάμηνο φοίτησης σε καθορισμένα δημοτικά σχολεία και περιλαμβάνουν:

- συστηματικές παρακολουθήσεις διδασκαλιών και κριτική ανάλυσή τους
- δοκιμαστικές διδασκαλίες και

συζήτηση επί των παρακολουθήσεων και των διδασκαλιών με ευθύνη έμπειρων αποσπασμένων δασκάλων.

Ταυτόχρονα με τη γενική θεώρηση και εφαρμογή της διδασκαλίας οι φοιτητές εκπονούν ερευνητική μελέτη σε θέμα της διδακτικής πράξης, που επιλέγουν και επεξεργάζονται ατομικά ή ανά ζεύγη ή σε ολιγομελείς ομάδες, και το οποίο διακρίνεται στο θεωρητικό (Ε' εξάμηνο) και στο ερευνητικό μέρος (ΣΤ' εξάμηνο).

Η τρίτη φάση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών πραγματοποιείται κατά το Ζ' και Η' εξάμηνο με ευθύνη των καθηγητών των ειδικών γνωστικών αντικειμένων.

Η τέταρτη φάση διεξάγεται κατά το Η' εξάμηνο και συνίσταται σε αυτοδύναμη εβδομαδιαία διδασκαλία των φοιτητών σε δημοτικά σχολεία με ευθύνη της Συντονιστικής Επιτροπής Πρακτικών Ασκήσεων του Τμήματος.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών⁴

Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το ΠΤΔΕ οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών από το ακαδημαϊκό έτος 1994-1995. Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση (Υ. Α.) με αριθμό Β7/178/2-8-1994 (ΦΕΚ 628,τ. Β'/22-8-1994) ο τίτλος του είναι «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών».

Εκτός από το προαναφερθέν Πρόγραμμα λειτουργεί επίσης, από το ακαδ. έτος 2006-2007, ένα δι-ιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Ανάπτυξη Ανθρωπίνων Πόρων» σε σύμπραξη με το Μαθηματικό Τμήμα ΤΕΙ Πειραιά. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα ακολουθεί τα προβλεπόμενα για το «Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών» σε ό,τι αφορά τη λειτουργία, το εξεταστικό σύστημα και τη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η μικρή διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος δεν παρέχει τη δυνατότητα αποτίμησης της κοινωνικής του συμβολής. Παρά ταύτα θα μπορούσε ασφαλώς να προσμετρηθεί στη συμβολή αυτή η δυνατότητα που δίνει σε αποφοίτους ΤΕΙ να παρακολουθήσουν Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών.

Αναπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Το ΠΤΔΕ υπήρξε μεταξύ των πρώτων τμημάτων του Παν/μίου Αθηνών που προχώρησε στην καθιέρωση οργανωμένων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Έτσι, το ΠΤΔΕ παρέχει ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης.

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι η κατάρτιση πτυχιούχων των παιδαγωγικών τμημάτων αλλά και άλλων τμημάτων των Α.Ε.Ι. της χώρας ή της αλλοδαπής, σχετικών με τα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος, σε εξειδικευμένα γνωστικά πεδία και στην έρευνα, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται τόσο η ειδίκευση όσο και η συμβολή τους στην καλλιέργεια και ανάπτυξη της πρωτογενούς επιστημονικής έρευνας αλλά και στη διαμόρφωση και προαγωγή της επιστημονικής σκέψης.

Με γνώμονα πάντοτε την προσφορά ποιοτικών υπηρεσιών στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας και εκπαίδευσης το ΠΜΣ του Τμήματος είναι ανοιχτό όχι μόνο στους πτυχιούχους των Παιδαγωγικών Τμημάτων της χώρας αλλά και στους πτυχιούχους των όλων των τμημάτων και σχολών των ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων. Αυτό υπαγορεύουν άλλωστε και οι σύγχρονες αντιλήψεις περί μεταπτυχιακών σπουδών, που θέλουν τους πτυχιούχους να μετακινούνται οριζόντια από τη μια γνωστική περιοχή στην άλλη ανάλογα με τις ανάγκες της

⁴ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για το καθένα από τα ΠΜΣ, ανεξάρτητα αν το Τμήμα είναι το επισπεύδον ή όχι.

κοινωνίας και ανάλογα με την εκ μέρους τους διαμόρφωση των νέων τους επαγγελματικών και προσωπικών ενδιαφερόντων.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έρχεται να καλύψει τις ανάγκες των υπηρετούντων εκπαιδευτικών σε παιδαγωγική κατάρτιση αλλά και πτυχιούχων άλλων Τμημάτων, τόσο των επονομαζόμενων καθηγητικών όσο και άλλων σχολών, οι οποίοι κατοχυρώνουν με το μεταπτυχιακό τίτλο του Τμήματος δικαίωμα διορισμού (π.χ. Οικονομολόγοι) στην εκπαίδευση. Υπό αυτή την έννοια το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος επιτελεί ένα εκπαιδευτικό όσο και κοινωνικό έργο αφού αφενός συμβάλλει αφενός στην παιδαγωγική συγκρότηση δυνάμει εκπαιδευτικών, και αφετέρου παρέχει δυνατότητες απασχόλησης σε τομείς της αγοράς εργασίας, όπως η δημόσια εκπαίδευση, όπου η ζήτηση προσωπικού παραμένει ισχυρή.

Για το ΠΤΔΕ η πολυμερής σύνθεση του σώματος των μεταπτυχιακών φοιτητών αποτελεί πηγή μαθησιακού πλούτου, υπό την έννοια ότι το εύρος των ενδιαφερόντων, κλίσεων και γνωστικής υποδομής τους παρέχουν δυνατότητες διευρυμένου ερευνητικού έργου και αποτελούν ευκαιρίες να δοκιμαστούν εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις.

Η διάρθρωση του ΠΜΣ του ΠΤΔΕ πιστεύεται ότι ανταποκρίνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στο σύνολο των προαναφερόμενων στόχων, όπως αυτοί προσδιορίζονται και οριοθετούνται από τις 10 κατευθύνσεις (και υποκατευθύνσεις) του ΠΜΣ. Σε μεγάλο βαθμό άλλωστε τις εν λόγω κατευθύνσεις υπαγόρευαν οι ανάγκες της αγοράς εργασίας σε νέους τομείς όπως η εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες, η λογοθεραπεία, η διεθνής εκπαιδευτική συνεργασία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ένωσης, η εκπαίδευση ενηλίκων κ.λπ.

1-Π.3.1. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Στο πλαίσιο της διερεύνησης της φυσιολογίας του Τμήματος οργανώθηκε συστηματική συζήτηση για το ΠΜΣ και την προοπτική του. Στόχος ήταν να αποτιμηθεί η ως τώρα λειτουργία του, να αποφασιστούν τυχόν αλλαγές και να προσαρμοστούν ο εσωτερικός του κανονισμός σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685/2008. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες από τις προτάσεις της Επιτροπής:

- Διατήρηση του τρόπου εισαγωγής των μεταπτυχιακών φοιτητών [Πιστοποιημένη γνώση ξένης γλώσσας. Γραπτές εξετάσεις – συνέντευξη]. Προτείνεται αλλαγή της ισχύουσας μοριοδότησης όπως αυτή περιγράφεται στο σχετικό κανονισμό. Για παράδειγμα, επειδή η μοριοδότηση των δημοσιευμένων εργασιών με 15 μόρια κρίνεται ως υπερβολική, προτείνεται η μείωση των μορίων σε 7 (4 μόρια για την πρώτη εργασία και 3 για την δεύτερη αν υπάρχει). Όσον αφορά στη γλωσσομάθεια, να απαιτείται TOEFL (72 μόρια) ή επίπεδο «ADVANCED», αντίστοιχο για όλες τις γλώσσες. Χρειάζεται έλεγχος των φορέων που πιστοποιούν τη γλωσσομάθεια. Επίσης προτείνεται κάθε κατεύθυνση να έχει τη δυνατότητα να ορίζει στην

προκήρυξη, τη γλώσσα ή τις γλώσσες που δέχεται ως προϋπόθεση εισαγωγής.

- Είναι απαραίτητο σε κάθε διδασκόμενο μάθημα να δίνεται γενική βιβλιογραφία και σε καμία περίπτωση η διδασκαλία να μην στηρίζεται σε ένα και μοναδικό εγχειρίδιο. Προτείνεται επίσης να ετοιμάζεται κάθε χρόνο ένας μικρός οδηγός, για κάθε κατεύθυνση, ο οποίος θα περιλαμβάνει το περιεχόμενο και τη βιβλιογραφία κάθε θεματικής ενότητας - διδασκαλίας.
- Προτείνεται ο ορισμός θεματικών ενοτήτων ανά κατεύθυνση, από τις οποίες οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα, θα επιλέγουν το θέμα της διπλωματικής τους εργασίας.
- Προτείνεται να οργανωθεί και να εμπλουτιστεί πληρέστερα η βιβλιοθήκη μεταπτυχιακών είτε ως «ανεξάρτητη» είτε ενσωματωμένη στη Γενική Βιβλιοθήκη του Τμήματος.
- Προτείνεται η λειτουργία Φορέα Υποστήριξης Μεταπτυχιακών Φοιτητών (οδηγίες για εκπόνηση εργασιών, έρευνα στο διαδίκτυο, ενημέρωση-ανακοινώσεις).
- Κρίθηκε ορθό να οργανώνεται ανά διετία συνάντηση εργασίας διδασκόντων στα μεταπτυχιακά της κάθε κατεύθυνσης με μέριμνα του υπευθύνου της κατεύθυνσης και να υποβάλλεται έκθεση στον Τομέα που ανήκει η κατεύθυνση.

1-II.3.2. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το έντονο ενδιαφέρον για μεταπτυχιακές σπουδές στο ΠΤΔΕ τα τελευταία χρόνια εξαιτίας του δικαιώματος εργασίας στην ιδιωτική εκπαίδευση που αυτό κατοχυρώνει, καθιστά σημαντική την ευρεία δημοσιοποίηση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Σε αυτό το πλαίσιο, το Τμήμα αναρτά σε ετήσια βάση τον πλήρη οδηγό σπουδών του στο διαδίκτυο και ανακοινώνει επίσης εγκαίρως την βιβλιογραφία και την εξεταστέα ύλη για τις εισαγωγικές εξετάσεις.

1-II.3.3. Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Δεν εφαρμόζεται κάποιο οργανωμένο και συστηματικό σύστημα παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων του ΠΜΣ. Παρόλα αυτά, πλειονότητα των αποφοίτων απασχολείται στην Α΄θμια Εκπαίδευση, δημόσια ή ιδιωτική, γεγονός που καθιστά σχετικά εύκολη την παρακολούθηση της επαγγελματικής τους εξέλιξης. Επιπλέον, ένας αριθμός αποφοίτων εξακολουθεί να έχει επαφή με τα ακαδημαϊκά δρώμενα, συνεχίζοντας τις σπουδές του σε επίπεδο εκπόνησης διδακτορικής διατριβής.

Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁵

Τα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ. διακρίνονται στους εξής τομείς με τις ακόλουθες κατευθύνσεις ανά τομέα:

1. Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας:

"Ειδική Αγωγή, Λογοθεραπεία - Συμβουλευτική".

2. Τομέας Επιστημών Αγωγής:

"Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική (Διδακτική - Προγράμματα Σπουδών, Εκπαίδευση Ενηλίκων - Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση)"

"Συγκριτική Παιδαγωγική"

"Κοινωνιοβιολογία Νευροεπιστήμες και Εκπαίδευση"

3. Τομέας Μαθηματικών και Πληροφορικής:

"Μαθηματικά στην Εκπαίδευση (Ιστορία, Φιλοσοφία και Διδακτική των Μαθηματικών)"

"Πληροφορική στην Εκπαίδευση"

4. Τομέας Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος:

"Φυσικές Επιστήμες στην Εκπαίδευση"

5. Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών:

"Διδακτική της Γλώσσας - Λογοτεχνία - Θέατρο και Εκπαίδευση"

"Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας - Λαογραφία και Πολιτισμός".

"Κοινωνιολογία Εργασίας - Πολιτικές Αγοράς Εργασίας - Μειονότητες - Παιδική Ηλικία"

Για την αντιμετώπιση περισσότερο εξειδικευμένων γνωστικών αντικειμένων, έχει θεσπιστεί η λειτουργία υποκατευθύνσεων μέσα στις κατευθύνσεις, πάντοτε στο πλαίσιο που προβλέπεται από το άρθρο 6 της Υπουργικής Απόφασης Β7/122/3-7-2001 (ΦΕΚ 945, τ.Β' /24-7-2001).

Οι υποκατευθύνσεις αυτές είναι:

(i) Στην κατεύθυνση Ειδική Αγωγή, Λογοθεραπεία. Συμβουλευτική λειτουργούν οι υποκατευθύνσεις:

◆ Ειδική Αγωγή

◆ Λογοθεραπεία - Συμβουλευτική

(ii) Στην κατεύθυνση Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική λειτουργούν οι υποκατευθύνσεις:

◆ Διδακτική, Προγράμματα Σπουδών.

◆ Εκπαίδευση Ενηλίκων, Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση.

(iii) Στην κατεύθυνση Μαθηματικά στην Εκπαίδευση, λειτουργούν οι υποκατευθύνσεις:

◆ Μαθηματικά, Ιστορία και Φιλοσοφία των Μαθηματικών

◆ Διδακτική των Μαθηματικών.

⁵ Πολλές από τις ερωτήσεις αυτές μπορούν να απαντηθούν συγκεντρωτικά συμπληρώνοντας τους Πίνακες 7.5.1 και 7.5.2.

(iv) Στην κατεύθυνση Διδακτική της Γλώσσας - Λογοτεχνία - Θέατρο και Εκπαίδευση, λειτουργούν οι υποκατευθύνσεις:

- ◆ Διδακτική της Γλώσσας
- ◆ Λογοτεχνία
- ◆ Θέατρο και Εκπαίδευση

(v) Στην κατεύθυνση Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας, Λαογραφία και Πολιτισμός, λειτουργούν οι υποκατευθύνσεις:

- ◆ Ιστορία και διδακτική της Ιστορίας.
- ◆ Λαογραφία και πολιτισμός.

Οι υποκατευθύνσεις λειτουργούν με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που λειτουργούν και οι αντίστοιχες κατευθύνσεις. Ο υπεύθυνος της κατεύθυνσης είναι υπεύθυνος και σε κάθε υποκατεύθυνση που υπάγεται σ' αυτήν. Τα υποχρεωτικά μαθήματα που διδάσκονται σε κάθε υποκατεύθυνση είναι ακριβώς τα ίδια με τα υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης. Τα μαθήματα επιλογής επιλέγονται από τα μαθήματα της κατεύθυνσης έτσι ώστε να ταιριάζουν με το γνωστικό αντικείμενο της υποκατεύθυνσης. Ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων και των μαθημάτων επιλογής που διδάσκονται σε κάθε υποκατεύθυνση είναι ίσος με τον αριθμό των αντίστοιχων μαθημάτων που διδάσκονται στην κατεύθυνση.

Για να λειτουργήσει μια υποκατεύθυνση πρέπει αυτή να συμπεριλαμβάνεται στην προκήρυξη που θα κάμει το Τμήμα για την εγγραφή φοιτητών στο Μ.Π.Σ. Στη σχετική προκήρυξη πρέπει να αναγράφονται και τα μαθήματα στα οποία θα εξεταστούν οι υποψήφιοι για κάθε υποκατεύθυνση, καθώς και η εξεταστέα ύλη αυτών των μαθημάτων. Το γνωστικό αντικείμενο της υποκατεύθυνσης πρέπει να αναγράφεται και στο μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης του πτυχιούχου.

Το πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. απονέμει:

α. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στους εξής τομείς:

- ◆ Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας
- ◆ Επιστημών της Αγωγής
- ◆ Μαθηματικών και Πληροφορικής
- ◆ Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος
- ◆ Ανθρωπιστικών Σπουδών

Στο Δίπλωμα αναγράφεται υποχρεωτικώς η κατεύθυνση.

β. Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στους αντίστοιχους τομείς και στις επιμέρους κατευθύνσεις.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των τίτλων ορίζεται για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τέσσερα (4) τουλάχιστον διδακτικά εξάμηνα. Τα μαθήματα ορίζονται σε 11 και κατανέμονται ανά εξάμηνο: 4 μαθήματα στο α' εξάμηνο, ανά 3 μαθήματα στο β' και γ' εξάμηνο και ένα μάθημα και η διπλωματική εργασία στο δ' εξάμηνο.

Οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος είναι τρεις (3), ανεξάρτητα αν το μάθημα είναι υποχρεωτικό ή επιλογής. Επιπλέον των ωρών αυτών και προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σεμιναρίων, εργαστηρίων, πρακτικών

ασκήσεων κ.λπ., μπορούν να προστεθούν και άλλες ώρες, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής κατά τη διάρκεια του δ' εξαμήνου είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει διπλωματική εργασία. Το θέμα της διπλωματικής εργασίας επιλέγεται από το φοιτητή σε συνεργασία με την επιτροπή παρακολούθησης του έργου του. Η Επιτροπή αποτελείται από δύο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και ορίζεται με απόφαση του Τομέα στον οποίον ανήκει η σχετική κατεύθυνση. Ένα από τα μέλη της επιτροπής ορίζεται ως "επιβλέπων". Είναι δυνατόν η ανάθεση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας να γίνει και κατά τη διάρκεια του γ' εξαμήνου σπουδών. Ο "επιβλέπων" και το άλλο μέλος της διμελούς επιτροπής, είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση του έργου του μεταπτυχιακού φοιτητή. Παρακολουθούν συνεχώς την πορεία της εργασίας του, υποστηρίζουν την ερευνητική του προσπάθεια με την υπόδειξη συγκεκριμένων πηγών έρευνας, αξιολογούν την ποιότητα της εργασίας και είναι εκείνοι που τελικά θα εγκρίνουν τη διπλωματική εργασία, την οποία ο υποψήφιος υποστηρίζει δημόσια.

Το εξεταστικό σύστημα.

Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει προφορικά, γραπτά, με εκπόνηση εργασιών ή με άλλον τρόπο που θα καθορίσει ο διδάσκων, εκτός και αν έχει αποφασίσει διαφορετικά η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξαμήνου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. μπορεί να τροποποιήσει ή να μεταθέσει το χρόνο των εξετάσεων ή να ορίσει και τρίτη εξεταστική περίοδο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να εξεταστεί σε κάθε μάθημα το πολύ δύο φορές. Αν απορριφθεί και τη δεύτερη φορά ο μεταπτυχιακός φοιτητής παραπέμπεται στη Γενική Συνέλευση του αρμόδιου τομέα. Ο Τομέας, αφού εξετάσει τη γενική απόδοση του μεταπτυχιακού φοιτητή εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τη διαγραφή του φοιτητή από το Π.Μ.Σ. ή τη δυνατότητα μιας επιπλέον εξέτασης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν τη μειωμένη απόδοσή του ή την επανάληψη του μαθήματος από το μεταπτυχιακό φοιτητή σε επόμενο εξάμηνο σπουδών. Ο βαθμός των μαθημάτων που έχει επιτύχει ο μεταπτυχιακός φοιτητής κατοχυρώνεται.

Η βαθμολογία των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με το ίδιο σύστημα που ισχύει και για τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών (ελάχιστη βαθμολογία το 0, βάση το 5, και άριστα το 10) και κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος από το διδάσκοντα.

Στη διαδικασία αξιολόγησης συμπεριλαμβάνεται και η διπλωματική εργασία. Η διπλωματική εργασία κατατίθεται στο τέλος του δ' εξαμήνου στη διμελή επιτροπή που έχει οριστεί με απόφαση αρμόδιου τομέα. Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται ενώπιον ακροατηρίου σε ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τον επιβλέποντα. Μετά το πέρας της δημόσιας υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας από το μεταπτυχιακό φοιτητή, η επιτροπή την αξιολογεί και

τη βαθμολογεί με την κλίμακα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου. Αν η διπλωματική εργασία θεωρηθεί από την επιτροπή ως μη ικανοποιητική και βαθμολογηθεί κάτω της βάσης 5, τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον μ.φ. τη βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη

ριζική αναμόρφωσή της. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η επιτροπή ορίζει συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να έχει επανυποβληθεί η διπλωματική εργασία, τροποποιημένη σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιτροπής.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι περάτωσε τις φοιτητικές του υποχρεώσεις, εφόσον έχει συμπληρώσει χρόνο σπουδών 4 εξαμήνων, έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς και εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα που προβλέπονται από το Π.Μ.Σ. (υποχρεωτικά και επιλογής), τις εργαστηριακές ασκήσεις κ.λπ. και έχει εγκριθεί από την επιτροπή η διπλωματική εργασία που έχει συγγράψει.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι παρακολούθησε ανελλιπώς τα μαθήματα αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των προβλεπομένων από το Π.Μ.Σ. ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που ολοκλήρωσαν με επιτυχία τις φοιτητικές τους υποχρεώσεις στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.), ο τελικός βαθμός του οποίου υπολογίζεται ως εξής:

- Διπλωματική εργασία 19%
- Βαθμός για κάθε υποχρεωτικό μάθημα 9%
- Βαθμός για κάθε μάθημα επιλογής 6%

1-II.5.1. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Στην γραπτή εξέταση δίνεται η δυνατότητα στον εξεταζόμενο να συζητήσει το γραπτό του με τον καθηγητή, αν υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση ή απορία. Μάλιστα αυτό μπορεί να γίνει σε ευρύτερη κλίμακα σε σχέση με το Προπτυχιακό Πρόγραμμα εξαιτίας του μικρότερου αριθμού φοιτητών. Αν παρόλα αυτά ανακύψει το οποιοδήποτε θέμα που δεν μπορεί να επιλυθεί, τότε το ζήτημα μπορεί να παραπεμφθεί στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ). Στην πράξη, θέματα διαφάνειας και αμφισβητήσεων της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών δεν έχουν απασχολήσει ποτέ κανένα θεσμοθετημένο όργανο του τμήματος.

Από την άλλη, δεν έχει ποτέ πραγματοποιηθεί αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας, γεγονός που ίσως θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης ώστε να προκύψει μια πιο ολοκληρωμένη διαδικασία αξιολόγησης.

Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Για την επιλογή των φοιτητών που θα παρακολουθήσουν το μεταπτυχιακό πρόγραμμα ειδίκευσης συνεκτιμώνται:

(α) Τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Τέτοια προσόντα είναι το επιστημονικό και ερευνητικό έργο των υποψηφίων που είναι δημοσιευμένο σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, το συγγραφικό έργο, η κατοχή και άλλων πανεπιστημιακών πτυχίων πέραν του πρώτου, η κατοχή περισσότερων

από μια ξένων γλώσσων κ.λπ., όπως αυτά παρουσιάζονται αναλυτικά στην επόμενη παράγραφο αυτού του άρθρου.

(β) Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων σε τρία (3) μαθήματα ανά κατεύθυνση

(γ) Η απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης.

Η αξιολόγηση των κριτηρίων επιλογής και η βαθμολόγησή τους γίνεται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω. Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σε κλίμακα από 0 μέχρι 100 και κάθε υποψήφιος πιστώνεται με συγκεκριμένο αριθμό αξιολογικών μονάδων (α.μ.) αυτής της κλίμακας. Ειδικά οι υποψήφιοι μετά την αποτίμηση των ανωτέρω (β) και (γ) κριτηρίων, μπορούν να πιστωθούν με τις παρακάτω αξιολογικές μονάδες.

(α) Ειδικά προσόντα των υποψηφίων

Τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων, όπως αυτά προκύπτουν από τα δικαιολογητικά που οι ίδιοι έχουν καταθέσει στο Τμήμα, καταγράφονται από τη Γραμματεία του Τμήματος και στη συνέχεια αξιολογούνται και βαθμολογούνται από την επιτροπή εξετάσεων και συνέντευξης που έχει οριστεί για κάθε κατεύθυνση με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων που μπορούν να βαθμολογηθούν και να πιστωθούν με έναν αριθμό αξιολογικών μονάδων είναι τα εξής:

(i) Η προπτυχιακή διπλωματική εργασία (αν υπάρχει) του υποψηφίου μπορεί να πιστωθεί μέχρι και 5 α.μ. Η διπλωματική εργασία βαθμολογείται μόνο όταν είναι σχετική με το αντικείμενο της κατεύθυνσης στην οποία επιθυμεί να εγγραφεί ο υποψήφιος.

(ii) Το ερευνητικό - επιστημονικό και συγγραφικό έργο του υποψηφίου μπορεί να πιστωθεί μέχρι και 10 αξιολογικές μονάδες. Το ερευνητικό - επιστημονικό έργο του υποψηφίου αξιολογείται και βαθμολογείται μόνο αν αυτό έχει δημοσιευτεί σε περιοδικά που χρησιμοποιούν το σύστημα των κριτών. Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας, καθώς και του ερευνητικού - επιστημονικού έργου του υποψηφίου γίνεται από την επιτροπή εξετάσεων και συνέντευξης της συγκεκριμένης κατεύθυνσης. Η ίδια επιτροπή αποφασίζει αν το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας είναι σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης. Διπλωματική εργασία που κρίνεται ότι δεν είναι σχετική με το γνωστικό αντικείμενο της κατεύθυνσης μπορεί στη συνέχεια να αξιολογηθεί και να βαθμολογηθεί ως επιστημονική εργασία δημοσιευμένη. Στην περίπτωση αυτή η βαθμολογία που δίνεται για την εργασία δεν μπορεί να ξεπερνά τις 3 α.μ.

(iii) Τα πρόσθετα πτυχία Α.Ε.Ι. μπορούν να πιστωθούν μέχρι 5 α.μ. Ο υποψήφιος που έχει και άλλα πτυχία, πέραν του πρώτου, από πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μπορεί να πιστωθεί μέχρι 5 α.μ. ως εξής: Τρεις (3) μονάδες για το δεύτερο πτυχίο και από 1 α.μ. για κάθε πτυχίο πέραν του δεύτερου και μέχρι τη συμπλήρωση των 5 α.μ. Τα πτυχία πανεπιστημίων της αλλοδαπής μοριοδοτούνται μόνον όταν είναι αναγνωρισμένα από το ΔΟΑΤΑΠ ως ισότιμα με τα πτυχία που χορηγούνται από τα ελληνικά Α.Ε.Ι.

(iv) Η κατοχή ξένων γλωσσών πέραν της υποχρεωτικής πιστώνεται μέχρι 5 α.μ. Ο υποψήφιος που έχει επαρκή γνώση και άλλων ξένων γλωσσών πέραν της μιας

πιστώνεται με πρόσθετες αξιολογικές μονάδες ως εξής: Τρεις (3) αξιολογικές μονάδες για τη δεύτερη γλώσσα και από 1 α.μ. για την κατοχή κάθε ξένης γλώσσας πέραν της δεύτερης και μέχρι τη συμπλήρωση του ανωτάτου ορίου που είναι οι 5 α.μ. γι' αυτή την κατηγορία. Η κατοχή των πρόσθετων ξένων γλωσσών για να μοριοδοτηθεί πρέπει να είναι σε επίπεδο Advanced.

(v) Το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος πιστώνεται με 5 α.μ. Οι υποψήφιοι που έχουν πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών και έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα του Τμήματος ως κανονικοί προπτυχιακοί φοιτητές πιστώνονται με 5 ακόμα α.μ.

(vi) Ο βαθμός του πτυχίου που έχει καταθέσει ο υποψήφιος λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της σειράς επιτυχίας των υποψηφίων στην περίπτωση που κάποιοι υποψήφιοι έχουν συγκεντρώσει τον ίδιο αριθμό αξιολογικών μονάδων.

Το σύνολο των αξιολογικών μονάδων που μπορεί να συγκεντρώσει ένας υποψήφιος από τα ειδικά προσόντα που έχει, δε μπορεί να υπερβαίνει τις 30 αξιολογικές μονάδες.

(β) Εξετάσεις

(i) Για την επιλογή των φοιτητών που πρόκειται να εγγραφούν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα ειδίκευσης του Π.Τ.Δ.Ε. διενεργούνται γραπτές εξετάσεις σε τρία μαθήματα για κάθε κατεύθυνση. Ο αριθμός των μονάδων που μπορεί να πιστωθεί ένας υποψήφιος συνολικά από τα αποτελέσματα των εξετάσεων και για τα τρία εξεταζόμενα μαθήματα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 45 αξιολογικές μονάδες. Η βαθμολογία των γραπτών δοκιμών γίνεται σε κλίμακα από 0 μέχρι 15. Το άριστα για κάθε εξεταζόμενο μάθημα είναι το 15.

(ii) Τα μαθήματα και η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων στα οποία θα εξεταστούν οι υποψήφιοι για κάθε κατεύθυνση καθορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από πρόταση των

εξεταστέας ύλης γίνεται μέχρι το μήνα Απρίλιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους από εκείνο για το οποίο διενεργούνται οι εξετάσεις. Τα μαθήματα και η εξεταστέα ύλη περιλαμβάνονται στην προκήρυξη των θέσεων των μ.φ. που γίνεται από το Τμήμα.

(iii) Τη γενική εποπτεία και την ευθύνη της οργάνωσης και διεξαγωγής των εξετάσεων την έχει η Σ.Ε.Μ.Σ. Η διαδικασία των εξετάσεων, η επιλογή των θεμάτων, η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών κ.λ.π. γίνεται ως εξής:

(iv) Η Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ. ορίζει τις επιτροπές των εξετάσεων, μία για κάθε κατεύθυνση, οι οποίες έχουν την ευθύνη της οργάνωσης και της ομαλής διενέργειας των εξετάσεων στη συγκεκριμένη κατεύθυνση και εποπτεύουν την τήρηση των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας και του παρόντος κανονισμού καθ' όλη τη διάρκεια των εξετάσεων μέχρι και τη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμών.

(v) Η Σ.Ε.Μ.Σ. μπορεί να ορίζει και συντονιστή των εξετάσεων για όλες τις κατευθύνσεις. Ο συντονιστής αυτός είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και δεν είναι απαραίτητο να είναι μέλος της Σ.Ε.Μ.Σ.

(vi) Οι επιτροπές των εξετάσεων για κάθε κατεύθυνση αποτελούνται από το διευθυντή του τομέα στον οποίο υπάγεται η κατεύθυνση, τον υπεύθυνο της κατεύθυνσης και τρία μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, των οποίων τα γνωστικά

αντικείμενα είναι ίδια ή συγγενή αντίστοιχα με τα γνωστικά αντικείμενα των τριών εξεταζομένων μαθημάτων.

(vii) Η επιτροπή των εξετάσεων ορίζει ως εξεταστές για κάθε εξεταζόμενο μάθημα δύο από τα μέλη της, τα οποία είναι του ίδιου ή συγγενούς γνωστικού αντικείμενου με το εξεταζόμενο μάθημα. Οι εξεταστές αυτοί καθορίζουν τα θέματα των εξετάσεων και βαθμολογούν τα γραπτά δοκίμια των υποψηφίων. Για την επιλογή των θεμάτων κάθε εξεταζόμενου μαθήματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εξεταστέα ύλη του μαθήματος, όπως αυτή έχει ανακοινωθεί στην προκήρυξη των θέσεων των μ.φ.

(viii) Τα γραπτά δοκίμια, στα οποία είναι καλυμμένο το όνομα του εξεταζόμενου, βαθμολογούνται και από τους δύο εξεταστές. Τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου είναι ο μέσος όρος των βαθμών των δύο εξεταστών. Η διαφορά της μισής μονάδας, όπου αυτή υπάρχει, στρογγυλοποιείται προς τα πάνω. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι 0 - 15. Δηλαδή κάθε γραπτό μπορεί να βαθμολογηθεί από 0 μέχρι 15 α.μ. που είναι το άριστα. Σε περίπτωση που μεταξύ των βαθμών των δύο βαθμολογητών υπάρχει διαφορά βαθμολογίας μεγαλύτερη των 4 μονάδων, η επιτροπή των εξετάσεων ορίζει και τρίτο βαθμολογητή. Ο βαθμός του τρίτου βαθμολογητή είναι ο τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου.

Οι εξετάσεις διενεργούνται το πρώτο δεκαήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε Ακαδημαϊκού έτους.

(γ) Προφορική συνέντευξη των υποψηφίων

Για την επιλογή των υποψηφίων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα ειδίκευσης πραγματοποιείται σχετική προφορική συνέντευξη. Η απόδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της προφορικής συνέντευξης συνεκτιμάται για την επιλογή τους στο Π.Μ.Σ. Ο ανώτατος αριθμός α.μ. που μπορεί να πιστωθεί ένας υποψήφιος από την προφορική συνέντευξη είναι 25

Η προφορική συνέντευξη γίνεται σε θέματα ευρύτερου παιδαγωγικού επιστημονικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος και αποβλέπει:

- Στη διαπίστωση της γενικής επιστημονικής κατάρτισης του υποψηφίου και τη συγκρότηση της προσωπικότητάς του.
- Στην επισήμανση ειδικών προσόντων και άλλων χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του υποψηφίου.
- Στον εντοπισμό πιθανών ελλείψεων του υποψηφίου, οι οποίες θα οδηγούσαν στην παρακολούθηση από τον υποψήφιο συμπληρωματικών προπτυχιακών μαθημάτων,

εργαστηρίων ή πρακτικών ασκήσεων.

- Στον εντοπισμό των δυσκολιών που πιθανόν να έχει ο υποψήφιος για την ανελλιπή παρακολούθηση των μαθημάτων και των λοιπών υποχρεώσεων του μεταπτυχιακού προγράμματος ειδίκευσης.
- Στη διακρίβωση ιδιομορφιών και άλλων στοιχείων που έχει ο υποψήφιος και τα οποία μπορεί να παίξουν ρόλο στην ομαλή ένταξη του στο Π.Μ.Σ.

Η προφορική συνέντευξη των υποψηφίων για κάθε κατεύθυνση πραγματοποιείται από τις επιτροπές εξετάσεων στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο πρόεδρος του Τμήματος ή ο αναπληρωτής πρόεδρος του Τμήματος.

Τα μέλη των επιτροπών αξιολογούν χωριστά κάθε υποψήφιο και τον βαθμολογούν με συγκεκριμένο αριθμό μονάδων, οι οποίες δεν μπορεί να είναι περισσότερες από

25 α.μ. Ο αριθμός των αξιολογικών μονάδων που πιστώνεται τελικά ο υποψήφιος από την απόδοσή του στην προφορική συνέντευξη είναι ο μέσος όρος των αριθμών των α.μ. που βαθμολόγησαν τον υποψήφιο όλα τα μέλη της επιτροπής.

1-II.6.1. Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;⁶

Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης του Π.Τ.Δ.Ε. καθορίζει με απόφασή της τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών και κάθε συναφή λεπτομέρεια σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 2α και β του Ν.2083/92.

1-II.6.2. Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η γραμματεία του ΠΜΣ δημοσιοποιεί (ιστοσελίδα, πίνακας ανακοινώσεων) τον κατάλογο των επιλεχθέντων και μη υποψηφίων.

Χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.7.1. Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι αυτοχρηματοδοτούμενο. Οι φοιτητές πληρώνουν διδάκτρα συμβολικού ύψους τα οποία διατίθενται για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Για τη διδασκαλία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν προβλέπονται αμοιβές στους καθηγητές του Τμήματος. Ωστόσο ένα από τα έξοδα του Προγράμματος αφορά την αποζημίωση διδασκόντων από άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Η βιωσιμότητα του Προγράμματος είναι εξασφαλισμένη, και μπορεί να επιτευχθεί και για το μέλλον, εξαιτίας της μόνιμης πηγής χρηματοδότησης.

Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η Διεθνής διάσταση προωθείται μέσω ενός προγράμματος Erasmus που λειτουργεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Στο πλαίσιο του Erasmus λειτουργεί (Intensive Programme – IP) της κατεύθυνσης Συγκριτική Παιδαγωγική το οποίο δίνει τη δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές να έρθουν σε επαφή με ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα και να κατανοήσουν τα ζητήματα που απασχολούν την εκπαίδευση διεθνώς.

Στα μαθήματα του ΠΜΣ δεν υπάρχουν διδάσκοντες από το εξωτερικό σε τακτική βάση. Στο πλαίσιο των μαθημάτων προσκαλούνται επιφανείς καθηγητές από το εξωτερικό και παραδίδουν διαλέξεις στους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Επίσης δεν διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα.

Η αποτίμηση της διεθνούς διάστασης του ΠΜΣ θα μπορούσαμε να πούμε ότι παρατηρείται ένας βαθμός εσωστρέφειας, ο οποίος ευθύνεται και για το μικρό

⁶ Η ερώτηση αυτή μπορεί να απαντηθεί συμπληρώνοντας τον Πίνακα 7.6

βαθμό κινητικότητας των φοιτητών προς το εξωτερικό με το πρόγραμμα Erasmus. Η επίτευξη συνεργασιών με εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού και η λειτουργία προγραμμάτων ανταλλαγής διδασκόντων θα συνέβαλλαν στη βελτίωση της διεθνούς διάστασης του Προγράμματος.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Ανταπόκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Στο Τμήμα δεν υπάρχει πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών με θεσμοθετημένο κύκλο μαθημάτων. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς λειτουργίας του το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνει Β΄ κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος. Οι προϋποθέσεις και οι όροι για την απόκτηση ΔΔ περιγράφονται στις ρυθμίσεις με βάση τις οποίες το ΠΜΣ έχει θεσμοθετηθεί.

Η διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι εκείνη που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Υ.Α. Β7/178/2-8-1994 (ΦΕΚ 628 τ.Β΄ /22-8-1994). Η διδακτορική διατριβή πρέπει να είναι πρωτότυπη ερευνητική εργασία, να περιλαμβάνει αξιολογικά ερευνητικά συμπεράσματα και να περιέχει στοιχεία που προάγουν την επιστήμη. Το Διδακτορικό Δίπλωμα είναι ανώτατη ακαδημαϊκή διάκριση, γι' αυτό πρέπει να είναι του επιπέδου εκείνου και της ποιότητας που εξασφαλίζει την αναγνώριση του κατόχου του από την πανεπιστημιακή και γενικότερα την επιστημονική κοινότητα όχι μόνο στον εθνικό αλλά και στο διεθνή χώρο.

Για την εγγραφή στο Β΄ κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Να είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών πανεπιστημιακού ιδρύματος της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
- Να έχουν επαρκή γνώση μιας ξένης γλώσσας από αυτές της Ε.Ε. ή τη Ρωσική.
- Για τους κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από πανεπιστημιακό ίδρυμα της αλλοδαπής είναι απαραίτητη η αναγνώριση του τίτλου αυτού από το ΔΟΑΤΑΠ.

Οι θέσεις για εγγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών στο Β΄ κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών προκηρύσσονται από το Δ.Σ. του Τμήματος με την εξής διαδικασία:

(i) Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου κάθε έτους, το Δ.Σ. του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ., καθορίζει τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών που θα παρακολουθήσουν το Β΄ κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Τον αριθμό αυτό τον κατανέμει στους τομείς του Τμήματος. Οι τομείς, αφού καθορίσουν τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία θα γίνουν δεκτοί υποψήφιοι για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο Δ.Σ. του Τμήματος. Το Δ.Σ. αφού συγκεντρώσει τις προτάσεις των τομέων με απόφασή του καθορίζει τον τελικό αριθμό υποψηφίων διδασκτόρων που θα δεχθεί κατά τομέα και γνωστικό αντικείμενο και προκηρύσσει σχετική εκδήλωση ενδιαφέροντος, η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και στους πίνακες ανακοινώσεων του Τμήματος.

(ii) Το Δ.Σ. έχει τη δυνατότητα να προκηρύσσει θέσεις και σε γνωστικά αντικείμενα που δεν εμπίπτουν απόλυτα σε κάποια από τις δέκα ατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματος, αλλά κρίνει ότι ορισμένα θέματα παρουσιάζουν ιδιαίτερο επιστημονικό ή ερευνητικό ενδιαφέρον.

(iii) Στην προκήρυξη αναγράφεται ο αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων που θα δεχθεί το Τμήμα κατά τομέα και γνωστικό αντικείμενο, οι ημερομηνίες και η ακριβής διεύθυνση στην οποία θα υποβληθούν οι αιτήσεις συμμετοχής, καθώς και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά που συνυποβάλλονται με τη χετική αίτηση.

(iv) Οι αιτήσεις για εγγραφή στο Β' κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Η Γραμματεία ελέγχει αν οι υποψήφιοι έχουν τα τυπικά προσόντα συμμετοχής, όπως αυτά προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και από τον παρόντα κανονισμό του Π.Μ.Σ. και διαβιβάζει τις αιτήσεις των υποψηφίων, μαζί με τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, στη Σ.Ε.Μ.Σ. Η Σ.Ε.Μ.Σ. διαβιβάζει τις αιτήσεις στους τομείς για αξιολόγηση.

Οι τομείς αξιολογούν τα στοιχεία που έχουν υποβάλλει οι υποψήφιοι, κρίνουν κάθε υποψήφιο χωριστά και με βάση και τα γνωστικά αντικείμενα που έχουν προκηρυχθεί συντάσσουν τον πίνακα των υποψηφίων για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, τους οποίους θεωρούν επικρατέστερους. Οι τομείς υποβάλλουν τον πίνακα αυτό στη Γ.Σ.Ε.Σ. με πλήρως αιτιολογημένη εισήγησή τους.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. αποφασίζει τελικά ποιους θα κάνει δεκτούς ως υποψήφιους διδάκτορες στο Τμήμα. Η Γ.Σ.Ε.Σ. μετά από εισήγηση των αρμοδίων τομέων συγκροτεί και την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή για κάθε υποψήφιο τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, με επικεφαλής τον επιβλέποντα, είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της ερευνητικής πορείας του υποψηφίου και τη διασφάλιση της ποιότητας της διατριβής του. Κάθε μέλος ΔΕΠ των τριών ανώτερων βαθμίδων μπορεί να ορίζεται ως επιβλέπων, δεν μπορεί όμως να είναι επιβλέπων συγχρόνως σε περισσότερες από πέντε διδακτορικές διατριβές. Η Γ.Σ.Ε.Σ. με αιτιολογημένη απόφασή της μπορεί να αναθέτει την ευθύνη της παρακολούθησης περισσότερων των πέντε διδακτορικών διατριβών και μέχρι επτά, όταν οι διδακτορικές διατριβές εκπονούνται σε γνωστικές περιοχές με ιδιαίτερες ερευνητικές ανάγκες, ή όταν ο επιβλέπων είναι καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής.

Κατ' εξαίρεση και ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου τομέα η Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής σε υποψήφιους διδάκτορες χωρίς τη διαδικασία της προκήρυξης, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι ο υποψήφιος διδάκτορας έχει όλα τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και τηρούνται όλες οι άλλες διαδικασίες.

Η κάθε κατεύθυνση χωριστά ή σε συνεργασία με άλλες κατευθύνσεις ορίζει ειδικούς κύκλους μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων ημερίδων κ.λπ. η παρακολούθηση των οποίων είναι υποχρεωτική για τους υποψήφιους διδάκτορες, προκειμένου να συμπληρωθούν οι μονάδες παρακολούθησης που προβλέπονται από την Υπουργική Απόφαση Β7/ 122/3-7-2001 άρθρο 6 παράγραφος 2 (ΦΕΚ 945, τ.Β'/24-7-2001). Υποχρεωτική είναι επίσης η συμμετοχή των υποψηφίων διδασκόντων σε μαθήματα, εργαστήρια, εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες που υποστηρίζουν το ερευνητικό τους έργο κατά την κρίση του επιβλέποντα.

Η διαδικασία εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής και ο έλεγχος προόδου του υποψηφίου διδάκτορα είναι μέλημα και ευθύνη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και κυρίως του

επιβλέποντα. Μέσα σε ένα μήνα το πολύ από την ημερομηνία αποδοχής του υποψηφίου από τη Γ.Σ.Ε.Σ. και τον ορισμό της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, η επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα συντάσσει πρωτόκολλο με το ακριβές θέμα της διατριβής, το οποίο καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος.

Τροποποίηση του θέματος της διδακτορικής διατριβής μέσα στην ίδια γνωστική περιοχή μπορεί να γίνει με απόφαση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα, συντάσσει πρωτόκολλο με τον ακριβή τίτλο του νέου θέματος, το οποίο καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας συνεργάζεται ανελλιπώς με τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και κυρίως με τον επιβλέποντα καθηγητή. Στην πορεία της ερευνητικής του δραστηριότητας παρουσιάζει την εργασία του σε ειδικό ανοικτό σεμινάριο σε τακτά χρονικά διαστήματα. Την ευθύνη οργάνωσης των σεμιναρίων αυτών έχει ο επιβλέπων καθηγητής σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα.

Στο τέλος κάθε έτους ο υποψήφιος συντάσσει έκθεση προόδου της ερευνητικής του εργασίας και της συνολικής του δραστηριότητας κατά το έτος που πέρασε. Την έκθεση αυτή υποβάλλει στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Η επιτροπή μελετά την έκθεση του υποψηφίου, την αξιολογεί και καταθέτει σχετικό πόρισμα στη Γραμματεία του αρμόδιου τομέα μέχρι το τέλος Ιουνίου κάθε έτους. Αντίγραφο του πορίσματος αυτού κοινοποιείται και στη Σ.Ε.Μ.Σ. και στη Γραμματεία του Τμήματος για ενημέρωση του φακέλου του υποψηφίου. Αν μέσα σε διάστημα 14 μηνών από την ημερομηνία που έγινε δεκτός ο υποψήφιος από το Τμήμα ή από την ημερομηνία της προηγούμενης αξιολόγησης του υποψηφίου, δεν έχει κατατεθεί πόρισμα αξιολόγησης της συμβουλευτικής επιτροπής, η απόδοση του υποψηφίου θεωρείται ως μη ικανοποιητική. Μετά από δύο συνεχόμενες αξιολογήσεις της απόδοσης υποψηφίου διδάκτορα ως μη ικανοποιητικές, ο υποψήφιος διαγράφεται αυτοδικαίως από το πρόγραμμα. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος έχει τη δυνατότητα να αναστείλει τη διαγραφή του υποψηφίου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα αν συντρέχουν σοβαροί προσωπικοί λόγοι ή λόγοι υγείας πλήρως αιτιολογημένοι και μόνο ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Με την ολοκλήρωση του ερευνητικού του έργου ο υποψήφιος καταθέτει στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή πλήρες αντίγραφο της ερευνητικής του εργασίας. Η επιτροπή αξιολογεί την εργασία του υποψηφίου και αποφασίζει ομόφωνα για τη συγγραφή της διατριβής ή υποδεικνύει στον υποψήφιο να προβεί σε προσθήκες, τροποποιήσεις ή βελτιωτικές παρεμβάσεις στην εργασία του και να την επανυποβάλει σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Η συγγραφή της διδακτορικής διατριβής από τον υποψήφιο γίνεται με την προϋπόθεση ότι η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή έχει μελετήσει και αξιολογήσει το συνολικό έργο του υποψηφίου και έχει κρίνει ότι ο υποψήφιος περπάτησε επιτυχώς το ερευνητικό του έργο και έχει ανταποκριθεί σε όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία για εκπόνηση

διδασκαλικής διατριβής. Μετά τη συγγραφή της διδακτορικής διατριβής, η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή την υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος με σχετική εισήγησή της πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη. Στην εισήγηση αυτή πρέπει να υπάρχει και επισήμανση των σημείων εκείνων της διατριβής που είναι πρωτότυπα και συμβάλλουν στην προαγωγή της επιστήμης.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ύστερα από γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ορίζει την επταμελή εξεταστική επιτροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 12 του Νόμου 2083/92, για την αξιολόγηση και την τελική κρίση της διατριβής μετά από προφορική εξέταση και του υποψηφίου διδάκτορα. Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν και τα τρία μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής που είναι μέλη ΔΕΠ ή ομότιμοι καθηγητές.¹ Πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής είναι ο επιβλέπων καθηγητής.

Η διατριβή υποστηρίζεται δημόσια σε τόπο και χρόνο που ορίζεται οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν με πρόσκληση του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής. Η πρόσκληση του προέδρου κοινοποιείται στον υποψήφιο διδάκτορα, στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής, στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και τοιχοκολλείται στους πίνακες ανακοινώσεων του Τμήματος. Στην προφορική εξέταση μπορούν να παρευρίσκονται και άτομα εκτός πανεπιστημίου.

Ο υποψήφιος διδάκτορας παρουσιάζει τη διατριβή του σε χρόνο που δεν υπερβαίνει τα 30 λεπτά. Αναλύει το περιεχόμενο της εργασίας του, παρουσιάζει τον τρόπο έρευνας που ακολούθησε και τα πορίσματα στα οποία κατέληξε. Επισημαίνει τα σημεία εκείνα που κατά τη γνώμη του είναι πρωτότυπα και συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστήμης, καθώς και τα σημεία εκείνα που ενδεχομένως χρειάζονται παραπέρα μελέτη και έρευνα.

Μετά την παρουσίαση της διατριβής από τον υποψήφιο, ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής δίνει το λόγο σε καθένα από τα μέλη της για να κάνουν σχετικές παρατηρήσεις και να υποβάλουν ερωτήσεις στον υποψήφιο σχετικές με το αντικείμενο της διατριβής.

Μετά το τέλος της δοκιμασίας η εξεταστική επιτροπή αποσύρεται σε σύσκεψη, αξιολογεί τη διατριβή, κρίνει και αξιολογεί την επιστημονική επάρκεια και τη συνολική απόδοση του υποψηφίου κατά την προφορική δοκιμασία και τον βαθμολογεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού των μεταπτυχιακών σπουδών.

Η διδακτορική διατριβή που συγκέντρωσε τη σύμφωνη γνώμη των 5 τουλάχιστον μελών της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής θεωρείται εγκεκριμένη. Η εγκεκριμένη διδακτορική

διατριβή βαθμολογείται με το βαθμό "Καλώς", "Λίαν καλώς" ή "Άριστα". Ο βαθμός απονέμεται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της εξεταστικής επιτροπής και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής.

4. Διδακτικό έργο

- 4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;
- 4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;⁷
- 4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;
- 4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;
- 4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;
- 4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;
- 4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;
- 4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;
- 4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;
- 4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;⁸

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Κατά το παρελθόν η αξιολόγηση του διδακτικού έργου τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο στηρίζονταν σε *ad hoc* αξιολογήσεις, που γίνονταν από εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος, επί τη ευκαιρία της ακαδημαϊκής εξέλιξης των μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού του Προσωπικού (Δ.Ε.Π.). Με τη καθιέρωση όμως του συστήματος αξιολόγησης άρχισαν σταδιακά να ακολουθούνται στο Τμήμα οι προβλεπόμενες σχετικές διαδικασίες. Ωστόσο κατά τις διαδικασίες αυτές εντοπίστηκαν ορισμένες εγγενείς αδυναμίες τα αίτια των οποίων θα μπορούσαν μάλλον να αποδοθούν στην έλλειψη κουλτούρας αξιολόγησης από το Τμήμα. Παρά ταύτα μια πρώτη, ενδεικτική αξιολόγηση μπόρεσε να πραγματοποιηθεί κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010. Εξαιτίας όμως του περιορισμένου αριθμού μαθημάτων, στα οποία αναφέρονταν, η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να θεωρηθεί μόνο ως καθαρά ενδεικτική.

Σε κάθε περίπτωση το εβδομαδιαίο διδακτικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, υπερκαλύπτει ποσοτικά τις σχετικές απαιτήσεις του νόμου με δεδομένες και τις πολυσχιδείς απαιτήσεις των κατευθύνσεων του ΠΜΣ του Τμήματος.

Στο προσφερόμενο διδακτικό έργο συνεισφέρουν ως επί το πλείστον οι υποψήφιοι διδάκτορες αλλά και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές. Το έργο τους είναι επικουρικό και αφορά κυρίως τις εργαστηριακές ασκήσεις και την εποπτεία των πρακτικών ασκήσεων. Επιπροσθέτως συνεπικουρούν σε επιτηρήσεις κατά τις εξεταστικές περιόδους, στο συντονισμό πρακτικών ασκήσεων, στην επίβλεψη εργασιών, στην υποστήριξη της οργανωτικής προετοιμασίας σεμιναρίων και ημερίδων κλπ.

⁷ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους Πίνακες 11-5.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-5.2 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-6.1, 11-6.2, 11-7.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα) και 11-7.2. (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα)

⁸ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-8

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;⁹

Τα μέλη ΔΕΠ χρησιμοποιούν για το διδακτικό τους έργο ένα ευρύ φάσμα διδακτικών προσεγγίσεων, όπως για παράδειγμα διαλέξεις, σεμινάρια, εργαστήρια, πρακτικές ασκήσεις και εποπτευόμενες έρευνες πεδίου. Αξιοποιούν επίσης εναλλακτικές τεχνικές και μέσα διδασκαλίας προκειμένου να πετύχουν καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Στις εξετάσεις συμμετέχει η πλειονότητα των φοιτητών (το ποσοστό τους κυμαίνεται ανά εξεταστική περίοδο και ανά μάθημα). Η μεγάλη συμμετοχή στις εξετάσεις οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην υπάρχουσα προοπτική άμεσου διορισμού των αποφοίτων του Τμήματος στη δημόσια Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Τα ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις των ενδιάμεσων ετών θεωρούνται υψηλά καθώς διαμορφώνονται ως εξής: «Καλώς» 4%, «Λίαν Καλώς» 85% «Άριστα» 11%. Η υψηλή αυτή βαθμολογία των φοιτητών στις εξετάσεις θα μπορούσε εν μέρει να αποδοθεί στο γεγονός ότι κατά τα τελευταία χρόνια έχει αναβαθμιστεί αισθητά το επίπεδο των νεοεισερχόμενων φοιτητών του Τμήματος, όπως προκύπτει από τις υψηλές βαθμολογικές βάσεις, που απαιτούνται για την εισαγωγή τους σε αυτό.

Ο μέσος όρος του βαθμού πτυχίου των αποφοίτων του Τμήματος κυμαίνεται στο πεδίο του «Λίαν Καλώς» και η μέση διάρκεια των σπουδών για τη λήψη του πτυχίου τους είναι τα προβλεπόμενα Οκτώ (8) εξάμηνα. Το γεγονός θα πρέπει να αποδοθεί αφενός στην τακτική φοίτηση από πλευράς της πλειονότητας των φοιτητών και αφετέρου στην επιθυμία τους να αποκτήσουν εγκαίρως το πτυχίο τους ώστε να διοριστούν άμεσα.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;¹⁰

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων η διδακτέα ύλη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου ανακοινώνεται εγκαίρως στους φοιτητές μέσω ανακοινώσεων είτε στους ειδικούς πίνακες ανακοινώσεων των καθηγητών είτε με αξιοποίηση του e-class. Το περιεχόμενο και οι μαθησιακοί στόχοι παρουσιάζονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος.

Αναφορικά με το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων αυτό διαμορφώνεται με βάση τον προβλεπόμενο από τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος σχεδιασμό.

Για την ορθολογική οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος στο Τμήμα η διδασκαλία των μαθημάτων έχει διαρθρωθεί στις παρακάτω ζώνες παρακολούθησης:

Ζώνη Α' (9-12) Διδασκαλία υποχρεωτικών μαθημάτων

Ζώνη Β' (12-3) Διδασκαλία επιλεγόμενων μαθημάτων

Ζώνη Γ' (3-6) Διδασκαλία υποχρεωτικών και κυμαινόμενων μαθημάτων

Ζώνη Δ' (6-9) Διδασκαλία υποχρεωτικών και κυμαινόμενων μαθημάτων

Ο σχεδιασμός αυτός στηρίζεται στο προτεινόμενο ενδεικτικό, κατά εξάμηνο, πρόγραμμα σπουδών και συνεπώς δεν επιτρέπει επικαλύψεις μαθημάτων για τους φοιτητές που ακολουθούν το εν λόγω πρόγραμμα. Στο Τμήμα με περιορισμένες

⁹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους Πίνακες 11-5.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-5.2 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-6.1, 11-6.2, 11-7.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα) και 11-7.2. (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα)

¹⁰ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους Πίνακες 11-5.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-5.2 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-6.1, 11-6.2, 11-7.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα) και 11-7.2. (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα)

εξαιρέσεις (π.χ. περιπτώσεις γενικευμένων και έντονων φοιτητικών κρίσεων) δεν σημειώνονται απώλειες διδακτικών ωρών.

Στο Τμήμα καταβάλλεται επίσης προσπάθεια και έχει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό επιτευχθεί, τα μέλη του ακαδημαϊκού του προσωπικού να διδάσκουν προπτυχιακά μαθήματα που εμπíπτουν εξολοκλήρου στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο. Προκειμένου να ισχύει το ίδιο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, όπου οι απαιτούμενες εξειδικεύσεις είναι σημαντικά περισσότερες λόγω των πολλών κατευθύνσεων του ΠΜΣ, αξιοποιούνται μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων από το Πανεπιστήμιο Αθηνών ή και από άλλα Ανώτατα Ιδρύματα.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Τα βοηθήματα που διανέμονται, κατόπιν έγκρισης από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος στους φοιτητές, καλύπτουν το σύνολο της διδασκόμενης ύλης. Διανέμονται κατά κανόνα εγκαίρως άμεσα από τους καθηγητές του Τμήματος ή τους συνεργαζόμενους εκδοτικούς οίκους, προκειμένου οι φοιτητές να μπορούν να συμβουλευθούν το σχετικό υλικό, τόσο κατά τη διάρκεια των μαθημάτων όσο και για την εξέτασή τους σε αυτά. Συμπληρωματικά, και σε ορισμένες περιπτώσεις διανέμονται επίσης Φάκελοι Συμπληρωματικού Υλικού καθώς και εκπαιδευτικό υλικό σε ηλεκτρονική ή on line μορφή το οποίο αναρτάται σε σχετικούς δικτυακούς τόπους. Ιδιαίτερα σε επίπεδο μεταπτυχιακών μαθημάτων παρέχεται πρόσθετη σχετική βιβλιογραφία και αρθρογραφία. Το πρόσθετο αυτό υλικό οι ενδιαφερόμενοι μπορούν είτε να το βρουν απευθείας στην βιβλιοθήκη του Τμήματος είτε να το αναζητήσουν μέσω του *Heal Link*.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Το Τμήμα έχει στη διάθεσή του 2 αίθουσες αποκλειστικής χρήσης, χωρητικότητας εβδομήντα (70) ατόμων. Οι υπόλοιπες αίθουσες (ένα μεγάλο αμφιθέατρο χωρητικότητας εκατό είκοσι (120) ατόμων, ένα μικρό αμφιθέατρο χωρητικότητας εξήντα (60) ατόμων και μία αίθουσα εβδομήντα (70) ατόμων) χρησιμοποιούνται από κοινού με το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών. Λόγω της κοινής χρήσης των αιθουσών με άλλο Τμήμα του ΕΚΠΑ, η επάρκεια των αιθουσών διδασκαλίας δεν κρίνεται καθόλου ικανοποιητική. Σημαντικές παρεμβάσεις επιβάλλεται να γίνουν και ως προς την αισθητική, την καταλληλότητα και την ποιότητά τους. Ο βαθμός χρήσης κρίνεται ικανοποιητικός καθώς ένας μεγάλος σχετικά αριθμός φοιτητών παρακολουθεί καθημερινά, καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του Πανεπιστημίου, τα προσφερόμενα μαθήματα του Τμήματος. Η πλειονότητα των αιθουσών στερούνται βασικού υποστηρικτικού εξοπλισμού. Αντίθετα χαρακτηρίζονται κυρίως από την προβληματική καλωδίωση πρόσβασης στο διαδίκτυο, τις ακατάλληλες μικροφωνικές εγκαταστάσεις, την έλλειψη *video projectors* κλπ.

Στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν δεκατρία (13) Εργαστήρια που συνδέονται με αντίστοιχα γνωστικά πεδία και υπηρετούν την άσκηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Ορισμένα από αυτά όπως το «Εργαστήριο Πληροφορικής» και το εργαστήριο «Φυσικών Επιστημών και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» στεγάζονται σε περισσότερους του ενός χώρους ενώ άλλα, όπως για παράδειγμα το Εργαστήριο Συγκριτικής

Παιδαγωγικής, Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας, έχουν πλήρως αναπτυγμένες και σύγχρονες εγκαταστάσεις τηλεκπαίδευσης.

Ο εξοπλισμός τους θεωρείται ικανοποιητικός ενώ καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες βελτίωσης της υλικοτεχνική τους υποδομής. Αντίθετα ανεπαρκής θεωρείται η στελέχωσή τους σε ανθρώπινο δυναμικό και η κάλυψη των λειτουργικών τους εξόδων. Ένας μεγάλος αριθμός προπτυχιακών και η πλειονότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών κάνει καθημερινά χρήση των χώρων και του εξοπλισμού των εργαστηρίων αυτών, στα πλαίσια των ασκήσεων του προγράμματος σπουδών. Τα εργαστήρια του Τμήματος είναι ανοικτά στους ενδιαφερόμενους συγκεκριμένες ώρες της ημέρας. Για τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας η πρόσβαση επιτρέπεται, κατόπιν συνεννόησης, με τον υπεύθυνο του κάθε εργαστηρίου.

Στο Τμήμα λειτουργεί επίσης και ένα Σπουδαστήριο – Βιβλιοθήκη το οποίο είναι καθημερινά επισκέψιμο από τους φοιτητές μεταξύ 9πμ και 6 μμ και στο οποίο υπηρετούν, με κυλιόμενο ωράριο, τρεις βιβλιοθηκονόμοι. Φιλοξενεί περίπου 25.000 τόμους και τα βασικά επιστημονικά περιοδικά (κυρίως ελληνικά και ορισμένα ξένα) των γνωστικών αντικειμένων που διδάσκονται στο Τμήμα. Ο αριθμός προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών που επισκέπτεται καθημερινά τη Βιβλιοθήκη είναι μεγάλος, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους εκπόνησης διπλωματικών και άλλων εργασιών. Η υλικοτεχνική υποδομή της βιβλιοθήκης κρίνεται ανεπαρκής. Η βιβλιοθήκη στεγάζεται σε χώρο εκτός του Πανεπιστημίου, σε νοικιασμένο κτίριο, που κρίνεται ανεπαρκής να δεχτεί νέες συλλογές, στερείται του απαραίτητου ηλεκτρονικού εξοπλισμού, που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν οι φοιτητές, ενώ η προμήθεια ξένων κυρίως περιοδικών είναι διαλείπουσα λόγω ανεπαρκών πιστώσεων. Μικρή και εξειδικευμένη σε κλάδους των μεταπτυχιακών σπουδών βιβλιοθήκη λειτουργεί επίσης εκ των ενόντων, στον ημιώροφο του κτιρίου επί της οδού Ιπποκράτους 33.

Αξίζει τέλος να υπογραμμιστεί πως εκτός της Βιβλιοθήκης πολλές ακόμα κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος βρίσκονται διασκορπισμένες σε διάφορα κτίρια. Αυτή η διασπορά χώρων και δραστηριοτήτων δεν ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ των μελών ΔΕΠ, δυσχεραίνει την παρακολούθηση της διδασκαλίας και των πρακτικών – εργαστηριακών ασκήσεων από τους φοιτητές και προκαλεί πολλά άλλα λειτουργικά και εκπαιδευτικά προβλήματα.

Στο Τμήμα υπηρετούν έξι (6) μέλη Προσωπικού Διοικητικής/ Τεχνικής/ Ερευνητικής Υποστήριξης ειδικοτήτων βιβλιοθηκονομίας, Τεχνολόγου Μηχανικού και ΜΕ. Το προσωπικό αυτό θεωρείται πως καλύπτει οριακά μόνο τις αυξημένες και πολυποίκιλες ανάγκες του Τμήματος στη Γραμματεία, στη Βιβλιοθήκη και στους επιμέρους Τομείς του Τμήματός μας.

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών αξιοποιούνται:

Α. ως μέσο εξάσκησης των φοιτητών στα πλαίσια των εργαστηριακών μαθημάτων του μαθήματος της Πληροφορικής,

Β. ως εποπτικό μέσο υποστήριξης διδασκαλιών,

Γ. ως μέσο επικοινωνίας των φοιτητών με τη Γραμματεία του Τμήματος,

Δ. στα πλαίσια του εργαστηρίου Πληροφορικής για τη συγγραφή εργασιών και

αναζήτηση αρθρογραφίας και βιβλιογραφίας μέσω των προσφερόμενων από το ΕΚΠΑ μηχανών αναζήτησης.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Η αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων και η μεταξύ τους συνεργασία ποικίλει ανάλογα με το μάθημα. Τα υποχρεωτικά μαθήματα καθώς και για περιορισμένο αριθμό μαθημάτων επιλογής η αναλογία κρίνεται πως ξεπερνά τα επιτρεπτά όρια. Για το λόγο αυτό γίνεται προσπάθεια σε εφαρμογή του Νόμου 3549/2007 να περιοριστεί ο αριθμός του φοιτητικού ακροατηρίου ανά διδάσκοντα, με τη διάσπασή του σε επιμέρους τμήματα. Αντίθετα, στα επιλεγόμενα μαθήματα, η αναλογία ποικίλει σε ευρύ φάσμα λόγω αφενός του μεγάλου αριθμού των κατ' επιλογή προσφερομένων μαθημάτων και αφετέρου γιατί ορισμένα από αυτά θεωρούνται δημοφιλέστερα μεταξύ των φοιτητών μας. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου γίνεται από το Τμήμα μας προσπάθεια εξορθολογισμού του αριθμού των κατ' επιλογή προσφερομένων μαθημάτων.

Η συνεργασία φοιτητών διδασκόντων θεωρείται σε μεγάλο βαθμό ικανοποιητική. Οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε προκαθορισμένες ώρες και μέρες. Αξίζει να σημειωθεί πως σε αρκετές περιπτώσεις η πρόσβαση των διδασκομένων στο διδακτικό προσωπικό για συνεργασία και καθοδήγηση γίνεται και πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Οι φοιτητές, σε μεταπτυχιακό πρωτίστως επίπεδο, εξοικειώνονται με την ερευνητική διαδικασία, ενώ σε πολλές περιπτώσεις τους παρέχεται η ευκαιρία συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Το Τμήμα συμμετέχει σε *ad hoc* συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα, επιμορφωτικού, πολιτιστικού και κοινωνικού χαρακτήρα του εσωτερικού. Σε αυτά εντάσσονται μεταξύ των άλλων τα Πανεπιστήμια Πατρών και Κρήτης το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.), το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.), τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.), το Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης (ΚΕΜΕΤΕ) της ΟΛΜΕ, το Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών- Μελετών (ΙΠΕΜ) της ΔΟΕ, το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (Κ.Ε.Θ.Ε.Α.), το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ) κλπ. Θεσμοθετημένη συνεργασία υπήρξε επίσης, κατά το παρελθόν, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανάπτυξη διαπανεπιστημιακού δικτύου για τις διεθνείς σπουδές στην εκπαίδευση και τη μελέτη διεθνών εκπαιδευτικών σχέσεων και καινοτομιών» του ΕΠΕΑΕΚ του ΠΜΣ στην κατεύθυνση «Συγκριτική Παιδαγωγική», με το *Institute of Education, University of London* (1997-2000).

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;¹¹

Σε ότι αφορά την κινητικότητα φοιτητών και μελών ΔΕΠ η απουσία σχετικών μηχανισμών παρακολούθησης δεν επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων. Πάντως σημαντικός αριθμός μελών ΔΕΠ μετακινείται από το Τμήμα προκειμένου να συμμετέχει σε κοινά με ξένους συναδέλφους ερευνητικά και διδακτικά προγράμματα. Αντίστοιχα ξένοι ακαδημαϊκοί επισκέπτονται για τους ίδιους σχετικούς λόγους το Τμήμα μας. Αξίζει να σημειωθεί όμως, πως οι δραστηριότητες αυτές, αποτελούν προϊόν ατομικών πρωτοβουλιών των μελών ΔΕΠ του Τμήματός μας παρά έκφραση κάποιας επίσημα θεσμοθετημένης διαδικασίας.

¹¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-8

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό ερευνητικού έργου, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος είναι πολυσχιδής και πολυεπίπεδη. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι Επιστημονικοί Υπεύθυνοι ή συμμετέχουν ως Ερευνητές, σε σημαντικό αριθμό ιδρυματικών, εθνικών και διεθνών, κυρίως Ευρωπαϊκών, ερευνητικών προγραμμάτων. Η εθνική ερευνητική και επιστημονική παρουσία του μελών του Τμήματος είναι αρκετά έντονη. Υπάρχουν, επίσης, μέλη ΔΕΠ με διεθνή επιστημονική και ερευνητική αναγνώριση στον τομέα τους.

Κύριοι φορείς έρευνας στο Τμήμα είναι τα Εργαστήρια, τα οποία υποστηρίζουν με το δυναμικό και την υποδομή τους τις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών τους, των μεταπτυχιακών φοιτητών, των υποψηφίων διδασκτόρων και των μετα-διδασκτορικών ερευνητών. Η ιδρυματική ενημέρωση για τις νέες προκηρύξεις ερευνητικών προγραμμάτων γίνεται μέσω του Γραφείου Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας.

Πέρα από την παρουσίαση της έρευνας του επιστημονικού δυναμικού του Τμήματος σε διεθνή και εθνικά *fora*, το Τμήμα διοργανώνει συχνά ενημερωτικές Ημερίδες και επιστημονικά συνέδρια. Την τελευταία πενταετία έχουν διοργανωθεί, με πρωτοβουλία του Τμήματος αλλά και μέσω των Τομέων και των Εργαστηρίων, 9 διεθνή επιστημονικά Συνέδρια, αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με εθνικούς ή Ευρωπαϊκούς φορείς, 14 Ημερίδες και Δημερίδες, και 21 άλλες εκδηλώσεις σχετιζόμενες με την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος. Το ερευνητικό δυναμικό του Τμήματος συμμετείχε επίσης σε όλες τις δράσεις δημοσιότητας των χρηματοδοτούμενων από το ΕΠΕΑΕΚ Ερευνητικών Προγραμμάτων, οι οποίες διοργανώθηκαν από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Από το 2009 το Τμήμα διοργανώνει το Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, κύριος σκοπός του οποίου είναι η παρουσίαση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας καθώς και των θεωρητικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση (ανώτατη, δευτεροβάθμια, πρωτοβάθμια).

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Οι ερευνητικές μονάδες και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν υλοποιήσει την τελευταία πενταετία περισσότερα από 70 ερευνητικά προγράμματα, με ιδρυματική, εθνική και διεθνή χρηματοδότηση.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Στο Τμήμα λειτουργούν 13 θεσμοθετημένα Εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Η/Υ (Ιπποκράτους 20)
2. Εργαστήριο Μαθηματικών, Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Διδακτικής των Μαθηματικών (Τηλεμάχου 11)
3. Εργαστήριο «Βιοφυσικό Περιβάλλον : Νευροεπιστήμες και Μάθηση» (Τηλεμάχου 11)
4. Εργαστήριο Συγκριτικής Παιδαγωγικής Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας (Χερσώνος 8)
5. Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών (Χερσώνος 8)
6. Εργαστήριο Εικαστικής Αγωγής (Χερσώνος 8)
7. Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Ναυαρίνου 13)
8. Εργαστήριο Διδακτικής και Επιστημολογίας των Φυσικών Επιστημών και της Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας (Ναυαρίνου 13)
9. Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής (Ιπποκράτους 31)
10. Εργαστήριο Τέχνης και Λόγου ((Ιπποκράτους 31)
11. Εργαστήριο Λογοθεραπείας (Δαμάρεως 68)
12. Κέντρο Μελέτης Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης (Κλεομένους και Δεινοκράτους 27)
13. Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και Διδακτικής της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (Ναυαρίνου 13).

Λόγω της έλλειψης των απαραίτητων κτιριακών υποδομών, τα Εργαστήρια είναι χωροθετημένα σε ακτίνα έως ένα χιλιόμετρο από την έδρα του Τμήματος, κάποια απ' αυτά σε μισθωμένα κτίρια. Η ποιότητα και η λειτουργικότητα των υποδομών τους ποικίλει. Σε κάποια από αυτά οι χώροι και οι τεχνολογικές υποδομές δεν επαρκούν για να υλοποιηθούν αποτελεσματικά μεγάλης κλίμακας ερευνητικά προγράμματα.

Σημαντική για την έρευνα είναι και η Βιβλιοθήκη του Τμήματος, η οποία διαθέτει περίπου 25.000 τόμους βιβλίων, αλλά στεγάζεται σε μισθωμένο κτίριο, πράγμα που δυσχεραίνει την ανάπτυξή της.

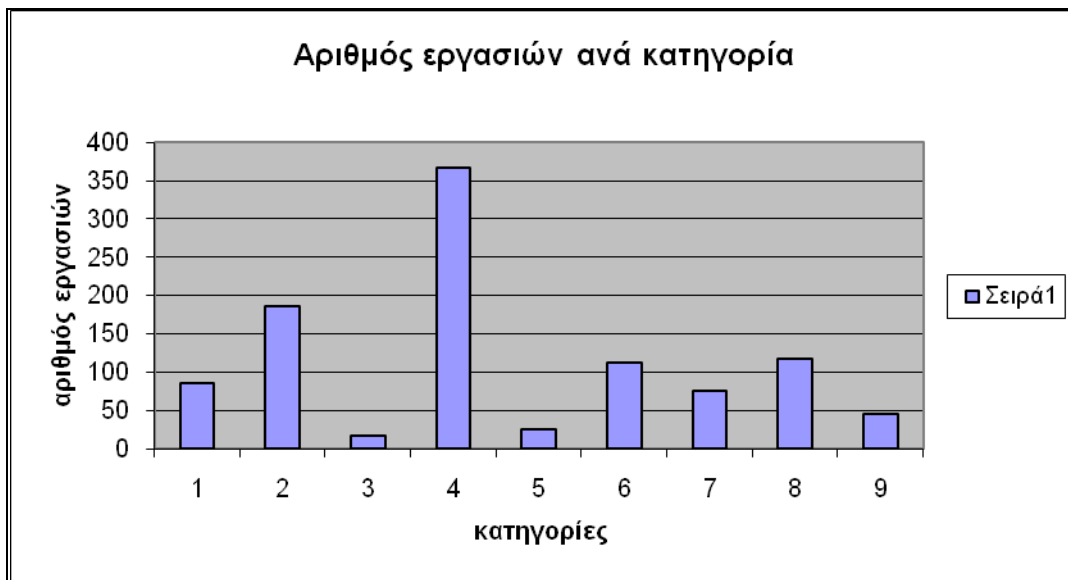
Ενδεικτικό της πρωτοπορίας της έρευνας σε συγκεκριμένους τομείς είναι το γεγονός ότι στο Εργαστήριο Συγκριτικής Παιδαγωγικής, Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας λειτούργησε η πρώτη αίθουσα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;¹²

¹² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-9

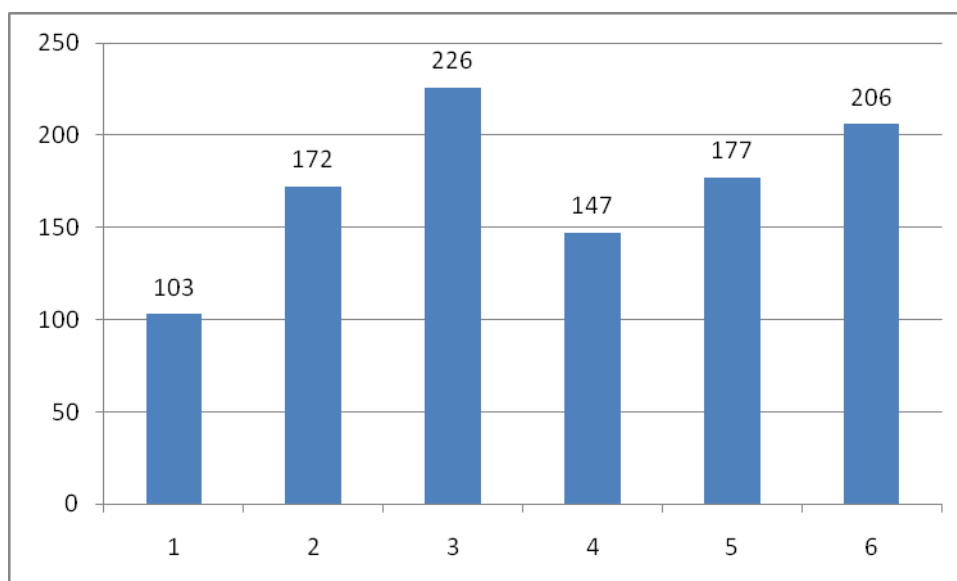
Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δημοσίευσαν την τελευταία εξαετία πάνω από 1100 εργασίες. Ο αριθμός και τα είδη των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος παρατίθενται στον Πίνακα 11-9.

Ο συνολικός αριθμός ανά κατηγορία των δημοσιεύσεων ανά κατηγορία παρατίθεται και στον Πίνακα 1

1. Βιβλία/μονογραφίες
2. Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
3. Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
4. Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
5. Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
6. Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
7. Άλλες εργασίες
8. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά
9. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Ο συνολικός αριθμός των δημοσιεύσεων κατ' έτος παρατίθεται στον Πίνακα 2

1: 2004, 2: 2005, 3: 2006, 4: 2007, 5: 2008, 6: 2009

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η κατάρτιση του Πίνακα έγινε με βάση σχετικά Σημειώματα που ζητήθηκαν από τα μέλη ΔΕΠ αλλά δεν κατατέθηκαν από όλους. Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν προκύπτει ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ την τελευταία εξαετία κυμαίνεται από 2 έως 116. Οι λόγοι της διακύμανσης είναι πολλοί, μεταξύ των οποίων ο περιορισμένος χρόνος θητείας (για τα νεοεκλεγμένα μέλη ΔΕΠ).

Σημαντική είναι επίσης η διακύμανση ανά μέλος ΔΕΠ στο ποσοστό του έργου που είναι δημοσιευμένο σε διεθνείς εκδόσεις.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;¹³

Στην ΟΜΕΑ δεν κατατέθηκαν κατάλογοι ετεροαναφορών, βιβλιοκρισιών ή παρουσιάσεων ή κριτικών σχολιασμών των δημοσιεύσεων και των ερευνητικών έργων των μελών ΔΕΠ. Με δεδομένο ότι το μεγαλύτερο μέρος των επιστημονικών εργασιών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος είναι στα Ελληνικά, και δεν υπάρχει η δυνατότητα αξιόπιστης αναζήτησης ετεροαναφορών ή δημοσιευμάτων αναγνώρισης της έρευνας, με αποτέλεσμα να υπάρχουν πλήρη στοιχεία για συγκεκριμένα μέλη ΔΕΠ και κανένα στοιχείο για άλλα, η ΟΜΕΑ επέλεξε να μην συμπληρώσει το συγκεκριμένο Πίνακα.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να σημειωθεί ότι την τελευταία εξαετία πολλές έρευνες που υλοποίησε η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος έχουν πάρει ευρεία δημοσιότητα στα ελληνικά ΜΜΕ, ενώ τα μέλη ΔΕΠ προσκαλούνται πολύ συχνά, από διάφορους φορείς από όλη την Ελλάδα για να παρουσιάσουν το ερευνητικό έργο τους.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Το Τμήμα έχει αναπτύξει ευρύ φάσμα ερευνητικών συνεργασιών, στο πλαίσιο της από κοινού διεκδίκησης και υλοποίησης εθνικών και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων:

(α) με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών και ερευνητικές μονάδες που ανήκουν σε αυτά, στο πλαίσιο ελληνικών και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων με το Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, με το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας, με το Οικονομικό Τμήμα.

(β) με Τμήματα άλλων ελληνικών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, μεταξύ των οποίων με τα Παιδαγωγικά Τμήματα των Πανεπιστημίων Πατρών, Κρήτης, Αιγαίου, Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, και το Γενικό Τμήμα Μαθηματικών του ΑΤΕΙ Πειραιά.

(γ) με ιδρύματα του Εξωτερικού, μεταξύ των οποίων, το Institute of Education, University of London, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο της Vojvodina, το Πανεπιστήμιο της Uppsala, το Πανεπιστήμιο του Udine, το Πανεπιστήμιο La Trobe της Αυστραλίας.

(δ) με τις ερευνητικές μονάδες των εκπαιδευτικών ομοσπονδιών, το Ινστιτούτο Παιδαγωγικών και Εκπαιδευτικών Μελετών της ΔΟΕ και το Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ.

¹³ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-10

(ε) με ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα, όπως το Ίδρυμα Ευγενίδη, το Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας και φορείς όπως η Ένωση Ελλήνων Φυσικών, η Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, η Ελληνική Εταιρεία Συγκριτικής Εκπαίδευσης.

Οι συνεργασίες αυτές συμβάλλουν στην προώθηση της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος και δίνουν την ευκαιρία τόσο στα μέλη ΔΕΠ όσο και στους μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές και ερευνητές να συμμετάσχουν σε ερευνητικά προγράμματα με σημαντική πρόσθετη αξία στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

Δεν παραδόθηκαν σχετικά στοιχεία.

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Το Τμήμα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων σε ερευνητικά προγράμματα. Σε ορισμένες Κατευθύνσεις του ΠΜΣ το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών εμπλέκεται στις ερευνητικές εργασίες των οικείων Εργαστηρίων από το πρώτο Εξάμηνο της φοίτησης, ενώ σε πολλές περιπτώσεις εντάσσεται σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα και η εκπόνηση των διπλωματικών τους εργασιών.

Στην ερευνητική διαδικασία, κυρίως για θέματα που σχετίζονται με τη σχολική πρακτική και την υλοποίηση συγκεκριμένων καινοτομικών προσεγγίσεων και μαθησιακών στρατηγικών σε σχολεία γενικής και ειδικής αγωγής, εμπλέκεται και σημαντικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των σχέσεων του με ΚΠΠ φορείς, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

- 6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;
- 6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;
- 6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;
- 6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;
- 6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών στην 25ετή πορεία του έχει πραγματοποιήσει πλήθος συνεργασιών και δράσεων με κοινωνικούς/ πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς. Στο πλαίσιο των συνεργασιών αυτών εντάσσονται:

- Α. Η συνεργασία με δημοτικά σχολεία για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών και η εποπτεία των πειραματικών σχολείων Μαρασλείου και Ραλλείου.
Β. Η συνεργασία με εκπαιδευτικούς, σχολεία και Περιφερειακά Κέντρα Επιμόρφωσης (ΠΕΚ) στα πλαίσια της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, αλλά και της υλοποίησης καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε σχολικές μονάδες.
Γ. Η εποπτεία του Μαρασλείου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης.
Δ. Οι συνεργασίες που έχουν κατά καιρούς πραγματοποιηθεί για τη διοργάνωση ημερίδων, συνεδρίων και σεμιναρίων.

Πιο αναλυτικά:

Το ΠΤΔΕ συνεργάζεται με τα Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία του Μαρασλείου, με το Ράλλειο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο, με τα 6^ο και 11^ο Δημοτικά Σχολεία Καλλιθέας, τα 27^ο, 30^ο, 14^ο, 116^ο, 52^ο και 151^ο Δημοτικά Σχολεία Αθηνών και τα 8^ο και 15^ο Δημοτικά Σχολεία Ζωγράφου, στα οποία οι τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές παρακολουθούν τη διδασκαλία μαθημάτων, ενώ και οι ίδιοι – σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων, τη διεύθυνση του σχολείου και τους συνεργάτες του ΠΤΔΕ – διδάσκουν συγκεκριμένες ενότητες που απαιτούνται για την Πρακτική τους Άσκηση. Η συνεργασία με τα σχολεία αυτά συνεχίζεται αδιάκοπα επί σειρά ετών και είναι αρμονική και δημιουργική.

Παράλληλα, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δ. Ε. του ΕΚΠΑ έχει σχεδιάσει και κατά ένα μεγάλο μέρος έχει φέρει σε πέρας το ευρύ Πρόγραμμα της Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα «εξομοίωσης», όπως επικράτησε να ονομάζεται, απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς, αποφοίτους των Παιδαγωγικών Ακαδημιών διετούς και τριετούς φοίτησης και υλοποιήθηκε σε όλες σχεδόν τις περιφέρειες της χώρας, έργο, μεγάλο μέρος του οποίου (ενδεικτικά και μόνο αναφέρονται οι νομοί Αττικής, Λέσβου, Χίου, Κυκλάδων, Αργολίδας κλπ) ανέλαβε το Τμήμα. Ανάλογο Πρόγραμμα υλοποίησε το Τμήμα και στην Κύπρο με αποστολή κλιμακίου καθηγητών του. Σημαντικό ήταν επίσης το έργο της μετεκπαίδευσης των δασκάλων που είχαν αποκτήσει πτυχίο σε χώρες του εξωτερικού και σκοπό είχε να καλύψει τα κενά στις σπουδές τους που αναφέρονταν κυρίως στην ελληνική γλώσσα και ιστορία, αλλά και στη γνώση των δομών και της λειτουργίας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Το Πρόγραμμα αυτό ανατέθηκε στο Τμήμα από το ΥΠΕΠΘ. Παράλληλα το Τμήμα με τη καθοριστική συμμετοχή ορισμένων από τα μέλη ΔΕΠ έχει συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στο Σχεδιασμό Επιμορφωτικής Πολιτικής σε εθνικό επίπεδο, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το οποίο σε πολλές περιπτώσεις στελεχώθηκε από μέλη ΔΕΠ του ΠΤΔΕ. Τέλος, σημαντικός αριθμός των μελών ΔΕΠ του Τμήματος έχουν εργαστεί κατά καιρούς ως διευθυντές στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα.

Επιπλέον, πολλά από τα Εργαστήρια που λειτουργούν στο Τμήμα έχουν υλοποιήσει προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στους τομείς των νέων τεχνολογιών, των διεθνών σπουδών, θεατρικής παιδείας, λογοτεχνίας, πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης κλπ, σε πολλά από τα οποία δίδαξαν Καθηγητές και στελέχη οργανισμών και φορέων, λογοτέχνες, άνθρωποι του θεάτρου κλπ. στα προγράμματα αυτά ανήκουν ενδεικτικά και μόνο ο κύκλος μαθημάτων – σεμιναρίων Jean Monnet (2007-2010) που απευθύνεται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος, αλλά και σε εκπαιδευτικούς και στο οποίο πραγματοποίησαν διαλέξεις τόσο μέλη άλλων Τμημάτων, όσο και εκπρόσωποι και στελέχη φορέων όπως το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το ΕΠΕΑΕΚ, αλλά και σειρές ημερίδων – διαλέξεων με τη συμμετοχή ακαδημαϊκών, λογοτεχνών και θεατρολόγων, τις οποίες παρακολούθησαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων. Διαλέξεις ή σειρά μαθημάτων σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο έχουν επίσης πραγματοποιήσει στελέχη του Χαμόγελου του Παιδιού, της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης, κ.α.

Το ΠΤΔΕ έχει τέλος συνδιοργανώσει πλήθος συνεδρίων με τη συνεργασία επιστημονικών εταιρειών, ιδρυμάτων (Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος, Ελληνική Εταιρεία Συγκριτικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης, το ΚΕΜΕΤΕ, το ΚΕΕΠΕΚ, τη Μαθηματική Εταιρεία, Ευγενίδειο Ίδρυμα, Πρεσβεία της Φινλανδίας, εκδοτικούς οίκους, κλπ), στα οποία πήραν μέρος με εργασίες τους πολλά μέλη ΔΕΠ, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξής του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

7.1. Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

7.2. Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος στηρίζεται κατά βάση στην ποιοτική αποτίμηση η οποία πραγματοποιείται περιοδικά από τα μέλη ΔΕΠ, στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων οργάνων και με την ενεργό κατά περίπτωση συμμετοχή των εκπροσώπων των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Οι αποτιμήσεις αυτές οδηγούν κατά κανόνα σε επιμέρους μικρής εμβέλειας βελτιώσεις ενώ δεν έχουν μέχρι σήμερα λείψει και σημαντικότερες αλλαγές, όπως οι αναθεωρήσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, η δημιουργία νέου δι-ιδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, η αναδιάταξη των Τομέων, η εισαγωγή νέων γνωστικών αντικειμένων στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών κλπ. Ο βραχυπρόθεσμος χαρακτήρας της στρατηγικής ανάπτυξης του Τμήματος έχει αποδειχθεί μέχρι τούδε αποτελεσματικός, αφού διασφαλίζει ευελιξία και δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης στα αιτήματα που υπαγορεύουν οι διαρκείς αλλαγές στο περιβάλλον της εκπαίδευσης και οι εξ αυτών προερχόμενες ανάγκες της ίδιας της εκπαίδευσης. Άλλωστε, η όλη πορεία ανάπτυξης του Τμήματος τα τελευταία εικοσιπέντε χρόνια πιστοποιεί του λόγου το αληθές. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος από επτά το 1985 είναι σήμερα περί τα σαράντα (εκκρεμούν διορισμοί), από δύο εργαστήρια το 1985 υπάρχουν πλέον δεκατρία, με μηδενική σχεδόν χρηματοδότηση προγραμμάτων από ευρωπαϊκούς πόρους κατά τη δεκαετία του 1980 το Τμήμα διαχειρίστηκε ευρωπαϊκά προγράμματα αξίας εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ, ενώ μεγάλος αριθμός μελών του αξιοποιήθηκαν ως σύμβουλοι και εμπειρογνώμονες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανισμών. Η εικόνα αυτή του Τμήματος σε συνδυασμό βέβαια και με τη γεωγραφική θέση του, έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον αξιόλογου ακαδημαϊκού προσωπικού και ασφαλώς τις προτιμήσεις των υποψηφίων φοιτητών. Σημειώνεται ότι κατά την τελευταία πενταετία βοηθώντας και του υψηλού βαθμού επαγγελματικής αποκατάστασης των πτυχιούχων του, το Τμήμα προσελκύει υποψήφιους φοιτητές υψηλού επιπέδου, όπως αυτό πιστοποιείται από τη συνεχή άνοδο των βάσεων εισαγωγής, ενώ ο ρυθμός αποφοίτησής τους δεν υπερβαίνει ουσιαστικά τα προβλεπόμενα τέσσερα χρόνια.

Οι παραπάνω διαπιστώσεις καθόλου δεν απομειώνουν την αναγκαιότητα της θεσμοθέτησης σχεδίου και διαδικασιών βραχυ- μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού, για την οποία όμως οι συζητήσεις βρίσκονται σε μάλλον πρώιμο στάδιο.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

- 8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;
- 8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;
- 8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;
- 8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);
- 8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;
- 8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Αποτελεσματικότητα Διοικητικών και Τεχνικών Υπηρεσιών

Στη Γραμματεία του Τμήματος υπηρετούν 18 μέλη Διοικητικού Προσωπικού, από τα οποία το ένα (1) εκτελεί χρέη Γραμματέα, και τα υπόλοιπα εξυπηρετούν τις ανάγκες των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ.

Η Γραμματέας επιβλέπει τη λειτουργία της Γραμματείας, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων της Γ.Σ και του Δ.Σ και συνεργάζεται με τον Πρόεδρο του Τμήματος και τις υπηρεσίες της κεντρικής διοίκησης.

Τα υπόλοιπα μέλη διοικητικού προσωπικού της Γραμματείας απασχολούνται στην υποδοχή των φοιτητών, τις εγγραφές φοιτητών, την έκδοση βεβαιώσεων και πιστοποιητικών για φοιτητές και την τήρηση του πρωτοκόλλου, στην διαδικασία διανομής συγγραμμάτων στους φοιτητές, την έκδοση βαθμολογιών και πτυχίων, στην γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ του Π.Τ.Δ.Ε και του Διαπανεπιστημιακού Π.Μ.Σ σε σύμπραξη με το Τ.Ε.Ι.

Το επίπεδο υπηρεσιών που παρέχει η Γραμματεία του Τμήματος στους φοιτητές και διδάσκοντες είναι ικανοποιητικό, παρά το γεγονός ότι το έργο της δεν υποστηρίζεται, όπως θα έπρεπε, από προσωπικό των Τομέων. Ικανοποιητική κρίνεται και η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με τις κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες.

Η οργάνωση και λειτουργία της Βιβλιοθήκης, στην οποία υπηρετούν τρεις (3) βιβλιοθηκονόμοι, είναι ικανοποιητική, αλλά θα ήταν καλό να επεκταθεί το ωράριο λειτουργίας της ώστε να ικανοποιηθούν περισσότερο οι ανάγκες των φοιτητών, ιδιαίτερα των μεταπτυχιακών και των ΥΔ.

Τα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος διαθέτουν όχι επαρκή αριθμό διοικητικό/τεχνικό προσωπικό, γεγονός που καθιστά προβληματική τη λειτουργία τους σε τακτική βάση.

Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Η πρόσβαση των φοιτητών στη χρήση ΤΠΕ υποστηρίζεται από το Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Η/Υ και τα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος, τα οποία όπως επισημάνθηκε ανωτέρω έχουν έλλειψη προσωπικού επίβλεψης και πεπαλαιωμένο εξοπλισμό.

Στο Τμήμα μας υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης φοιτητών που αντιμετωπίζουν προβλήματα φοίτησης (ΑΜΕΑ), η υποστήριξη γίνεται από συγκεκριμένους διδάσκοντες, και μέλη Διοικητικού Προσωπικού που έχουν οριστεί για τον λόγο αυτό.

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους πραγματοποιείται συνάντηση γνωριμίας των νέων φοιτητών με τους διδάσκοντες και τους παλαιούς φοιτητές, όπου ο Πρόεδρος και οι διδάσκοντες καλωσορίζουν τους νέους φοιτητές και τους ενημερώνουν για το χαρακτήρα και το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και στη συνέχεια δίνεται η δυνατότητα στους νέους φοιτητές να διατυπώσουν ερωτήσεις και να λάβουν απαντήσεις από τους διδάσκοντες.

Επίσης παρέχεται η δυνατότητα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές να λάβουν απαλλαγή από τα δίδακτρα του Π.Μ.Σ είτε για οικονομικούς/κοινωνικούς λόγους, είτε λόγω της απασχόλησής τους στις πρακτικές ασκήσεις του Π.Τ.Δ.Ε και στην βιβλιοθήκη του Π.Μ.Σ του Τμήματος. Οι φοιτητές συμμετέχουν στην κοινωνική/πολιτιστική ζωή του Τμήματος μέσω: της έκδοσης περιοδικού, την συμμετοχή σε θεατρική ομάδα και τη δημιουργία ομάδων πρωτοβουλίας για διάφορα θέματα.

Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Η επάρκεια και η ποιότητα των τεκμηρίων της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητική. Ο κοινόχρηστος τεχνικός εξοπλισμός που είναι διαθέσιμος δεν είναι επαρκής. Επίσης υπάρχει ανάγκη για τοποθέτηση μικροφωνικών εγκαταστάσεων στις αίθουσες διδασκαλίας. Όσον αφορά τα γραφεία των διδασκόντων υπάρχουν ελλείψεις τόσο σε χώρους όσο και σε εξοπλισμό. Οι χώροι της Γραμματείας του Τμήματος είναι ικανοποιητικοί σε ποιότητα αλλά οριακά επαρκείς σε μέγεθος. Οι συνεδριάσεις της Γ.Σ, της Γ.Σ.Ε.Σ και των άλλων οργάνων του Τμήματος πραγματοποιούνται εκτός των κτηρίων που χρησιμοποιεί το Τμήμα, διότι δεν υπάρχει αίθουσα που να επαρκεί για το συγκεκριμένο σκοπό.

Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Η παροχή υπηρεσιών από τη Γραμματεία του Τμήματος υποστηρίζεται από ΤΠΕ. Ειδικότερα, οι ακόλουθες υπηρεσίες προσφέρονται ηλεκτρονικά στους φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος: εγγραφές φοιτητών στα μαθήματα, έκδοση Βαθμολογιών, ανάρτηση ανακοινώσεων στον ιστότοπο του Τμήματος για θέματα σπουδών. Κατά τη διάρκεια του ακαδ. έτους, ο ιστότοπος του Τμήματος ανανεώνεται σε δεκαπενθήμερη βάση αν και για μερικούς από τους σύνδεσμούς του, η ανανέωση γίνεται συχνότερα.

Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων

Η διαχείριση των οικονομικών δίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και αποφάσεις της Γ.Σ . της Γ.Σ.Ε.Σ και του Δ.Σ του Τμήματος . Η σύνταξη και η εκτέλεση του προϋπολογισμού γίνεται από το Δ.Σ του Τμήματος.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να εντοπίσει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά του σημεία, όπως αυτά συνάγονται από τις προηγούμενες ενότητες και να αναγνωρίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία.

- 9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;**
- 9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;**

Η ΟΜΕΑ θεωρεί ότι η πιο σημαντική εξέλιξη, που εγγυάται τη θετική μελλοντική πορεία του Τμήματος είναι η σταδιακή, ιδιαίτερα την τελευταία πενταετία, διαμόρφωση συναντίληψης, μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, για την ανάγκη συστηματικής παρακολούθησης των εξελίξεων και προσαρμογής στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στο χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας. Στην κατεύθυνση αυτή δυνατά σημεία του Τμήματος αποτελούν:

- Το ιδιαίτερα αναπτυγμένο δίκτυο σχέσεων και διαρκούς επικοινωνίας με τους εκπαιδευτικούς φορείς και τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.
- Η έντονη παρουσία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος στο χώρο της εκπαιδευτικής επιστημονικής έρευνας και οι έγκυρες παρεμβάσεις τους στο δημόσιο λόγο.
- Η διαπιστωμένη συστηματική συμμετοχή των φοιτητών, τόσο στο προπτυχιακό, όσο και στο μεταπτυχιακό επίπεδο, στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και την ερευνητική δράση του Τμήματος.

- Η ύπαρξη και εφαρμογή του Κανονισμού Μεταπτυχιακών σπουδών, που συμβάλλει στη διασφάλιση της ποιότητας των μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος.
- Ο καινοτόμος χαρακτήρας πολλών από τις κατευθύνσεις του ΜΠΣ, οι οποίες ικανοποιούν τόσο την επιστημονική αναγκαιότητα της συστηματικής μελέτης, όσο και την πιεστική ζήτηση για εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό σε σημαντικούς κλάδους της εκπαίδευσης

Διαπιστωμένες αδυναμίες που προκύπτουν από τη συστηματική αποτίμηση της λειτουργίας του Τμήματος, η αντιμετώπιση των οποίων θα δώσει την ευκαιρία για την πολυεπίπεδη βελτίωση του Τμήματος αποτελούν:

- Η ανεπαρκής υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, που ξεκινά από τη διάσπαση των κτιριακών του εγκαταστάσεων και αναπόφευκτα οδηγεί στη διασπορά των εκπαιδευτικών και ερευνητικών του δραστηριοτήτων.
- Η ελλιπής χρηματοδότηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος, η οποία οφείλεται και στη τη γενικότερη υποχρηματοδότηση των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Η συχνά παρατηρούμενη χρονική υστέρηση στην πλήρη εφαρμογή των αποφάσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση του Τμήματος.
- Η μικρότερη διεθνής παρουσία του Τμήματος από αυτή που προσιδιάζει στο ρόλο του και την ποιότητα του δυναμικού του.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και την ενίσχυση των θετικών του, καθορίζοντας προτεραιότητες με βάση τις δυνατότητές του.

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

Η ΟΜΕΑ, αντί άλλου σχεδίου βελτίωσης, παραθέτει τις προτάσεις που διατυπώθηκαν ως επιστέγασμα της συζήτησης για τη φυσιογνωμία του Τμήματος.

1. «Να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για πραγματοποίηση ειδικών σεμιναρίων ή εργαστηριακών ημερίδων για εσωτερική αυτό-επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού, με πρόσκληση έμπειρων συναδέλφων, με εκπαιδευτικά ταξίδια και πολλαπλασιασμό εμπειριών, με συγκεντρώσεις εσωτερικής αλληλο-ενημέρωσης για το έργο που συντελείται, με πολιτιστικά δρώμενα.
2. Να συγκροτηθούν ομάδες εργασίας (ενδεχομένως από επιστημονικούς συνεργάτες ή υποψήφιους διδάκτορες) που θα αναζητούν, εντοπίζουν και θα γνωστοποιούν εγκαίρως επιδοτούμενα προγράμματα που ενδιαφέρουν το Τμήμα μας, ώστε το παραγόμενο έργο να τυγχάνει οικονομικής και θεσμικής υποστήριξης και να κινητοποιείται ένας μεγάλος αριθμός συνεργαζομένων εκπαιδευτικών.
3. Να δημιουργηθεί μηχανισμός παρακολούθησης και ενημέρωσης για την τρέχουσα εκπαιδευτική πολιτική και να διαδραματίζει το Τμήμα μας κριτικό/εποικοδομητικό ρόλο με εισηγήσεις, προτάσεις και τεκμηριωμένες διεκδικήσεις στον τομέα της εκπαιδευτικής πολιτικής.
4. Να επιδιωχθεί ένα νέο εκπαιδευτικό παράδειγμα με διαφορετικές μορφές οργάνωσης και διοίκησης, μιας οργάνωσης που είναι ανάγκη – και αυτή – να υπερβεί τα πρότυπα της βιομηχανικής εποχής με το μηχανιστικό, κλειστό, συγκεντρωτικό τύπο μάνατζμεντ, με τις τάσεις εκλεκτικής συμμετοχής ή αποκλεισμού και να αντικατασταθεί με άλλα σχήματα, όπως είναι.

Σημαίνει όμως και μεγαλύτερη έκθεση στην κριτική, όπου θα συμμετέχουν και οι εκπαιδευόμενοι, σημαίνει:

- Αυτοαξιολόγηση, ευέλικτες αναθεωρήσεις και βελτιώσεις
- Από την άλλη μεριά, χρειάζεται το μέτρο, ώστε να μην καταντήσουμε άνθρωποι-χαπόδια, δηλαδή με πολλά πόδια σε πολλές κατευθύνσεις.....

Στην πολιτιστική πρόκληση το Πανεπιστήμιο, το φυτώριο της επιστήμης, τη έρευνας της εκπαίδευσης και του πολιτισμού έχει μεγάλη ευθύνη προκειμένου να γίνουμε ένα λαός περισσότερο

- Δημιουργικός και καινοτόμος

- Παραγωγικός
- Κριτικός
- Δημοκρατικός
- Αυτόνομος
- Και με οικουμενική οντότητα

Για ένα τέτοιο όραμα χρειαζόμαστε πανεπιστημιακά μοντέλα εκπαίδευσης, εργασίας και οργάνωσης, αναθεωρημένα και αναμορφωμένα με ανάλογες στρατηγικές, μεθοδολογίες και περιβάλλον εργασίας

Το σχολείο παράγει διευκολυντικούς όρους για την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των μαθητών και αυριανών πολιτών και κατ' επέκταση συμβάλει στη διαμόρφωση της αυριανής κοινωνίας με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που όλοι μας συχνά μνημονεύουμε. Χρειάζεται όμως να γίνουν αρκετές καινοτομίες και αλλαγές προς την κατεύθυνση του επιθυμητού μετασχηματισμού που διέπεται από τα σύγχρονα εκπαιδευτικά και κοινωνικά οράματα....»

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν σε υποδείγματα και παρατίθενται σε οριζόντια διάταξη σελίδας.

(Το υπόλοιπο της σελίδας είναι εσκεμμένα κενό)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Πίνακες της Α.ΔΙ.Π. Στοιχεία και δείκτες της λειτουργίας των Τμημάτων

Πίνακας 1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑ Δ. ΕΤΟΥΣ 2009-2010

	Μάθημα ¹⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ¹⁵ ;	Διδακτ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ¹⁶	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο , 8 ^ο)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ¹⁷	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ¹⁸)
1.	Θεωρίες της Αγωγής	160	3		4	Υ		1ο			
2.	Μαθηματικά Ι	311	6		4	Υ		1ο			
3.	Νεοελληνική Λογοτεχνία: Ποίηση και Πεζογραφία (19 ^ο ς -20 ^ο ς αι.)	B012	4		4	Υ		1ο			
4.	Νεοελληνική Γλώσσα. Το λεξιλόγιο	332	3		4	Υ		1ο			
5.	Εικαστική Αγωγή Ι	B030	3		4	Υ		1ο			
6.	Διδακτική της Λογοτεχνίας	B013	3	1	4	Ε		1ο			
7.	Φυσικές Επιστήμες και Περιβάλλον: εργαστηριακή προσέγγιση	Γ019	4		4	Ε		1ο			
8.	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης (Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών Ι)	Γ008	3		4	Ε		1ο			
9.	Αίτια, διάγνωση και ψυχολογική αντιμετώπιση της δυσλεξίας	A030	3		4	Ε		1ο			
10.	Εισαγωγή στη Λαογραφία	B031	3		4	Ε		1ο			
11.	Η ιστορία της εκπαίδευσης των	A113	3		3	ΕΕ		1ο			

¹⁴ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

¹⁵ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

¹⁶ Χρησιμοποιείτε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν

ΕΕ = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

¹⁷ Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

¹⁸ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

	εκπαιδευτικών (1828-1933)										
12.	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση I	Γ110	3		3	ΕΕ		1ο			
13.	Ανάπτυξη και Διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης	A133	3		3	ΕΕ		1ο			
14.	Επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας	A140	3		3	ΕΕ		1ο			
15.	Θέατρο για παιδιά και νέους ως παράγοντας άρσης έμφυλων διακρίσεων	B157	3		3	ΕΕ		1ο			
16.	Το παραμύθι και ο μύθος στην Εκπαίδευση	A153	3		3	ΕΕ		1ο			
17.	Εκπαίδευση ενηλίκων από απόσταση με τη χρήση τεχνικών τηλεεκπαίδευσης	A149	3		3	ΕΕ		1ο			
18.	Ανθρώπινη οντολογία και κοινωνική τελεολογία	A148	3		3	ΕΕ		1ο			
19.	Σχεδιασμός, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Σεναρίων Διδασκαλίας με την Αξιοποίηση των ΤΠΕ	A157	3		3	ΕΕ		1ο			
20.	Θεατρική Παιδεία	B014	3		4	Υ		2ο			
21.	Μαθηματικά ΙΙ	321	6		4	Υ		2ο			
22.	Οι τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση	Γ003	1	3	4	Υ		2ο			
23.	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (10 ^{ος} αιώνας - 1830)	B003	3		4	Υ		2ο			
24.	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	A003	3		4	Υ		2ο			
25.	Αναλυτικά προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια	A020	3		4	Υ		2ο			
26.	Δημιουργικές εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση	Γ017	1	2	4	Ε		2ο			
27.	Προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης	A031	3		4	Ε		2ο			
28.	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης. Ιστορικές ρίζες των	Γ009	3		4	Ε		2ο			

	στοιχειωδών Μαθηματικών II									
29.	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	A010	3		4	E		2ο		
30.	Διδακτική της Λογοτεχνίας	B013	3	1	4	E		2ο		
31.	Εικαστική Αγωγή II	B171	3		3	EE		2ο		
32.	Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης	A124	3		3	EE		2ο		
33.	Παράδοση και Νεωτερικότητα στην Ποίηση	B111	3	1	3	EE		2ο		
34.	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση II	Γ114	3		3	EE		2ο		
35.	Η ιστορία της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών (1934-έως σήμερα)	A117	3		3	EE		2ο		
36.	Τα βιβλία πρώτης ανάγνωσης (Αλφαβητάρια) και τα Αναγνωστικά: Παιδαγωγική διάσταση	A122	3		3	EE		2ο		
37.	Ανάπτυξη και Διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης	A133	3		3	EE		2ο		
38.	Το παιδικό σχέδιο και η παιδαγωγική του αξιοποίηση	A142	3		3	EE		2ο		
39.	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών-Μικροδιδασκαλία	A110	3		3	EE		2ο		
40.	Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα	B166	3		3	EE		2ο		
41.	Πρακτικές ασκήσεις: Ερευνητική επεξεργασία και διδακτική αξιοποίηση	A155	3		3	EE		2ο		
42.	Φυσική I	330	4	2	4	Υ		3 ^ο		
43.	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	130	3	1	4	Υ		3 ^ο		
44.	Συγκριτική Παιδαγωγική	152	4		4	Υ		3 ^ο		
45.	Νοητική υστέρηση	A033	3		4	E		3 ^ο		
46.	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	136	3		4	E		3 ^ο		
47.	Ο Γραμματισμός στις Φυσικές Επιστήμες και στην Τεχνολογία	Γ016	3	1	4	E		3 ^ο		
48.	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	A010	3		4	E		3 ^ο		
49.	Νεοελληνική γλώσσα. Γραμματική	345	3		4	E		3 ^ο		

	και σύνταξη									
50.	Περιγραφική Στατιστική Ι	436	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
51.	Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου (16 ^ο -19 ^ο αι)	B137	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
52.	Μαθηματικά ΙΙΙ	444	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
53.	Γενική-τοπική Ιστορία, οι πηγές και η μελέτη τους	B120	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
54.	Ευρωπαϊκή και διεθνής διάσταση στην Εκπαίδευση με έμφαση στο Δημοτικό Σχολείο (επαναλαμβάνεται)	A108	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
55.	Ιστορία και η Διδακτική της	B127	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
56.	Η γυναικεία εκπαίδευση στην Ελλάδα (19 ^ο -20 ^ο αι)	A143	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
57.	Βιολογία	Γ124	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
58.	Θρησκευολογία και διδακτική των θρησκευτικών μαθημάτων	B163	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
59.	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών – μικροδιδασκαλία	A110	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
60.	Σχολική Παιδαγωγική: Κοινωνικοποίηση και Εκπαίδευση-Ψυχοκοινωνιολογικές Έρευνες	A105	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
61.	Οργάνωση και Λειτουργία σχολικών μονάδων	A145	3		3	ΕΕ		3 ^ο		
62.	Παιδαγωγική Ψυχολογία	131	3	1	4	Υ		4 ^ο		
63.	Φυσική ΙΙ	360	4	2	4	Υ		4 ^ο		
64.	Ψυχοφυσιολογία	A015	3		4	Υ		4 ^ο		
65.	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (επαναλαμβάνεται)	136	3		4	Ε		4 ^ο		
66.	Ιστορία του Νεοελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος	A013	4		4	Ε		4 ^ο		
67.	Θεωρία Αριθμών	317	3	1	4	Ε		4 ^ο		
68.	Ο Κόσμος μας: διδασκαλία βασικών εννοιών Αστρονομίας & Επιστημών της Γης	Γ006	3	1	4	Ε		4 ^ο		
69.	Εφαρμοσμένη γλωσσολογία	B027	3	3	4	Ε		4 ^ο		
70.	Γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη	A106	3		3	ΕΕ		4 ^ο		
71.	Περιγραφική Στατιστική ΙΙ	Γ102	3		3	ΕΕ		4 ^ο		
72.	Μαθηματικός Προγραμματισμός	Γ112	3		3	ΕΕ		4 ^ο		
73.	Η Γλώσσα στα Κείμενα (Κειμενογλωσσολογία – Υφολογία –	486	3		3	ΕΕ		4 ^ο		

	Ρητορική)										
74.	Νέα Τεχνολογία, Εργασία και Εκπαίδευση	B170	3		3	ΕΕ		4 ^ο			
75.	Η μετεκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Α/βαθμιας Εκπαίδευσης	A144	3		3	ΕΕ		4 ^ο			
76.	Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης	A146	3		3	ΕΕ		4 ^ο			
77.	Ειδικά θέματα Βιολογίας: Ανατομία και Φυσιολογία ανθρώπου	Γ120	3		3	ΕΕ		4 ^ο			
78.	Διδασκαλία των φυσικών επιστημών σε περιβάλλον Τ.Π.Ε. (Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Γ126	3		3	ΕΕ		4 ^ο			
79.	Διδακτική Μεθοδολογία και Πράξη Ι	250	3	5	4	Υ		5 ^ο			
80.	Κοινωνιολογία της Παιδείας	140	4		4	Υ		5 ^ο			
81.	Λογοτεχνία για παιδιά και νέους.	B022	6	1	4	Υ		5 ^ο			
82.	Θέατρο για παιδιά και νέους. Απο το κείμενο στην παράσταση.	B139	3	1	4	Ε		5 ^ο			
83.	Ψυχικές Διαταραχές Παιδιών και Εφήβων	A032	3		4	Ε		5 ^ο			
84.	Κοινωνική Ψυχολογία	147	3		4	Ε		5 ^ο			
85.	Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση	A034	3		4	Ε		5 ^ο			
86.	Σύγχρονη Φυσική και Εκπαιδευτικό Πείραμα Ι	Γ135	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
87.	Παιδαγωγική της λογοτεχνίας	A119	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
88.	Φιλοσοφία και πολιτισμός της κλασικής αρχαιότητας	B164	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
89.	Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης	A124	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
90.	Εργασιακές σχέσεις	B133	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
91.	Αγωγή Υγείας Ι	447	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
92.	Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα	B175	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
93.	Αισθητική Αγωγή: Εικαστικές τέχνες και οι Σχέσεις τους με τις Άλλες Τέχνες	B180	3		3	ΕΕ		5 ^ο			
94.	Διδακτική Μεθοδολογία και Πράξη	260	3	5	4	Υ		6 ^ο			

	II									
95.	Επιστημολογία των Φυσικών Επιστημών: βασικές έννοιες και θεωρίες της Φυσικής Επιστήμης	Γ018	4+2		4	Υ		6ο		
96.	Ειδική Αγωγή	Α012	3		4	Υ		6ο		
97.	Πολιτική κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικό περιβάλλον	Β024	3		4	Υ		6ο		
98.	Εκπαιδευτικά προβλήματα και εκπαιδευτική πολιτική	139	3		4	Ε		6ο		
99.	Μαθησιακές δυσκολίες-Δυσλεξία: Αξιολόγηση και παιδαγωγική αντιμετώπιση	137	3		4	Ε		6ο		
100.	Το βιβλίο στην Εκπαίδευση	Β135	3		3	ΕΕ		6 ^ο		
101.	Σύγχρονη Φυσική και Εκπαιδευτικό Πείραμα II	Γ136	3		3	ΕΕ		6ο		
102.	Αγωγή Υγείας II	Γ141	3		3	ΕΕ		6ο		
103.	Διαπολιτισμική Παιδαγωγική Διδακτική	Α111	3	3	3	ΕΕ		6ο		
104.	Η Παιδαγωγική του Νεοελληνικού Διαφωτισμού	Α127	3		3	ΕΕ		6ο		
105.	Ρεαλισμός και Μυθοπλασία	Β136	3		3	ΕΕ		6ο		
106.	Ψυχανάλυση και Παιδαγωγική	Α138	3		3	ΕΕ		6ο		
107.	Κοινωνική Παιδαγωγική	Α135	3		3	ΕΕ		6ο		
108.	Ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος	Β119	3		3	ΕΕ		6ο		
109.	Εκπαιδευτική αξιολόγηση: αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή	470	3		3	ΕΕ		6ο		
110.	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	457	3		3	ΕΕ		6ο		
111.	Κειμενικός γραμματισμός. Δομή και είδη λόγου στα νέα σχολικά εγχειρίδια της γλώσσας	Β168	3		3	ΕΕ		6ο		
112.	Ψυχολογία Προσωπικότητας	Α158	3		3	ΕΕ		6ο		
113.	Διδακτική Μαθηματικών I	270	3	3	4	Υ		7 ^ο		
114.	Διδακτική Φυσικών Επιστημών (επαναλαμβάνεται)	271	3	3	4	Υ		7 ^ο		
115.	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Β026	3		4	Υ		7 ^ο		

116.	Διδακτική Γλώσσας. Διδασκαλία πρώτης ανάγνωσης και γραφής	B028	4		4	Υ		7 ^ο			
117.	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (19 ^ο -20 ^ο αι)	B008	3		4	Ε		7 ^ο			
118.	Αγωγή του λόγου και της ομιλίας	479	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
119.	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	457	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
120.	Η παιδαγωγική αξιοποίηση του Διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και Εκπαίδευση από απόσταση	Γ103	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
121.	Οικονομική Μεγέθυνση και Κοινωνική Ευημερία	Γ121	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
122.	Στατιστική και Θεωρία Πιθανοτήτων	Γ118	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
123.	Αξιοποίηση ανοικτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σενάρια μάθησης	Γ127	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
124.	Ναρκωτικές ουσίες στην παιδική και εφηβική ηλικία	A103	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
125.	Σχεδιασμός-Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Λογισμικού	Γ111	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
126.	Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου	B141	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
127.	Εκπαιδευτική Τεχνολογία-Οπτικοακουστικά Μέσα: Αρχές Λειτουργίας και Εφαρμογές στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών I	Γ137	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
128.	Η διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης ή ως δεύτερης γλώσσας	B118	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
129.	Εκπαίδευση και περιφερειακή ανάπτυξη: Ευρωπαϊκές πολιτικές και η Ελληνική εμπειρία	A154	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
130.	Πολυπολιτισμικότητα και Θρησκευτικό Φαινόμενο: Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις	B176	3		3	ΕΕ		7 ^ο			
131.	Διδακτική Μαθηματικών II	281	3	3	4	Υ		8 ^ο			
132.	Διδακτική Φυσικών Επιστημών (επαναλαμβάνεται)	271	3	3	4	Υ		8 ^ο			
133.	Διαταραχές του λόγου και της ομιλίας στη γλωσσική εξέλιξη του παιδιού	A022	3		4	Υ		8 ^ο			
134.	Φιλοσοφία της Παιδείας	146	3		4	Ε		8 ^ο			

135.	Σπουδές, Εργασία και καθημερινότητα σε μια ενωμένη και συνεκτική Ευρώπη: Συγκριτική θεώρηση	A023	4	4	E	8 ^ο			
136.	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	Γ119	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
137.	Εκπαιδευτική Τεχνολογία-Οπτικοακουστικά Μέσα: Αρχές Λειτουργίας και Εφαρμογές στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών II	Γ138	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
138.	Περιβαλλοντική εκπαίδευση	Γ130	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
139.	Διδακτική του Θεάτρου	B155	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
140.	Εισαγωγή στους κώδικες του θεάτρου. Θεωρία και πράξη	B156	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
141.	Κοινωνικές Διακρίσεις, Προστασία της Παιδικής Ηλικίας και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού	B160	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
142.	Μαθηματικά θέματα	Γ129	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
143.	Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες	Γ139	3	3	ΕΕ	8 ^ο			
144.	Φωνητική και φωνολογία της ελληνικής γλώσσας: θεωρία και ασκήσεις	B165	3	3	ΕΕ	8 ^ο			

Πίνακας 2. Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών 2009-2010

α.α.	ΜΑΘΗΜΑ ¹⁹	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ²⁰	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ²¹	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ²² (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ²³
1.	Θεωρίες της Αγωγής	160		44	Ι. Βρεττός/Καθηγητής		Χειμερινό	510	Χειμ./Σεπτ, 360/101	<u>Χειμ./Σεπτ.</u> 288/69	
2.	Μαθηματικά Ι	311		87	Γ. Δημάκος/Αναπλ.Καθηγητής Γ.Μπαραλής/Λέκτορας		Χειμερινό	652	442/130	319/87	
3.	Νεοελληνική Λογοτεχνία:Ποίηση και Πεζογραφία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)	B012		77	Α.Κατσίκη-Γκιβαλου/Καθηγήτρια Β.Πάτσιου/Καθηγήτρια		Χειμερινό	571	385/112	315/67	
4.	Νεοελληνική Γλώσσα. Το λεξιλόγιο	332		78	Α.Νάκας/ Καθηγητής Ε.Μαγουλά/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	472	388/29	376/28	
5.	Εικαστική Αγωγή Ι	B030		81	Λ.Κακίση/Καθηγήτρια		Χειμερινό	1075	913/80	880/70	
6.	Διδακτική της Λογοτεχνίας	B013		82	Γ.Καλογήρου/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	22	<u>Εαρ./Σεπτ.</u> 1/0	Εαρ./Σεπτ. 1/0	
7.	Φυσικές Επιστήμες και Περιβάλλον: εργαστηριακή προσέγγιση	Γ019		96	Κ. Σκορδούλης/ Καθηγητής		Χειμερινό	95	Χειμ./Σεπτ 81/1	Χειμ./Σεπτ, 83/1	

¹⁹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξάμηνο), όπως ακριβώς στον Πίνακα 7.0

²⁰ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

²¹ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

²² Σημειώστε με την υποδεικνύμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

²³ Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες.

Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

8.	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης (Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών Ι)	Γ008		89	Γ.Μπαραλής/Λέκτορας		Χειμερινό	168	132/17	127/16	
9.	Αίτια, διάγνωση και ψυχολογική αντιμετώπιση της δυσλεξίας	A030		73	Ι.Παπαδάτος/Καθηγητής Σ.Πολυχρονοπούλου/Καθηγήτρια		Χειμερινό	194	128/27	120/20	
10.	Εισαγωγή στη Λαογραφία	B031		85	Ρ.Κακάμπουρα/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	8	Χειμ./Σεπτ 0/1	Χειμ./Σεπτ 0/1	
11.	Η ιστορία της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών (1828-1933)	A113		113	Λ.Σκούρα/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	14	2/1	2/1	
12.	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση Ι	Γ110		169	Α.Βουδούρη/Καθηγήτρια		Χειμερινό	424	371/20	365/19	
13.	Ανάπτυξη και Διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης	A133		121	Κ.Φασούλης/Αναπλ.Καθηγητής		Χειμερινό	26	10/2	9/2	
14.	Επικοινωνία Σχολείου, Οικογένειας και Κοινότητας	A140		126	Η.Μυλωνάκου-Κεκέ/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	328	252/24	250/24	
15.	Θέατρο για παιδιά και νέους ως παράγοντας άρσης έμφυλων διακρίσεων	B157		159	Π.Τζαμαργιας/ΕΙΔΙΠ Ι		Χειμερινό	18	4/2	4/2	
16.	Το παραμύθι και ο μύθος στην Εκπαίδευση	A153		119	Κ.Μαλαφάντης/Αναπλ.Καθηγητής		Χειμερινό	413	304/36	302/28	
17.	Εκπαίδευση ενηλίκων από απόσταση με τη χρήση τεχνικών τηλεκπαίδευσης	A149		132	Μουζάκης/Γόγολου/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	17	3/0	3/0	
18.	Ανθρώπινη οντολογία και κοινωνική τελεολογία	A148		134	Χ.Κεχαγιάς/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	18	9/1	9/1	
19.	Σχεδιασμός, Εφαρμογή και	A157		134	Ι.Καράμνηας/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	15	10/0	10/0	

	Αξιολόγηση Σεναρίων Διδασκαλίας με την Αξιοποίηση των ΤΠΕ									
20.	Θεατρική Παιδεία	B014		78	Θ.Γραμματάς/ Καθηγητής		Εαρινό	630	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 418/148	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 323/109
21.	Μαθηματικά ΙΙ	321		87	Γ. Δημάκος/Αναπλ.Καθηγητής Γ.Μπαραλής/Λέκτορας		Εαρινό	795	515/243	307/127
22.	Οι τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση	Γ003		88	Γ.Κουτρομάνος/Π.Δ.407/80		Εαρινό	480	264/112	257/102
23.	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (10 ^{ος} αιώνας - 1830)	B003		79	Χ.Μπαμπούνης/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	484	398/35	391/33
24.	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	A003		50	Αθ.Τριλιανός/Καθηγητής Η.Ματσαγγούρας/ Καθηγητής		Εαρινό	511	332/80	312/67
25.	Αναλυτικά προγράμματα και Σχολικά Εγχειρίδια	A020		47	Ι.Βρεπτός/ Καθηγητής		Εαρινό	540	411/152	283/116
26.	Δημιουργικές εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση	Γ017		89	Κ.Κορρές/Π.Δ.407/80		Εαρινό	20	13/1	11/1
27.	Προαγωγή της ψυχικής υγείας και της μάθησης	A031		56	Ε.Γαλανάκη/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	328	272/22	270/22
28.	Εξέλιξη της Μαθηματικής Επιστήμης. Ιστορικές ρίζες των στοιχειωδών Μαθηματικών ΙΙ	Γ009		89	Γ.Μπαραλής/Λέκτορας		Εαρινό	78	50/20	41/20
29.	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	A010		54	Θ.Μπαμπάλης/Επικ.Καθηγητής		Εαρινό	428	126/32	123/32
30.	Διδακτική της Λογοτεχνίας	B013		82	Γ.Καλογήρου/Αναπλ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	22	Χειμ./Σεπτ 4/1	Χειμ./Σεπτ 4/1
31.	Εικαστική Αγωγή ΙΙ	B171		145	Λ.Κακίση/Καθηγήτρια		Εαρινό	33	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 11/1	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 11/1
32.	Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής	A124		117	Εμ.Φυριππίης/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	11	0/0	0/0

	Εκπαίδευσης									
33.	Παράδοση και Νεοτερικότητα στην Ποίηση	B111	152	Α.Κατσίκη-Γκίβαλου/Καθηγήτρια	Εαρινό	8	0/0	0/0		
34.	Διοίκηση κινδύνου στην εκπαίδευση II	Γ114	170	Κ.Αρτίκης/Π.Δ.407/80	Εαρινό	135	103/9	103/8		
35.	Η ιστορία της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών (1934-έως σήμερα)	A117	114	Λ.Σκούρα/Επίκ.Καθηγήτρια	Εαρινό	5	2/0	2/0		
36.	Τα βιβλία πρώτης ανάγνωσης (Αλφαβητάρια) και τα Αναγνωστικά: Παιδαγωγική διάσταση	A122	119	Κ.Μαλαφάντης/Αναπλ.Καθηγητής	Εαρινό	328	241/18	239/17		
37.	Ανάπτυξη και Διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού της Εκπαίδευσης	A133	121	Κ.Φασούλης/Αναπλ.Καθηγητής	Εαρινό	49	17/0	17/0		
38.	Το παιδικό σχέδιο και η παιδαγωγική του αξιοποίηση	A142	122	Η.Μυλωνάκου-Κεκέ/Επίκ.Καθηγήτρια	Εαρινό	423	343/44	342/44		
39.	Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών-Μικροδιδασκαλία	A110	110	Ι.Βρεττός/ Καθηγητής	Εαρινό	327	116/1	116/1		
40.	Μουσικοπαιδαγωγικά συστήματα	B166	164	Σ.Χρυσοστόμου/Με Ανάθεση	Εαρινό	37	8/5	5/5		
41.	Πρακτικές ασκήσεις: Ερευνητική επεξεργασία και διδακτική αξιοποίηση	A155	-----	Βούλγαρης/Π.Δ.407/80	Εαρινό	1	0/0	0/0		
42.	Φυσική Ι	330	92	Γ.Καλκάνης/Καθηγητής	Χειμερινό	897	Χειμ./Σεπτ 30/297	Χειμ./Σεπτ 30/297		
43.	Αναπτυξιακή Ψυχολογία	130	62	Ε.Γαλανάκη/Αναπλ.Καθηγήτρια	Χειμερινό	463	381/53	350/43		
44.	Συγκριτική Παιδαγωγική	152	47	Δ.Ματθαίου/Καθηγητής	Χειμερινό	667	474/267	224/100		
45.	Νοητική υστέρηση	A033	57	Σ.Πολυχρονοπούλου/Καθηγήτρια	Χειμερινό	465	417/37	406/37		
46.	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης	136	53	Κ.Φασούλης/Αναπλ.Καθηγητής	Χειμερινό	66	36/13	36/11		

47.	Ο Γραμματισμός στις Φυσικές Επιστήμες και στην Τεχνολογία	Γ016	98	Κ.Χαλκιά/Αναπλ.Καθηγήτρια	Χειμερινό	9	2/0	2/0
48.	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	A010	54	Θ.Μπαμπάλης/Επικ.Καθηγητής	Χειμερινό	282	244/0	242/0
49.	Νεοελληνική γλώσσα. Γραμματική και σύνταξη	345	84	Α.Νάκας/ Καθηγητής	Χειμερινό	375	335/21	330/19
50.	Περιγραφική Στατιστική Ι	436	168	Α.Βουδούρη/Καθηγήτρια	Χειμερινό	547	498/17	485/17
51.	Ιστορία του Νεοελληνικού Θεάτρου (16 ^{ος} -19 ^{ος} αι)	B137	144	Θ.Γραμματάς/ Καθηγητής Μ.Ζώρα/Π.Δ.407/80	Χειμερινό	9	3/0	3/0
52.	Μαθηματικά ΙΙΙ	444	168	Ι.Ρασιιάς/Καθηγητής	Χειμερινό	98	69/5	66/5
53.	Γενική-τοπική Ιστορία, οι πηγές και η μελέτη τους	B120	150	Χ.Μπαμπούνης/Αναπλ.Καθηγητής	Χειμερινό	30	21/0	21/0
54.	Ευρωπαϊκή και διεθνής διάσταση στην Εκπαίδευση με έμφαση στο Δημοτικό Σχολείο (επαναλαμβάνεται)	A108	113	Εμ.Φυριππής/Αναπλ.Καθηγητής	Χειμερινό	4	1/0	1/0
55.	Ιστορία και η Διδακτική της	B127	148	Χ.Μπαμπούνης/Αναπλ.Καθηγητής	Χειμερινό	76	48/1	47/1
56.	Η γυναικεία εκπαίδευση στην Ελλάδα (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι)	A143	129	Λ.Σκούρα/Επικ.Καθηγήτρια	Χειμερινό	19	6/2	6/2
57.	Βιολογία	Γ124	180	Ε.Μαυρικάκη/Λέκτορας	Χειμερινό	74	36/8	26/6
58.	Θρησκευολογία και διδακτική των θρησκευτικών μαθημάτων	B163	164	Ε. Περσελής/Με ανάθεση	Χειμερινό	47	18/1	18/1
59.	Εκπαίδευση εκπαιδευτικών – μικροδιδασκαλία	A110	110	Ι.Βρεττός/ Καθηγητής	Χειμερινό	205	187/0	187/0
60.	Σχολική Παιδαγωγική: Κοινωνικοποίηση και Εκπαίδευση-Ψυχοκοινωνιολογικές Έρευνες	A105	108	Θ.Μπαμπάλης/Επικ.Καθηγητής	Χειμερινό	95	67/3	66/3
61.	Οργάνωση και Λειτουργία σχολικών μονάδων	A145	116	Κ.Φασούλης/Αναπλ.Καθηγητής	Χειμερινό	70	49/2	48/2
62.	Παιδαγωγική Ψυχολογία	131	69	Σ.Πολυχρονπούλου/Καθηγήτρια	Εαρινό	486	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 383/47	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 372/43
63.	Φυσική ΙΙ	360	92	Γ.Καλκάνης/Καθηγητής	Εαρινό	905	255/59	255/59
64.	Ψυχοφυσιολογία	A015	65	Ι.Παπαδάτος/Καθηγητής	Εαρινό	556	395/183	265/149

65.	Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (επαναλαμβάνεται)	136	53	Κ.Φασούλης/Αναπλ.Καθηγητής	Εαρινό	125	43/0	43/0
66.	Ιστορία του Νεοελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος	A013	52	Μ.Τζάνη/Καθηγήτρια	Εαρινό	8	1/0	1/0
67.	Θεωρία Αριθμών	317	89	Ι.Ρασσιάς/Καθηγητής	Εαρινό	265	212/24	206/21
68.	Ο Κόσμος μας: διδασκαλία βασικών εννοιών Αστρονομίας & Επιστημών της Γης	Γ006	99	Κ.Χαλκιά/Αναπλ.Καθηγήτρια	Εαρινό	301	240/37	214/31
69.	Εφαρμοσμένη γλωσσολογία	B027	84	Ε.Μαγουλά/Επικ.Καθηγήτρια	Εαρινό	22	13/1	13/1
70.	Γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη	A106	136	Βογιατζόγλου/Π.Δ.407/80 Παπαδάτου/Π.Δ.407/80	Εαρινό	33	5/0	5/0
71.	Περιγραφική Στατιστική II	Γ102	168	Α.Βουδούρη/Καθηγήτρια	Εαρινό	356	299/25	298/24
72.	Μαθηματικός Προγραμματισμός	Γ112	169	Ι.Ρασσιάς/Καθηγητής	Εαρινό	91	75/5	66/4
73.	Η Γλώσσα στα Κείμενα (Κειμενογλωσσολογία – Υφολογία – Ρητορική)	486	142	Α.Νάκας/ Καθηγητής	Εαρινό	103	67/3	67/3
74.	Νέα Τεχνολογία, Εργασία και Εκπαίδευση	B170	153	Δ.Δασκαλάκης/ Καθηγητής	Εαρινό	6	1/1	1/1
75.	Η μετεκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Α/βαθμιας Εκπαίδευσης	A144	128	Λ.Σκούρα/Επικ.Καθηγήτρια	Εαρινό	13	1/0	1/0
76.	Ψυχοκοινωνιολογία της Σχολικής Τάξης	A146	130	Θ.Μπαμπάλης/Επικ.Καθηγητής	Εαρινό	210	149/14	148/14
77.	Ειδικά θέματα Βιολογίας: Ανατομία και Φυσιολογία ανθρώπου	Γ120	175	Ε.Μαυρικάκη/Λέκτορας	Εαρινό	67	30/2	30/1
78.	Διδασκαλία των φυσικών επιστημών σε περιβάλλον Τ.Π.Ε. (Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών)	Γ126	182	Α.Χαλκίδης/Π.Δ.407/80	Εαρινό	17	12/0	12/0
79.	Διδακτική Μεθοδολογία και Πράξη I	250	48	Αθ.Τριλιανός/Καθηγητής Η.Ματσαγγούρας/ Καθηγητής	Χειμερινό	552	Χειμ./Σεπτ 257/113	Χειμ./Σεπτ 250/112
80.	Κοινωνιολογία της	140	45	Μ.Τζάνη/Καθηγήτρια	Χειμερινό	418	334/34	332/34

	Παιδείας									
81.	Λογοτεχνία για παιδιά και νέους.	B022		78	Α.Κατσίκη-Γκίβαλου/Καθηγήτρια Β.Πάτσιου/Καθηγήτρια		Χειμερινό	455	348/114	247/95
82.	Θέατρο για παιδιά και νέους. Απο το κείμενο στην παράσταση.	B139		84	Θ.Γραμματάς/ Καθηγητής		Χειμερινό	9	4/0	4/0
83.	Ψυχικές διαταραχές παιδιών και εφήβων	A032		56	Ι.Παπαδάτος/Καθηγητής		Χειμερινό	75	48/7	47/7
84.	Κοινωνική Ψυχολογία	147		72	Ι.Παπαδάτος/Καθηγητής		Εαρινό	50	Εαρ./Σεπτ 32/9	Εαρ./Σεπτ 31/9
85.	Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση	A034		75	Ε.Σάλμοντ/Π.Δ.407/80 Π.Δημητροπούλου/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	53	Χειμ./Σεπτ 40/5	Χειμ./Σεπτ 35/4
86.	Σύγχρονη Φυσική και Εκπαιδευτικό Πείραμα I	Γ135		176	Δημητριάδης/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	12	1/1	1/1
87.	Παιδαγωγική της λογοτεχνίας	A119		118	Κ.Μαλαφάντης/Αναπλ.Καθηγητής		Χειμερινό	138	104/1	103/1
88.	Φιλοσοφία και πολιτισμός της κλασικής αρχαιότητας	B164		163	Λεοντσίνη/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	24	8/3	8/3
89.	Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης	A124		117	Εμ.Φυριππής/Αναπλ.Καθηγητής		Χειμερινό	8	2/0	2/0
90.	Εργασιακές σχέσεις	B133		154	Δ.Δασκαλάκης/ Καθηγητής		Χειμερινό	4	0/0	0/0
91.	Αγωγή Υγείας I	447		175	Ε.Μαυρικάκη/Λέκτορας		Χειμερινό	99	47/8	45/7
92.	Η βιογραφική προσέγγιση στη σύγχρονη λαογραφική έρευνα	B175		164	Ρ.Κακάμπουρα/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	0	0/0	0/0
93.	Αισθητική Αγωγή: Εικαστικές τέχνες και οι Σχέσεις τους με τις Άλλες Τέχνες	B180		156	Λ.Κακίση/Καθηγήτρια		Χειμερινό	22	8/0	8/0
94.	Διδακτική Μεθοδολογία και Πράξη II	260		49	Αθ.Τριλιανός/Καθηγητής Η.Ματσαγγούρας/ Καθηγητής		Εαρινό	593	Εαρ./Σεπτ 228/126	Εαρ./Σεπτ 226/126
95.	Επιστημολογία των Φυσικών Επιστημών: βασικές έννοιες και θεωρίες της Φυσικής	Γ018		93	Κ.Σκορδούλης/ Καθηγητής		Εαρινό	483	370/170	213/130

	Επιστήμης									
96.	Ειδική Αγωγή	A012	63	Σ.Πολυχρονοπούλου/Καθηγήτρια		Εαρινό	378	319/24	318/24	
97.	Πολιτική κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικό περιβάλλον	B024	80	Μ.Γκίβαλος/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	505	377/137	281/75	
98.	Εκπαιδευτικά προβλήματα και εκπαιδευτική πολιτική	139	67	Εμ.Φυριππίης/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	16	13/2	13/2	
99.	Μαθησιακές δυσκολίες-Δυσλεξία: Αξιολόγηση και παιδαγωγική αντιμετώπιση	137	74	Γ.Δράκος/ Καθηγητής		Εαρινό	185	137/21	137/21	
100	Το βιβλίο στην Εκπαίδευση	B135	152	Γ.Καλογήρου/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	43	4/2	4/2	
101	Σύγχρονη Φυσική και Εκπαιδευτικό Πείραμα II	Γ136	176	Δημητριάδης/Π.Δ.407/80		Εαρινό	10	0/1	0/1	
102	Αγωγή Υγείας II	Γ141	181	Ε.Μαυρικάκη/Λέκτορας		Εαρινό	77	41/4	41/4	
103	Διαπολιτισμική Παιδαγωγική Διδακτική	A111	111	Π.Μανιάτης/Π.Δ.407/80 Ευαγγέλου/Π.Δ.407/80		Εαρινό	39	9/2	9/2	
104	Η Παιδαγωγική του Νεοελληνικού Διαφωτισμού	A127	118	Κ.Μαλαφάντης/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	50	38/0	38/0	
105	Ρεαλισμός και Μυθοπλασία	B136	153	Β.Πάτσιου/Καθηγήτρια		Εαρινό	17	4/1	4/1	
106	Ψυχανάλυση και Παιδαγωγική	A138	136	Ε.Γαλανάκη/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	132	46/16	46/15	
107	Κοινωνική Παιδαγωγική	A135	125	Η.Μυλωνάκου-Κεκέ/Επικ.Καθηγήτρια		Εαρινό	257	185/28	179/27	
108	Ιστορία της τοπικής αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος	B119	149	Χ.Μπαμπούνης/Αναπλ.Καθηγητής		Εαρινό	37	28/0	28/0	
109	Εκπαιδευτική αξιολόγηση: αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή	470	107	Λαζαράκου/Π.Δ.407/80		Εαρινό	32	8/1	8/1	
110	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	457	142	Γ.Καλογήρου/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	56	2/1	2/1	
111	Κειμενικός	B168	-----	Χριστοφίδου/Π.Δ.407/80		Εαρινό	12	1/0	1/0	

	γραμματισμός. Δομή και είδη λόγου στα νέα σχολικά εγχειρίδια της γλώσσας									
112	Ψυχολογία Προσωπικότητας	A158		138	Καρβούνης/Π.Δ.407/80 Κουνενού/Π.Δ.407/80		Εαρινό	14/4	14/4	
113	Διδακτική Μαθηματικών Ι	270		87	Α.Μπούφη/ Καθηγήτρια		Χειμερινό	Χειμ./Σεπτ 356/1	Χειμ./Σεπτ 355/1	
114	Διδακτική Φυσικών Επιστημών (επαναλαμβάνεται)	271		94	Κ.Χαλκιά/Αναπλ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	229/37	193/28	
115	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	B026		79	Δ.Δασκαλάκης/ Καθηγητής		Χειμερινό	332/54	300/51	
116	Διδακτική Γλώσσας. Διδασκαλία πρώτης ανάγνωσης και γραφής	B028		77	Α.Νάκας/ Καθηγητής Ε.Μαγουλά/Επικ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	359/16	347/14	
117	Νεότερη Ελληνική Ιστορία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι)	B008		83	Χ.Μπαμπούνης/Αναπλ.Καθηγητής		Χειμερινό	29/2	29/2	
118	Αγωγή του λόγου και της ομιλίας	479		139	Γ.Δράκος/ Καθηγητής		Χειμερινό	67/5	66/5	
119	Λογοτεχνία και Εκπαίδευση	457		142	Γ.Καλογήρου/Αναπλ.Καθηγήτρια		Χειμερινό	14/0	14/0	
120	Η παιδαγωγική αξιοποίηση του Διαδικτύου ως μαθησιακού εργαλείου και Εκπαίδευση από απόσταση	Γ103		167	Νικολουδάκης/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	5/0	5/0	
121	Οικονομική Μεγέθυνση και Κοινωνική Ευημερία	Γ121		172	Αρτίκης/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	1/0	1/0	
122	Στατιστική και Θεωρία Πιθανοτήτων	Γ118		175	Ι.Ρασσιάς/Καθηγητής		Χειμερινό	77/4	77/4	
123	Αξιοποίηση ανοικτού αλληλεπιδραστικού λογισμικού και σενάρια μάθησης	Γ127		172	Αλεξανδράτος/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	13/1	13/1	
124	Ναρκωτικές ουσίες στην παιδική και εφηβική ηλικία	A103		138	Ι.Παπαδάτος/Καθηγητής		Χειμερινό	98/7	97/7	
125	Σχεδιασμός-Ανάπτυξη και Αξιολόγηση	Γ111		170	Α.Χαλκίδης/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	8/0	8/0	

	Εκπαιδευτικού Λογισμικού									
126	Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου	B141		144	Π.Τζαμαργιάς/ΕΕΔΙΠ		Χειμερινό	52	21/2	21/2
127	Εκπαιδευτική Τεχνολογία-Οπτικοακουστικά Μέσα: Αρχές Λειτουργίας και Εφαρμογές στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών Ι	Γ137		176	Ασημόπουλος/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	31	25/0	25/0
128	Η διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης ή ως δεύτερης γλώσσας	B118		151	Χριστοφίδου/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	56	18/1	16/1
129	Εκπαίδευση και περιφερειακή ανάπτυξη: Ευρωπαϊκές πολιτικές και η Ελληνική εμπειρία	A154		107	Δ.Ματθαίου/Καθηγητής		Χειμερινό	0	0/0	0/0
130	Πολυπολιτισμικότητα και Θρησκευτικό Φαινόμενο: Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις	B176		-----	Π.Μανιάτης/Π.Δ.407/80		Χειμερινό	8	3/0	3/0
131	Διδακτική Μαθηματικών ΙΙ	281		87	Α.Μπούφη/ Καθηγήτρια		Εαρινό	381	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 355/3	<u>Εαρ./Σεπτ</u> 355/3
132	Διδακτική Φυσικών Επιστημών (επαναλαμβάνεται)	271		94	Κ.Χαλκιά/Αναπλ.Καθηγήτρια		Εαρινό	398	133/0	125/0
133	Διαταραχές του λόγου και της ομιλίας στη γλωσσική εξέλιξη του παιδιού	A022		64	Γ.Δράκος/ Καθηγητής		Εαρινό	396	282/55	276/55
134	Φιλοσοφία της Παιδείας	146		66	Μ.Τζάνη/Καθηγήτρια		Εαρινό	4	1/1	1/1
135	Σπουδές, Εργασία και καθημερινότητα σε μια ενωμένη και συνεκτική Ευρώπη: Συγκριτική θεώρηση	A023		69	Δ.Ματθαίου/Καθηγητής		Εαρινό	1	0/0	0/0

136	Οικονομικά της Εκπαίδευσης	Γ119	171	Γ.Δημάκος/Αναπλ.Καθηγητής	Εαρινό	6	1/0	1/0	
137	Εκπαιδευτική Τεχνολογία-Οπτικοακουστικά Μέσα: Αρχές Λειτουργίας και Εφαρμογές στη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών ΙΙ	Γ138	178	Παρκοσίδης/Π.Δ.407/80	Εαρινό	14	3/0	3/0	
138	Περιβαλλοντική εκπαίδευση	Γ130	181	Κ.Σκορδούλης/ Καθηγητής	Εαρινό	35	5/0	5/0	
139	Διδακτική του Θεάτρου	B155	159	Π.Τζαμαργιάς/ΕΕΔΙΠ	Εαρινό	34	5/1	5/1	
140	Εισαγωγή στους κώδικες του θεάτρου. Θεωρία και πράξη	B156	159	Π.Τζαμαργιάς/ΕΕΔΙΠ	Εαρινό	21	7/1	7/1	
141	Κοινωνικές Διακρίσεις, Προστασία της Παιδικής Ηλικίας και η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού	B160	162	Δ.Δασκαλάκης/ Καθηγητής	Εαρινό	31	8/2	8/2	
142	Μαθηματικά θέματα	Γ129	173	Ι.Ρασσιάς/Καθηγητής	Εαρινό	123	98/9	97/9	
143	Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες	Γ139	179	Πατρινόπουλος/Π.Δ.407/80	Εαρινό	6	1/0	1/0	
144	Φωνητική και φωνολογία της ελληνικής γλώσσας: θεωρία και ασκήσεις	B165	163	Ε.Μαγουλά/Λέκτορας	Εαρινό	42	6/0	6/0	

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	2009-2010 ²⁴	2008-2009	2007--2008	2006-2007	2005-2006
Εισαγωγικές εξετάσεις	202	203	202	202	222
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	230	214	186	180	169
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)	3	5	4	1	0
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	17	15	11	18	19
Άλλες κατηγορίες ²⁵	448	428	399	400	410
Σύνολο	451	433	403	401	410

Επεξήγηση:

- Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία πέντε (5) συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 4 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

²⁴ Εδώ αναγράφεται το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης. Τα έτη των επόμενων στηλών προσαρμόζονται αντίστοιχα προς τα πίσω.

²⁵ Το σύνολο προκύπτει από την άθροιση των ανωτέρω, αφού αφαιρεθεί ο αριθμός των μετεγγραφέντων σε άλλα τμήματα.

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Συνολικός αριθμός εισαχθέντων ²⁶	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Ποσοστιαία αναλογία	
		K ²⁷	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6	Μη αποφοιτήσαντες σε χρόνο διπλάσιο του Κανονικού (Κ)	Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων ²⁸	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων
2003-2004	402	243	96	22	9	0	0	1	49	88,33	11,67
2004-2005	401	245	83	21	2	0	0	0	71	83,18	16,82
2005-2006	410	266	81	1	0	0	0	0	63	84,67	15,33
2006-2007	401	280	2	0	0	0	0	0	122	69,80	30,20
2007-2008	403	6	0	0	0	0	0	0	408	1,45	98,55
2008-2009	433	0	0	0	0	0	0	0			
2009-2010	451	0	0	0	0	0	0	0			

Επεξήγηση:

- Όπου Κ = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε Κ=4 έτη, Κ+1=5 έτη, Κ+2=6 έτη,..., Κ+6=10 έτη).
- Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

²⁶ Αντιγράψτε από την τελευταία αράδα του Πίνακα 7.2.

²⁷ Σε αυτήν και τις επόμενες 6 στήλες σημειώστε για κάθε έτος τον αριθμό των αποφοιτησάντων. Το άθροισμα των αριθμών αυτών, μαζί με τον αριθμό των φοιτητών που δεν έχουν ακόμη αποφοιτήσει (της επόμενης στήλης) πρέπει να είναι ίσο με τον συνολικό αριθμό των εισαχθέντων κάθε έτους (της στήλης 2).

²⁸ Στην στήλη αυτή σημειώνεται η **ποσοστιαία αναλογία** των αποφοιτησάντων κάθε έτους σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εισαχθέντων του έτους (της στήλης 2).

Πίνακας 5. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ²⁹	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2004-2005	391	0	10=2,56	312=79,79	69=17,65	8,23
2005-2006	465	1=0,22	17=3,66	352=75,70	95=20,43	8,00
2006-2007	378	0	6=1,59	273=72,22	99=26,19	8,09
2007-2008	359	0	5=1,39	252=70,19	102=28,41	8,16
2008-2009	371	0	13=3,5	234=63,07	124=33,42	8,23
2009-2010	343	0	7=2,04	215=62,68	121=35,27	8,24
Σύνολο	2307	0,22	14,54	423,65	161,37	8,16
Σύνολο %		0,04%	2,5%	71%	26,44%	

Επεξήγηση:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

Προσοχή! Ο αριθμός αυτός πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στις στήλες K+1, K+2στον πίνακα 7.3.

²⁹ Προσοχή! Ο αριθμός αυτός πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στις στήλες K+1, K+2στον πίνακα 7.3.

Πίνακας 6. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[30] 2009-2010.

Τίτλος ΜΠΣ: «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.»

A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ³¹	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) , κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ³² (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ³³
1.	ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ & ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ	Υ303, Υ330,Υ403,Υ203 Υ103,Υ603,Υ530,Υ212	ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ Κ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Μ.ΓΚΙΒΑΛΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ,	Υ		X	164	164	164	
2.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	Υ302,Υ320,Υ402, Υ202,Υ602,Υ520,Υ210	ΒΟΥΔΟΥΡΗ Α. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΘ.ΤΣΙΠΛΗΤΑΡΗΣΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΕΠΙ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥ Ν.ΛΕΚΤΟΡΑΣ ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Υ		X	183	183	183	
3.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Η/Υ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Υ301,Υ310,Υ401,Υ201,Υ601,Υ510,Υ211	ΑΡ.ΡΑΠΤΗΣ ΑΦΥΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΕΩΡ.ΚΑΛΚΑΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	X	183	183	183	
4.	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ	E315	ΜΠΟΥΦΗ ΑΝΤ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		X	8	8	8	
5.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ	E314	ΔΗΜΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΠΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		X	8	8	8	
6.	ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	E354	ΖΑΡΑΝΗΣ ΝΙΚ. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		X	16	16	16	
7.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ Φ.Ε & ΠΟΛΥΜΕΣΑ	E402	ΣΤΑΥΡΟΥ ΔΗΜ. ΕΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		X	6	6	6	
8.	ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	E406	ΤΣΕΛΦΕΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		X	6	6	6	
9.	ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛ.	E2111	ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ ΚΩΝ. ΑΝΑΠ.ΚΑΘ.	Ε		X	26			

³⁰ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ. Για τη στήλη «Αξιολόγηση από φοιτητή» ακολουθείτε τις οδηγίες του Πίνακα 7.1.1.

³¹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου).

³² Σημειώστε με την υποδεικνύομενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

³³ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες)

	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		ΣΚΟΥΡΑ ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΕΠΙΚ.ΚΑΘ					26	26	
10.	ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ – ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Υ105	ΔΡΑΚΟΣ ΓΕΩΡ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΕΥΑΓ. ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Υ		X	76	76	76	
11.	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΨΥΧΙΚΩΝ & ΝΟΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ	E114	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ Ι ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤ. ΛΕΚΤΟΡΑΣ , ΣΤΑΥΡΟΥ Λ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	76	76	76	
12.	ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΑΜΕΑ	Υ104	ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΣΤΑΥΡΟΥ Λ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤ.ΛΕΚΤ	Υ		X	76	76	76	
13.	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ Κ.Α.	E605	ΤΣΟΠΑΝΟΓΛΟΥ Γ. ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Δ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	6	6	6	
14.	ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ & ΠΟΛΥΠ/ΤΗΤΑ	E618	ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Μ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	6	6	6	
15.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ	E552	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ ΕΛΕΝΗ ΕΠΙΣΤ.ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ	E		X	1	1	1	
16.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	E550	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ Γ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	15	15	15	
17.	ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E554	ΜΕΡΑΚΛΗΣ Μ. ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	6	6	6	
18.	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E569	ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ Ρ ΕΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	E		X	6	6	6	
19.	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ & ΒΙΟΘΕΙΚΗ	E300	ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ Ε ΛΕΚΤΟΡΑΣ , ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΝ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	E		X	7	7	7	
20.	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΣΠΟΥΔΗ ΤΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΣΥ01	ΜΑΤΘΑΙΟΥ Δ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		X	11	11	11	
21.	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ & ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΥ02	ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		X	11	11	11	
22.	ΚΡΑΤΟΣ ΑΓΟΡΑ & ΕΚΠ/ΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΣΥ03	ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ Θ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		X	11	11	11	
23.	ΘΕΩΡΙΑ & ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΣΕ05	ΑΛ ΚΟΚΚΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		X	11	11	11	
24.	ΑΚΟΥΟΛΟΓΙΑ	E118	ΟΚΑΛΙΔΟΥ ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	E		E	28	28	28	
25.	ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΟΥ & ΟΜΙΛΙΑΣ	E107	ΔΡΑΚΟΣ Γ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΒΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ Μ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	E		E	26	26	26	
26.	ΨΥΧΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΜΕΕΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	E103	ΣΤΑΥΡΟΥ Λ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, Ε ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΡΙΓΚΑ Α Δρ.	E		E	48	48	48	
27.	ΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	E104	ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤ. ΚΑΘΗΓ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤ ΛΕΚΤΟΡΑΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ Δρ	E		E	48	48	48	
28.	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Υ204	ΒΡΕΤΤΟΣ Ι ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΜΑΤΣΑΓΓΟΥΡΑΣ ΗΛ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΛΑΖΑΡΑΚΟΥ ΕΛ.δρ	Υ		E	26	26	26	
29.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛ. ΕΚΠ/ΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	E203	ΤΖΑΝΗ Μ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	E		E	26	26	26	
30.	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΣΧ.ΤΑΞΗΣ	E202	ΤΣΙΠΛΗΤΑΡΗΣ ΑΘ. ΟΜ ΚΑΘΗΤΗΤΗΣ ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ Θ ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	E		E	26	26	26	

31.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ & Β/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΒ03	ΜΑΤΘΑΙΟΥ Δ	Υ	Ε	11	11	11	
32.	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ	ΣΥ04	ΠΑΣΙΑΣ Γ ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	11	11	11	
33.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	E269	ΣΑΙΤΗΣ ΧΡ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΑΣΟΥΛΗΣ Κ. ΑΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	11	11	11	
34.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	Υ213	ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	7	7	7	
35.	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ	E307	ΜΕΤΑΞΑΚΗ ΧΡ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΚΕΧΑΓΙΑΣ ΧΡ. Δρ	Ε	Ε	7	7	7	
36.	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	E311	ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ Κ ΑΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΡΩΜΑΝΟΣ Κ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΚΕΧΑΓΙΑΣ ΧΡ. Δρ	Ε	Ε	7	7	7	
37.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	E304	ΤΖΑΝΗ Μ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ ΚΕΚΕ Η. ΕΠ.ΚΑΘΗΓ.	Ε	Ε	7	7	7	
38.	ΑΛΓΕΒΡΑ	Υ304	ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ Θ. ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΜΠΑΡΑΛΗΣ Γ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Υ	Ε	8	8	8	
39.	ΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	E321	ΜΠΟΥΦΗ Α. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε	Ε	8	8	8	
40.	ΧΡΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	Υ306	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΣ Γ δρ, ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ Γ δρ	Υ	Ε	16	16	16	
41.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	E358	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Π ΕΠΙΚ.ΚΑΘ/ΤΗΣ	Ε	Ε	16	16	16	
42.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	E351	ΖΑΡΑΝΗΣ Ν ΕΠΙ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	16	16	16	
43.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΘΕΩΡΗΣΗ Φ.Ε.	Υ404	ΚΑΛΚΑΝΗΣ Γ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	12	12	12	
44.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ Φ.Ε. Ι	E401	ΧΑΛΚΙΑ ΚΡ ΑΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε	Ε	12	12	12	
45.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι	E407	ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ Κ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	12	12	12	
46.	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ	Υ507	ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ Ρ ΕΠΙΚ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Υ	Ε	6	6	6	
47.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ. ΙΙ	E555	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ ΕΛ δρ	Ε	Ε	10	10	10	
48.	ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	E563	ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Δ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	5	5	5	
49.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	E558	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ Γ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ Χ. ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	15	15	15	
50.	ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	E567	ΜΕΡΑΚΛΗΣ Μ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	9	9	9	
51.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ & ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υ604	ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ Δ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	7	7	7	
52.	ΜΕΤΑ-ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝ/ΣΗΣ ΣΤΟ ΕΚΠ/ΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	E611	ΓΚΙΒΑΛΟΣ Μ.ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	7	7	7	
53.	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ &	E619	ΚΑΚΙΣΗ Λ.	Ε	Ε	7			

	ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ							7	7	
54.	Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ Κ.Α. ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	E610	ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Ε		7	7	7
55.	ΑΝΑΛΥΣΗ	Υ305	ΡΑΣΣΙΑΣ Ι ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ		7	7	7
56.	ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	E312	ΕΞΑΡΧΑΚΟΣ Θ. ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΜΠΑΡΑΛΗΣ Γ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Ε		Χ		7	7	7
57.	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠ/ΣΗ	E325	ΡΑΣΣΙΑΣ Ι	Ε		Χ		7	7	7
58.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣ.ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΙΙ	Υ403	ΧΑΛΚΙΑ ΚΡ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Υ		Χ		14	14	14
59.	ΙΣΤΟΡΙΑ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	E405	ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ Κ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ Δρ	Ε		Χ		14	14	14
60.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΙΙ	E403	ΚΑΛΚΑΝΗΣ Γ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		14	14	14
61.	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ	E414	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		0	0	0
62.	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	Υ205	ΤΡΙΛΙΑΝΟΣ ΑΘ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ		24	24	24
63.	ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ	E215	ΚΑΡΑΛΗΣ ΑΘ ΕΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΣΙΜΠΟΥΚΛΗ Α ΔΙΔ. ΕΑΠ	Ε		Χ		24	24	24
64.	ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ	E216	ΠΑΝΤΑΖΗΣ Β ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		24	24	24
65.	ΘΕΑΤΡΟ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Υ506	ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ Θ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ		20	20	20
66.	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΠΟΙΗΣΗ	E509	ΓΚΙΒΑΛΟΥ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Χ		10	10	10
67.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	E502	ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Γ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Χ		10	10	10
68.	ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ & ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ	E523	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Γ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		5	5	5
69.	ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ & ΜΑΡΙΟΝΕΤΕΣ	E525	ΠΑΡΟΥΣΗ ΑΝΤ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Ε		Χ		5	5	5
70.	ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	E518	ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ ΑΝ δρ	Ε		Χ		5	5	5
71.	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	E515	ΝΑΚΑΣ ΑΘ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΜΑΓΟΥΛΑ Ε. ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Ε		Χ		5	5	5
72.	ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ & Κ.Α.	Υ605	ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ Δ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΜΑΝΙΑΤΗΣ Π δρ	Υ		Χ		6	6	6
73.	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ & ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ	E622	ΠΑΤΣΙΟΥ Β ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Χ		6	6	6
74.	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	Υ508	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ Γ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Χ.ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ		15	15	15
75.	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	E561	ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘ ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Ε		Χ		10	10	10
76.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	E558	ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ Χ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		8	8	8
77.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ ΙΙ	E555	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗ ΕΛ. Δρ	Ε		Χ		10	10	10
78.	ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ	E554	ΜΕΡΑΚΛΗΣ Μ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ		3	3	3
79.	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E569	ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ Ρ ΕΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Χ		3	3	3

80.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	Υ214	ΤΖΑΝΗ Μ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΒΑΛΑΚΟΣ ΕΥΣΤ ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ	13	13	13	
81.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ	Ε326	ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ-ΚΕΚΕ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Χ	13	13	13	
82.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	Ε318	ΚΡΙΕΜΑΔΗΣ Θ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Χ	13	13	13	
83.	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝ Ή ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠ/ΣΗ	Ε214	ΚΟΚΚΟΣ ΑΛ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Ε	24	24	24	
84.	Η ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	Ε318	ΚΑΦΟΥΣΗ Σ. ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Ε	7	7	7	
85.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	Ε412	ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ Ε ΛΕΚΤΟΡΑΣ	Ε		Ε	14	14	14	
86.	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ	Ε510	ΠΑΤΣΙΟΥ Β ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ	Ε		Ε	10	10	10	
87.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛ ΘΕΑΤΡΟΥ	Ε521	ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ Θ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Ε	5	5	5	
88.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ	Ε516	ΝΑΚΑΣ ΑΘ.	Ε		Ε	5	5	5	
89.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	Ε553	ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ Γ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε		Ε	4	4	4	
90.	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛ.ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	Ε559	ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ Χ	Ε		Ε	9	9	9	

Πίνακας 6. 1. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[34] 2009-2010.

Τίτλος ΠΜΣ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ.»

A/A	Μ ΑΘΗΜ Α ³⁵	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) , κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ³⁶ (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ³⁷
1.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑ/ΣΗ	ΥΑ04	Λ ΒΡΥΖΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΑΘ ΣΠΥΡΙΔΑΚΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	Χ	33	33	33	
2.	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΥΒ01	Ι.ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΚΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ	33	33	33	
3.	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ & Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΑ03	Ι ΒΡΕΤΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΑΘ.ΤΡΙΛΙΑΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ	33	33	33	
4.	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ & ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	ΥΑ01	Α ΒΟΥΔΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, Κ.ΣΚΟΡΔΟΥΛΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ , ΑΝ ΜΠΟΥΡΑ ΔΡ	Υ	Ε	Χ	33	33	33	
5.	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΑ02	Λ ΒΡΥΖΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΑΘ ΣΠΥΡΙΔΑΚΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	Ε	33	33	33	
6.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΠ.	ΥΒ04	Ι.ΨΑΡΟΜΗΛΙΓΚΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ	Ε	Ε	33	33	33	
7.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΥΒ02	Γ ΔΗΜΑΚΟΣ ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Ε	33	33	33	
8.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΥΒ03	ΧΡ ΣΑΙΤΗΣ ΟΜ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΕΜΜ.ΦΥΡΙΠΠΗΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, Κ. ΦΑΣΟΥΛΗΣ ΕΠ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Ε	33	33	33	
9.	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΓ02	Μ.ΖΑΒΛΑΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ	37	37	37	
10.	ΜΕΘΟΔΟΙ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΓ01	Ι.ΒΡΕΤΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Υ		Χ	37	37	37	
11.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	Ε902	Γ ΚΑΛΚΑΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, Μ.ΠΑΤΙΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΡ	Ε		Χ	22	22	22	

³⁴ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ. Για τη στήλη «Αξιολόγηση από φοιτητή» ακολουθείτε τις οδηγίες του Πίνακα 7.1.1.

³⁵ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^{ου}, 2^{ου}, 3^{ου} κ.ο.κ. εξαμήνου).

³⁶ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

³⁷ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες)

12.	ΣΧΕΣΙΑΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	Ε901 Λ ΒΡΥΖΙΔΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΑΘ ΣΠΥΡΙΔΑΚΟΣ ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	Ε	Ε	X	26	26	26	
13.	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠ/ΣΗ	Ε904 Θ. ΓΡΑΜΜΑΤΑΣ	Ε		X	24	24	24	

Πίνακας 7. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[38] 2009-2010.

Τίτλος ΜΠΣ: «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Τ.Δ.Ε.»

α.α	Μάθημα ³⁹	Κωδικός Μαθήματος	Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ⁴⁰ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο ...)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴¹	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ⁴²)
1.	ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ & ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ	Υ303, Υ330,Υ403,Υ203 Υ103,Υ603,Υ530,Υ212	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
2.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	Υ302,Υ320,Υ402, Υ202,Υ602,Υ520,Υ210	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
3.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Η/Υ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Υ301,Υ310,Υ401,Υ201,Υ601, Υ510,Υ211	3	3	3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
4.	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ	Ε315	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
5.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ	Ε314	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
6.	ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	Ε354	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
7.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ Φ.Ε & ΠΟΛΥΜΕΣΑ	Ε402	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
8.	ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	Ε406	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
9.	ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Ε2111	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
10.	ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ – ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	Υ105	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
11.	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΨΥΧΙΚΩΝ & ΝΟΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ	Ε114	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
12.	ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΑΜΕΑ	Υ104	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
13.	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ Κ.Α.	Ε605	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

³⁸ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

³⁹ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνο)

⁴⁰ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

⁴¹ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

⁴² Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

14.	ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ & ΠΟΛΥΠ/ΤΗΤΑ	E618	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
15.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ	E552	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
16.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	E550	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
17.	ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E554	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
18.	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E569	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
19.	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ & ΒΙΟΘΙΚΗ	E300	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
20.	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΣΠΟΥΔΗ ΤΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΣΥ01	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
21.	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ & ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΥ02	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
22.	ΚΡΑΤΟΣ ΑΓΟΡΑ & ΕΚΠ/ΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΣΥ03	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
23.	ΘΕΩΡΙΑ & ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΣΕ05	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
24.	ΑΚΟΥΟΛΟΓΙΑ	E118	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
25.	ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΟΥ & ΟΜΙΛΙΑΣ	E107	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
26.	ΨΥΧΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΜΕΕΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	E103	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
27.	ΝΟΗΤΙΚΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	E104	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
28.	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Υ204	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
29.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛ. ΕΚΠ/ΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	E203	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
30.	ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΣΧ.ΤΑΞΗΣ	E202	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
31.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ & Β/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΣΒ03	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
32.	ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ & ΕΚΠΑΙ-ΔΕΥΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ	ΣΥ04	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
33.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ & ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	E269	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
34.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	Υ213	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
35.	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ	E307	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
36.	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	E311	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
37.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ	E304	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
38.	ΑΛΓΕΒΡΑ	Υ304	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

39.	ΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	E321	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
40.	ΧΡΗΣΗ & ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠ/ΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	Y306	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
41.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	E358	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
42.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	E351	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
43.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΘΕΩΡΗΣΗ Φ.Ε.	Y404	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
44.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ Φ.Ε. Ι	E401	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
45.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Ι	E407	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
46.	ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ	Y507	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
47.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ. ΙΙ	E555	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
48.	ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	E563	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
49.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	E558	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
50.	ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΩΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	E567	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
51.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ & ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Y604	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
52.	ΜΕΤΑ-ΝΕΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝ/ΣΗΣ ΣΤΟ ΕΚΠ/ΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	E611	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
53.	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ & ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ	E619	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
54.	Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ Κ.Α. ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ	E610	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
55.	ΑΝΑΛΥΣΗ	Y305	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
56.	ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	E312	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
57.	ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠ/ΣΗ	E325	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
58.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΦΥΣ.ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΙΙ	Y403	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
59.	ΙΣΤΟΡΙΑ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ	E405	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
60.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣ.ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΙΙ	E403	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
61.	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ	E414	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
62.	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	Y205	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
63.	ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ	E215	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
64.	ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ	E216	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
65.	ΘΕΑΤΡΟ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Y506	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

66.	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΠΟΙΗΣΗ	E509	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
67.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	E502	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
68.	ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ & ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ	E523	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
69.	ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ & ΜΑΡΙΟΝΕΤΕΣ	E525	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
70.	ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	E518	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
71.	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ	E515	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
72.	ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ – ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ & Κ.Α.	Υ605	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
73.	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ & ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ	E622	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
74.	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛ. ΙΣΤΟΡΙΑ Ι	Υ508	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
75.	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΙΑΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	E561	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
76.	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	E558	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
77.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ ΙΙ	E555	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
78.	ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ & ΕΚΠ/ΣΗ	E554	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
79.	ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ	E569	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
80.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	Υ214	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
81.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ	E326	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
82.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	E318	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
83.	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝ Ή ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠ/ΣΗ	E214	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
84.	Η ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	E318	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
85.	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	E412	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
86.	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ	E510	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
87.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛ ΘΕΑΤΡΟΥ	E521	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
88.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ	E516	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
89.	ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	E553	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
90.	ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛ.ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΙ	E559	3	3	ΝΑΙ	4 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 7.1. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών^[43] 2009-2010.

Τίτλος ΜΠΣ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ.»

α.α	Μάθημα ⁴⁴	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ⁴⁵ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο ...)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴⁶	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ⁴⁷)
1.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΑ04	3	3	3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
2.	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ	ΥΒ01	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
3.	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ & Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΑ03	3		3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
4.	ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ & ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	ΥΑ01	3	3	3	ΝΑΙ	1 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
5.	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΥΑ02	3	3	3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
6.	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΠ.	ΥΒ04	3	3	3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
7.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΥΒ02	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
8.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΥΒ03	3		3	ΝΑΙ	2 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
9.	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΓ02	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
10.	ΜΕΘΟΔΟΙ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΥΓ01	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
11.	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	Ε902	3	3	3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

⁴³ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

⁴⁴ Καταγράφεται τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξάμηνο)

⁴⁵ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

⁴⁶ Σημειώστε τον αλφαιτικά αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

⁴⁷ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

12.	ΣΧΕΣΙΑΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	E901	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
13.	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠ/ΣΗ	E904	3		3	ΝΑΙ	3 ^ο		ΝΑΙ	ΝΑΙ

Πίνακας 8. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) [48]

Τίτλος ΜΠΣ: «ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Τ.Δ.Ε.»

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	389	148	287	179	245
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	120	65	89	77	94
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	269	83	198	102	151
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	157	106	127	122	119
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	184	108	164	121	145
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	87	106	147	102	73

Τίτλος ΜΠΣ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ.»

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	85	103	85	91	
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	12	12	8	10	
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	73	91	77	81	
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	50	50	50	50	
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	35	41	21	33	
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	17	10			

⁴⁸ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

Πίνακας 9. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών [49]

Τίτλος ΜΠΣ: «ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Τ.Δ.Ε.»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2006-2007	102			12 (11,76%)	90 (88,24%)	9
2007-2008	147			25 (17,01%)	122 (82,99%)	9
2008-2009	106			9 (8,49%)	97 (91,51%)	9
2009-2010	87			12 (13,79%)	75 (86,21%)	9
Σύνολο	442			58(13,12%)	384(86,88%)	9

Τίτλος ΜΠΣ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ.»

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2006-2007						
2007-2008						
2008-2009	10			1(10%)	9 (90%)	8,96
2009-2010	17				17 (100%)	8,85
Σύνολο	27			1	26	8,91

Επεξήγηση:

⁴⁹ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ΠΜΣ.

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον **πίνακα 7-5**.

Πίνακας 9. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	59	44	44	56	37
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	14	14	14	22	11
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	45	30	30	34	26
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	37	30	31	45	25
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	29	29	22	52	33
Απόφοιτοι	25	9	15	15	11
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	7	6	7,5	5,3	5,5

Επεξηγήσεις:

– Απόφοιτοι: Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

Πίνακας 10. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Σπουδών

	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή άλλο Τμήμα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα						
Σύνολο						

Πίνακας 11. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006
Καθηγητές	Σύνολο	0	2	3	3	2
	Από εξέλιξη*	0	0	1	1	1
	Νέες προσλήψεις*	0	0	0	1	1
	Συνταξιοδοτήσεις*	0	2	2	1	0
	Παραιτήσεις*	0	0	0	0	0
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	2	1	5	3	2
	Από εξέλιξη*	2	1	3	0	1
	Νέες προσλήψεις*	0	0	2	3	1
	Συνταξιοδοτήσεις*	0	0	0	0	0
	Παραιτήσεις*	0	0	0	0	0
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	2	1	2	7	0
	Από εξέλιξη*	2	1	1	5	0
	Νέες προσλήψεις*	0	0	1	2	0
	Συνταξιοδοτήσεις*	0	0	0	0	0
	Παραιτήσεις*	0	0	0	0	0
Λέκτορες	Σύνολο	1	0	1	2	1
	Νέες προσλήψεις*	1	0	1	2	1
	Συνταξιοδοτήσεις*	0	0	0	0	0
	Παραιτήσεις*	0	0	0	0	0
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	3	3	2	2	2
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	27	30	24	20	19
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	6	6	6	6	6
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	18	14	14	12	11

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

Πίνακας 12. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K
2009	8	24	0	40	1	18	3	6	3	
2008	18	35	2	43	6	17	16	20	15	
2007	15	43	2	91	3	15	12	37	8	
2006	12	20	4	48	7	21	11	18	6	
2005	20	34	4	65	4	16	9	18	7	
Σύνολο	73	156	12	287	21	87	52	99	39	

Επεξηγήσεις:

- A: Βιβλία/μονογραφίες
- B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- H: Συλλογικοί τόμοι στους οποίους και επιστημονικός εκδότης είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος
- Θ: Άλλες εργασίες
- I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά
- K: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 13. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H
2009							
2008							
2007							
2006							
2005							
Σύνολο							

Επεξηγήσεις:

A: Ετεροαναφορές

B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ: Βιβλιοκρισίες

Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

Ε: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις

H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 14. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2009- 2010	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006
Προπτυχιακοί					
Μεταπτυχιακοί	245	148	182	154	145
Διδακτορικοί		269	264	259	237

